

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍

ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ସିଦ୍ଧି ସିଂହାସନ

• ୧୯୯୧ •

ରାଜ୍ୟପାଳ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଯାଗ୍ୟଦତ୍ତ ଶର୍ମା ନରଲାରେ ଶ୍ରୀମାତଲ ମନ୍ଦିର
ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ସୋନମାର ଉଦ୍ଘାଟନା କରାଯିବା ବେଳେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
ଯୁକ୍ତ ଯାଗ୍ୟଦତ୍ତ ଶର୍ମାଙ୍କ ଛବି ।

କଟିପାଳ ସାଥୀରେ ସଭାରେ ସୋନମାର କର୍ମିଷାକୁ ପୁରସ୍କାର
ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଛବି ।

ଭୁବନ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ପୌଷ ୧୯୧୧ ଶକାବ୍ଦ ୪୭ ଭାଗ ୬ଷ୍ଠ ସଂଖ୍ୟା ଜାନୁଆରୀ ୧୯୯୧

ସମ୍ପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ : ଶ୍ରୀ ବୈଦ୍ୟାଦେବୀନାଥ ମହାପାତ୍ର
ସମ୍ପାଦକ : ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ଵଜିତ୍ ଦାସ
ସହ ସମ୍ପାଦକ : ପ୍ରହରାଜ ସତ୍ୟନାରାୟଣ ନନ୍ଦ
ସମ୍ପାଦନା ସହଯୋଗୀ : ଶ୍ରୀ ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ସାମନ୍ତରାୟ

ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ : ଶ୍ରୀ ସତୀଶ ଦାସ

ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ୍ଟ : ଶ୍ରୀ ବଳଦେବ ମହାରଣା

ପ୍ରକାଶନ : ପୁରୀ ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ,
ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଭୁବନେଶ୍ଵର ।

ବାର୍ଷିକ ଦେୟ : ଟ ୨୦.୦୦

ପ୍ରତି ଖଣ୍ଡ : ଟ ୨.୦୦

ମୁଦ୍ରଣ : ଓଡ଼ିଶା ପତ୍ତାଚାରୀ ମୁଦ୍ରଣାଳୟ, କଟକ

(ପତ୍ତାଚାରୀମୁଦ୍ରଣର ଦ୍ଵାରା ପଞ୍ଜୀକୃତ)

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ନାୟକ, ସରକାରୀ ସୋପାନା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବରଜାରୀ ତଥ୍ୟର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣ "ଭୁବନ ପ୍ରସଙ୍ଗ"ରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ତଥ୍ୟରେ ନଥା ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥାଏ ।

"ଭୁବନ ପ୍ରସଙ୍ଗ" ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ପୁରୀ ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ ତରଫରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ପୁରୀ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ମତାମତ ଓ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥାଏ ।

ସୂଚୀ

ଅନ୍ତର ପଞ୍ଚକାଶିକ ଯୋଜନା	୧	ଶ୍ରୀ ଯାଦବ ନାଥୀ
ଶିକ୍ଷିତ ବେତାରୀ ଦୁର୍ଭାବରାଗେ ପଦୋଲୋଫେତର ଭୂମିକା	୯	ଶ୍ରୀ ସୁଯ୍ୟ ନାରାୟଣ ପାତ୍ର
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଓ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର	୧୧	ଡଃ ଚନ୍ଦ୍ରା ପଟ୍ଟନାୟକ
ଗଣ ବେତନାର ନାଗ୍ରତ ପ୍ରହରୀ	୧୪	ଡଃ ଜଗନ୍ନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ
ଓଡ଼ିଶାର ରକ୍ଷାନୀ ବାଣିଜ୍ୟ	୧୭	ଅଧ୍ୟାପକ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି
ନୟାଗଡ଼ର ଜୀବନଦର୍ଶନ ଏବଂ ଶୂନ୍ୟ	୨୧	ଶ୍ରୀ କ୍ଷୀରୋଦ ପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି
ପ୍ରାଚୀନ ଓଡ଼ିଶାର ଶିଳ୍ପ ପରମ୍ପରା	୨୩	ପ୍ରଫେସର ପ୍ରହଲାଦ ପଣ୍ଡା
ଉତ୍କଳୀୟ ପରମ୍ପରା : ପୁଷ୍ପାଭିଷେକ	୨୬	ଇଣ୍ଡିନିୟର ରଘୁନାଥ ପାତ୍ର
କାତୀୟ ସୁବର୍ଣ୍ଣ	୩୧	ବରଦା ପ୍ରସନ୍ନ ଦାସ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷପୁଣ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସପକ୍ଷରେ	୩୩	ଉପେନ୍ଦ୍ରନାଥ ପିପାଠୀ
ଧାନ ଚଷମରୁ ରାଜିତା ତେଜ	୩୮	ସୁବାସ ସାହୁ
ପଦାନ୍ତରୋଧୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର କାରଣ ଓ ନିରାକରଣ	୪୦	ଶ୍ରୀ ବିବେକାନନ୍ଦ ମିଶ୍ର
ଅଙ୍ଗେ ମୋହର ନିତ୍ୟ ପଦ୍ମ ହେ ବାପୁଜୀ ତୁମର ଚରଣ ଧୂଳି	୪୨	ଡଃ ଅମୃତଲକ୍ଷ୍ମୀ ମହାପାତ୍ର
ଉତ୍କଳୀୟ ବେତନା ଓ ଭାରତୀୟ କାତୀୟତା	୪୪	ଡଃ ଅଭୁଜଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ
ପାଣିକ ସ୍ୱପ୍ନ	୪୬	..
ସମ୍ପାଦ ପରିଚୟା	୫୦	..
ମୋ ବାପା — ମୋ ପୁଅ	୫୯	ଦୀପ୍ତି ପଟ୍ଟନାୟକ
ଶ୍ରୀ ଗୀତ ଗୋବିନ୍ଦ	୬୩	ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ସତ୍ୟନାରାୟଣ ନନ୍ଦ
ଜନ ବିଚାରର ଓ ଜନ୍ମ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ	୬୭	ଅଧ୍ୟାପିକା ଶୁଭ୍ରାଂଶୁବାଳା ମହାନ୍ତି

କାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ

୧୧ ଜନ-ଗଣ-ମନ-ଅଧୁନାୟକ ଜୟ ହେ
ଭାରତ-ଭାଗ୍ୟ-ବିଧାତା
ପଞ୍ଜାବ-ସିନ୍ଧୁ-ଗୁଜୁରାଟ-ମରାଠା
ଦ୍ରାବିଡ଼-ଉତ୍କଳ-ବଙ୍ଗ
ବିନ୍ଧ୍ୟ-ହିମାଚଳ-ଯମୁନା-ଗଙ୍ଗା
ଉତ୍କଳ ଜଳଧି ତରଙ୍ଗ
ତବ ଶୁଭ ନାମେ ଜାଗେ
ତବ ଶୁଭ ଆଶୀଷ ମାଗେ
ଗାହେ ତବ ଜୟ ଗାଥା
ଜନଗଣ-ମଙ୍ଗଳଦାୟକ ଜୟ ହେ,
ଭାରତ-ଭାଗ୍ୟ-ବିଧାତା
ଜୟ ହେ ଜୟ ହେ ଜୟ ହେ,
ଜୟ ଜୟ ଜୟ ଜୟ ହେ ।

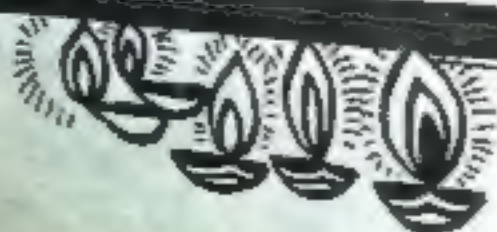

ଭାରତର ସଂଗୋଷ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତାବନା

ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ପ୍ରସ୍ତାବନା (PREAMBLE) ବା ଉପନ୍ୟାସିକା ଟୀକଣ ସମ୍ବିଧାନ ସଂଗୋଷ୍ଟନ ବିଲ୍ ଅନୁଯାୟୀ ୧୯୭୭ ଡିସେମ୍ବର ୧୮ ତାରିଖରୁ ସଂଗୋଷ୍ଟ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି ।

ତାହା ହେଲା:-

"ଆମେ ଭାରତର ଜନସାଧାରଣ ଭାରତକୁ ଗୋଟିଏ ସାର୍ବଭୌମ, ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ, ଧର୍ମ ନିରପେକ୍ଷ, ସମାଜବାଦୀ, ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ରୂପେ ଗଠନ କରିବା ନିମିତ୍ତ ଏବଂ ଏ ଦେଶର ସମସ୍ତ ନାଗରିକଙ୍କ ପାଇଁ ସାମାଜିକ, ଅର୍ଥନୈତିକ ଓ ରାଜନୈତିକ ନ୍ୟାୟ, ଚିନ୍ତା ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି, ବିଶ୍ୱାସ, ଧର୍ମ ଓ ଉପାସନାର ସ୍ୱାଧୀନତା, ସାମାଜିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ସୁଯୋଗ ବିଶେଷ ସମତା ହାସଲ କରିବା ତଥା ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଓ ଜାତିର ଏକତା ଏବଂ ଅଖଣ୍ଡତା ପାଇଁ ନିଶ୍ଚିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭ୍ରାତୃ ଭାବର ବିକାଶ ସାଧନ ନିମନ୍ତେ ଦୃଢ଼ ସଂକଳ୍ପ ହୋଇ ଆସୁମାନଙ୍କର ଏହି ସମ୍ବିଧାନ ପ୍ରଭାରେ ଅବଧି ୧୯୪୯ ମସିହା ନଭେମ୍ବର ମାସର ଷଡ଼ବିଂଶ ଦିବସରେ ଏତଦ୍ୱାରା ଏହି ସମ୍ବିଧାନକୁ ଅଙ୍ଗୀକୃତ, ଅଧିନିୟମିତ ଓ ଆସ୍ଥାପିତ କରିଛୁ ।"

ଆମ ଜାତୀୟ ପତାକା

ଉପରୋକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୋଟାଏ ଶିଳ୍ପଶାଳା ଭେଦରେ, ଗଣଭାଗ
କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ନିମ୍ନଭାଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ । ଗୋଟାଏ ଭାଗ ଦେଖା ଗାୟକ
ଓ କାଗଜର ପ୍ରତୀକ । ଗଣ, ଶାନ୍ତି ଓ ପରିଚୟ ପାଇଁ ଶ୍ରେଣୀ କରା
ହୋଇଛି । ସମସ୍ତଙ୍କ ଗଣ ବାନ୍ଧିବୁ, ଶିଳ୍ପର, ଶ୍ରେଣୀ ଓ ଭବିଷ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ।
ଶାନ୍ତି ଓ ପ୍ରଗତିର ପ୍ରତୀକ ଭାବେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଗଣ ଶାନ୍ତିର ଶିଳ୍ପ
କଳା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ।

ଶିକାରୀ-ମାତାଙ୍କ ପତ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରମରେ ଶିକାରରେ ନିଜିଆସ-
(କ) ଚନ୍ଦ୍ରବନ୍ଧ, (ଖ) ଚନ୍ଦ୍ରାଂ, (ଗ) ଚନ୍ଦ୍ର, (ଘ) ବାଂଘ ଓ
(ଙ) ଚନ୍ଦ୍ର ।

உள்ளே உள்ளே இருக்கிறேன்.

- [illegible]

କାତୀସୁ ପତାକା

କାତୀସୁ କନ୍ୟାବ୍ରତାଣୀ ପାଣି ଓ କାତୀସୁପଦାସୁ ଦୁଇଜା ପାଣି ଆମର ୮୦ ଜୋଡ଼ି ଲୋକଙ୍କୁ ଆମି ଏକାଠି
କରି ଗଛୁଛି ତିନୋଟି ସମସ୍ୟାର ଖୋସି:-

କାତୀସୁ ପତାକା

କାତୀସୁ ସଙ୍କୀର୍ତ୍ତ

ନମ-ସତ-ନମ-ଅଧୁନାୟକ ଜୟ ହେ
ଭାରତ-ଭାରତ-ବିଧାନ
ପଞ୍ଚାବ-ପିଣ୍ଡ-ସୁରୁଭାବ-ମହାପା
ଦ୍ରାବିଡ଼-ଉତ୍କଳ-ବଙ୍ଗ
ବିଜୟ-ସିଂହାବଳ-ସମ୍ମାନ-କଳା
ପଞ୍ଚାଳ ନିକଟୁ ପରଜା
ଦେ-ଶୁଭା ନାମେ କାହାଣୀ
ଦେଶ ଶୁଭା ଆତ୍ମୀୟ ମାଗେଇ
ବାହେ ଦେଶ ଜୟ କାହା
ନମୋ-ନମୋନାୟକ ଜୟ ହେ,
ଭାରତ-ଭାରତ-ବିଧାନ
ଜୟ ହେ ଜୟ ହେ ଜୟ ହେ,
ଜୟ ଜୟ ଜୟ ଜୟ ହେ ।

କାତୀସୁ ସଙ୍କେତ

ଏ ତିନୋଟିର ପଛରେ ଅଛି-ପୁର ପୁରର ଇତିହାସ, ଆମର ପୁରୀ ପରମ୍ପରା ଓ ଆବିଷ୍କାରର
ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା । କାତୀସୁକେ ପଦସ୍ଥ କରି ତଥା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ପକ୍ଷେ ଏ ତିନୋଟି ଜୋଡ଼ିଏ ଜୋଡ଼ିଏ
ପଞ୍ଜିର କାମ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଦୁଇଜା ପାଣି ଏ ଦେଶ ପୁରୀ ପୁରୀ ପୁରୀ ପୁରୀ ଆସିଛି, କରୁଛି
ଓ କରୁଥିବ । ନିଜର ବିଶ୍ୱାସରେ ଅବଳ ଏହି ଯୋଡ଼ି କରି ପୁର କାହାଣୀ ହସି ହସି 'ଶିଳ' ଦେଇଯାଉଛି,
ଆଉ ବିଶ୍ୱାସ ଲୁହର ଦୁଃଖର ଦେହ ଏହି ବିଶ୍ୱ ମଞ୍ଚରେ ନିଜର ଶକ୍ତି ମଜାଳ କରି ଧରେ, ପାଇ ଆସ
କରି ଆସରେ ପାଣିରୁ ପୁର ମଧ୍ୟ ନଦ କରେ - ଗାଁର ଆସା ଅନ୍ତରାୟ, ଅମର ।

ଆ ନ ର ପ ତା କା

କାତୀସୁ ପତାକା ପତାକା ପତାକା ।

ଜନରାଜ୍ୟ ଦିବସ ଉପଲକ୍ଷେ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ବାର୍ତ୍ତା

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟପାଳ ଦେଶର ଧୃତପା ଜନରାଜ୍ୟ ଦିବସ ପାଳନ ଅବସରରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବାର୍ତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି :

“ଧୃତ ପା ଜନରାଜ୍ୟ ଦିବସ ପାଳନ ଶୁଭ ଅବସରରେ ମୁଁ ଓଡ଼ିଶାବାସୀଙ୍କୁ ମୋର ହାର୍ଦ୍ଦିକ ଅଭିନନ୍ଦନ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧାଜ୍ଞା ଜଣାଉଛି ।

“ଆମେ ଭାରତବାସୀ ଏକ ସାର୍ବଭୌମ, ସମାଜବାଦୀ ତଥା ଧର୍ମ ନିରପେକ୍ଷ ଓ ଗଣତନ୍ତ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ରର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ଦିଗରେ ଯତ୍ନରତ । ଦେଶର ନରନାରୀ, ଜାତି, ଧର୍ମ ତଥା ଅନ୍ଧକ ନିର୍ବିଶେଷରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ସାମାଜିକ ତଥା ଅର୍ଥନୈତିକ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସ୍ବପ୍ନ ହୋଇ ପାରିଛି । ଆମ ସବିଷ୍ଟ ସମ୍ବିଧାନର ଆଦ୍ୟ ପ୍ରଣେତାଗଣ ବିବିଧତା ମଧ୍ୟରେ ଭାରତବର୍ଷର ଏକତା ବଜ୍ରରେ ସମନ୍ୱିତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଭାଷା, ସଂସ୍କୃତି, ଧର୍ମ ତଥା ଜୀବନ ଯାତ୍ରା ପ୍ରଣାଳୀର ଅନେକତା ମଧ୍ୟରେ ଭାରତର ଆତ୍ମାକୁ ଅବଲୋକନ କରିଥିଲେ । ସ୍ୱାଧୀନତା, ନ୍ୟାୟ ଓ ସମତାର ଆଦର୍ଶ ଦ୍ୱାରା ଉଦ୍ବୁଦ୍ଧ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ଓ ସହସ୍ର ସହସ୍ର ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀଙ୍କ ସ୍ୱପ୍ନର ସଫଳ ରୂପାୟନ ଦିଗରେ ଆସେନାମେ କେତେଦୂର ଅଗ୍ରଗତି କରିଛୁ ଆଜି ପୁତ୍ରଭରଣ ଓ ସିଂହାବଲୋକନ ପାଇଁ ଏହା ପୁଣ୍ୟ ଅବସର । ସମ୍ବିଧାନର ଅଭିଜିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ ଲାଗି ଆସେନାମେ ସମୁଦ୍ବଳାବେ ଚିନ୍ତାକରି ଯୋଜନାର ବାନ୍ଧବ ରୂପାୟନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକତା, ଝିଂସା ତଥା ବିଭାଜନ ଶକ୍ତିଶୁଦ୍ଧିକ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସଂଗ୍ରାମ କରିବା ଲାଗି ଆଗଭର ହେବା ଉଚିତ ।

“ ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ବିପୁଳ ଖଣିଜ, ସାମୁଦ୍ରିକ ଓ ଜଙ୍ଗଲଜାତ ସମ୍ପଦ ରହିଥିବା ଘଡ଼େ ମୁଖାଗ୍ୟବଗତଃ ଓଡ଼ିଶା ଆଜି ଦେଶର ଅନ୍ୟତମ ଦରିଦ୍ର ରାଜ୍ୟ । ପ୍ରାୟ ଦଶ ନାଭ ତଳେ ବିପୁଳ ଜଳ ସମୃଦ୍ଧି ଲାଭ କରି ନୂତନ ସରକାର ରାଜ୍ୟର ଗାସନ ଭାର ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ସରକାର ରାଜ୍ୟକୁ ଦେଶରେ ଏକ ପ୍ରଗତିଶୀଳ ତଥା ଅଭିବର୍ଦ୍ଧିତ ରାଜ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିବା ଲାଗି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉନ୍ନୟନମୂଳକ ସଂସ୍ଥାରେ ବ୍ୟାପକ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଆରମ୍ଭ କରୁଛନ୍ତି । ଏହା ଫଳରେ ରାଜ୍ୟ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଗତି ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ ପାରିବ । ରାଜ୍ୟର ପ୍ରଗାସନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ କରାଯାଇଛି ଓ ତଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟର ଦରିଦ୍ରତମ ଲୋକମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଯୋଜନା ତଥା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମଶୁଦ୍ଧିର ସୁଫଳ ପହଞ୍ଚି ପାରିବ ।

"ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଶାସନଭାର ଗ୍ରହଣ କରିବା ପରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଦୈନିକ ମଜୁରୀ ହାର ୧୧ ଟଙ୍କାରୁ ୨୫ ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିଛନ୍ତି । ଗରିବ ଶ୍ରମୀ ତଥା କାରିଗରମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦଶ ଦିନର ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ରାଶି ଛାଡ଼ି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପରଦାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଛନ୍ତି । ବୁଦ୍ଧ, ବିଧବା, ନିରାଶ୍ରୟ ଅନାଥ ବାଳକ ବାଳିକା ଓ ଶାରୀରିକ ବିକଳାଙ୍ଗ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ଲାଗି ସରକାର ଗବେଷଣାତ୍ମକ ପଦକ୍ଷେପମାନ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଅସାମର୍ଥ୍ୟ ଚିକିତ୍ସ ପରିଚ୍ଛନ୍ନା ତଥା ଆସ ନିମ୍ନୁଚ୍ଛିତ୍ତ ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପ୍ରଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ଏହିଭଳି ଉନ୍ନୟନମୂଳକ ପଦକ୍ଷେପମାନ ବାସ୍ତବରେ ଗରିବ ତଥା ନିକ୍ଷେଷିତ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ସାମାଜିକ ତଥା ଅର୍ଥନୈତିକ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିଗରେ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ।

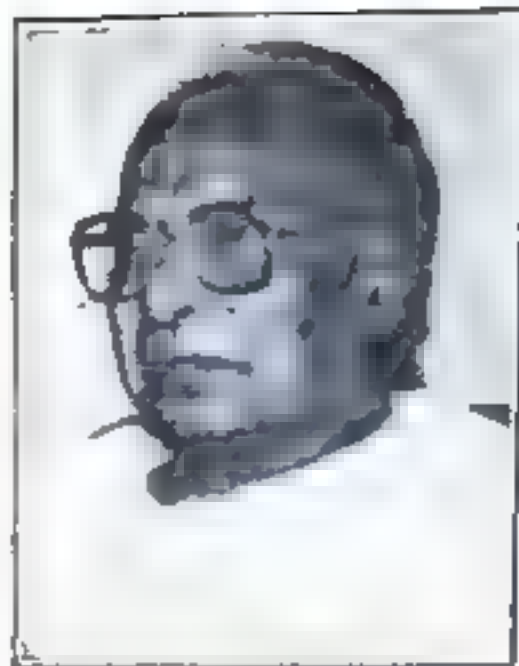
"ବନ୍ଧା, ବନ୍ଦ୍ୟା, ବାତ୍ୟା ଭଳି ପ୍ରାକୃତିକ ଦୁର୍ବିପାକ ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଲାଗି ରହିଛି । ଗତବର୍ଷ ଗଙ୍ଗାମ ଡିଲ୍ଭରେ ବ୍ୟାପକ ବନ୍ଧା ଫଳରେ ନାହିଁ ନଥିବା ବନ୍ଦ୍ୟା ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଧନକୀର୍ତ୍ତନ ପ୍ରଭୃତ କ୍ଷତି ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଦୁର୍ଗତମାନଙ୍କୁ ଅବିଳମ୍ବେ ବହୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ସହଯୋଗ ଯୋଗାଇ ଥିଲେ । ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଦୁଃଖ ଲାଘବ କରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ସେବାସେବା ଏକ ସହଯୋଗ କରୁଥିବା ଧ୍ୟାନମତ କଥା । ବନ୍ଦ୍ୟା ଯତିଶ୍ରଦ୍ଧ ଅନ୍ତରାଳରେ ଚିଲିକା ତଥା ପୁନର୍ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଛି । ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ଜନସାଧାରଣ ତଥା ସରକାରଙ୍କ ସଫଳ ସହଯୋଗପ୍ରଦେ ଆମେ ଗତ କରିବା ପରିସ୍ଥିତିର ପୁନର୍ବିଳା କରି ପାରିବା ।

"ମାଟ ଦଶମାସ ମଧ୍ୟରେ ବୁଦ୍ଧ, ଶିଶୁ, ଜଳସେଚନ, ଶିକ୍ଷା, ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ତଥା ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଓ ଆର୍ଥିକାତ୍ମକ କଲ୍ୟାଣ ଭଳି ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟାର ପ୍ରକାଶିତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ବ୍ୟାପକ ପ୍ରଗତିଶୀଳ ମନୋଭାବ ତଥା ଦୃଢ଼ ସଂକଳ୍ପର ପ୍ରମାଣ ଦେଇଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟରେ କମ୍ ନିମ୍ନୁଚ୍ଛିତ୍ତ ତଥା ଆୟ ସେପରି ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ପାରିବ ସେଥି ନିମନ୍ତେ ବିପୁଳ ପ୍ରାକୃତିକ ତଥା ଖଣିଜ ସମ୍ପଦ ଉପଯୋଗ ଲାଗି ପଦକ୍ଷେପମାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ଯନ୍ତ୍ରୀ ଗ୍ରାମ୍ୟ ତଥା ପୌରାଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଜୀବନସାପନର ମାନ ଆଣି ଦୂରୀଆ ଭାବେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଛି । ରାଜ୍ୟବାସୀଙ୍କ ମନରେ ଦୃଢ଼ ଆଶା ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ ଦେଖା ଦେଇଛି ।

"ଆସନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗୀ ରାଜ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିବା ଓ ସର୍ବିଧାନରେ ଉଦ୍‌ଘାଟନା ମାନବିକ ପୁଲ୍‌କୋପକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଲାଗି ଆମେ ସମସ୍ତେ ଏକ ପୁରୀ ଅବସରରେ ସଂକଳିତ ହେବା ।

ନିଶ୍ଚୟ ।"

ଜନରାଜ୍ୟ ବିବସ୍ଥା ଉପଲକ୍ଷେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ବାର୍ତ୍ତା

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟର ଉନ୍ନତ ଅବସ୍ଥାରେ ମୁଁ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକ ପ୍ରିୟ ଭାଇ ଭଉଣୀମାନଙ୍କୁ ଆହ୍ୱାନିତ କରିବା ଚାହୁଁଛି । ଏକଶ୍ୱଳିଣ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଆମେ ପୁଣ୍ୟବୀର ସର୍ବ ଚକ୍ରତ ଚନ୍ଦ୍ରବୀରଙ୍କ ଗ୍ୟାସ୍ତାବଦ୍ଧତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଆମ ଦେଶକୁ ଏକ ନବଜନ୍ମିତ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ରାଷ୍ଟ୍ର ରୂପେ ପୋଷଣା କରିଥିଲେ । ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ, ଧର୍ମ ନିର୍ବିଶେଷରେ ସମସ୍ତ ନାଗରିକଙ୍କୁ ସମାନ ଅଧିକାର ଦେବା ପାଇଁ ଆମେ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟାନ୍ତ ନିୟତି ନେଇଥିଲେ ।

ଏକଶ୍ୱଳିଣ ବର୍ଷ ପରେ ମଧ୍ୟ ଆଜି ଦେଶରେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ, ନିରକ୍ଷରତା ଓ ବେକାରୀ ପୁରୁ ଚାହିଁଛି । ଆଜି ବି ସମଗ୍ରସାରା ପାଖି ଆଞ୍ଚଳିକରେ ମୋ ଭାଇ ଭଉଣୀମାନେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବିକଳ ସ୍ଥିତିରେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ପାଇପାଇଁ ନାହାନ୍ତି । ଲୋକମାନଙ୍କର ସର୍ବନିମ୍ନ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରି ଉନ୍ନତ ପୁଣ୍ୟକୁ ଦୂରାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନ ସମ୍ପନ୍ନ ଦକ୍ଷତାର ଅଭାବ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଉଛି । ଧର୍ମ ଓ ଗରିବ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ବଢ଼ି ବଢ଼ି ଚାଲିଛି ।

ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ସାମ୍ବାଦାୟିକ ଦଳ ଆଜି ରାଷ୍ଟ୍ରର ଧର୍ମ ନିରାପେକ୍ଷତାର ଦୂଳରେ କୁପାରି ଘଟି ଚାଲିଛି । ଧର୍ମକୁ ନେଇ ରାଜନୀତି କରିବା ଫଳରେ ଲୋକମାନଙ୍କର ମନରେ ଅନ୍ୟ ଧର୍ମ ପ୍ରତି ବିରୋଧ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି ଓ ଏହା ଫଳରେ ପଞ୍ଜାବ, ଜମ୍ମୁ-କାଶ୍ମୀର, ଅନ୍ଧୋଧାର ଇତ୍ୟାଦି ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି । ଜନାତ୍ମକ ଦଳର ନିରାପେକ୍ଷତା ଲୋକ ଏହାର ଶିକାର ହେଉଛନ୍ତି ।

ଦେଶର ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳ ପରି ଆମ ରାଜ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାରେ ମଧ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟା ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଅସମାଧାନ ହୋଇ ରହିଛି । ଏକ ଗୌରବମୟ ଉତ୍କଳ ଏମିତିଆସିକ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ପରମ୍ପରା, ବିପୁଳ ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦ ଏବଂ କର୍ମନିଷ୍ଠ ବିରାଟ ଜନଶକ୍ତି ଆଜି ମଧ୍ୟ ଆମେ ଆଜି ଦେଶରେ ଏକ ଦରିଦ୍ରତମ ରାଜ୍ୟ ରୂପେ ପରିଗଣିତ ହେଉଛେ । ରାଜ୍ୟର ଶତକଡ଼ା ୬୫ ଭାଗ ଲୋକ ଆଜି ବି ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ସୀମାରେଖା ତଳେ ରହିଛନ୍ତି । ଶତକଡ଼ା ୬୫ ଭାଗ ଲୋକ ଆଜି ବି ନିରକ୍ଷର । ବହୁ ପ୍ରତିଭାବାନ ଯୁବକ ଯୁବତୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା କର୍ମ ସଂସ୍ଥାନର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇପାରି ନାହିଁ । କୃଷି ଓ ଶିଳ୍ପ ଉତ୍ସାଦନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମେ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ଦୁଳ୍ଲଭରେ ବହୁ ପଛରେ ରହିଛେ ।

ଏହି ସବୁ ଜଟିଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଦ୍ୟମ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । ଗରିବ ଲୋକମାନଙ୍କର ସୁବିଧା ପାଇଁ ସର୍ବନିମ୍ନ ମରୁତ ପଡ଼ିବା ବ୍ୟାକୁ ବୁଝି କରାଯାଇଛି । ଶୁଦ୍ଧ ଓଥା ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀମାନଙ୍କର ଗଣ ଛାଡ଼ି କରାଯାଇଛି । ଲୋକଗାର ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଓ ବିଧବା ଭତ୍ତା ବୁଝି କରାଯାଇଛି ଏବଂ

ବିଧବାମାନେ ଏହି ଭଙ୍ଗ ପାତ୍ରର ପାଇଁ ନିଶ୍ଚିତ ବନ୍ଧୁ ଶ୍ରୀମାତୁ ଉଠାଇ ଦିଆଯାଇଛି । କ୍ଷୁଦ୍ର ଓ ନାନାମାତ୍ର ବୃକ୍ଷ ଏବଂ କୃତ୍ରିମ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଭଣ୍ଡା ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଚଳନ କରାଯାଇଛି । କୃତ୍ରିମ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଜଳସେଚନ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଉତ୍ତମୋତ୍ତମ କରାଯାଇଛି ଓ ନୂତନ ଜଳସେଚନ ଯୋଜନା ଗ୍ରାହ୍ୟ ଅବସ୍ଥାରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଛି । ପାନ, ପୁର ନିଶ୍ଚିତ ସମୟ ଶ୍ରୀମାତୁ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ନିଶ୍ଚିତ ନିଆଯାଇଛି । ପାନ, ପୁର ଉତ୍ପାଦି କୃତ୍ରିମ ଉତ୍ପାଦନ ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିକୁ ଯୋଗାଇଦେବା ନିମନ୍ତେ ଯୋଗ୍ୟ ଯୁଗ୍ମନିର୍ମାଣରେ ବୃକ୍ଷ ପାଖକୁ ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଅତିବାସୀ ଓ ଦୂରଗମ୍ୟମାନଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ତମ କାର୍ଯ୍ୟ ଗଠିତ । ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କଳାହାଣ୍ଡି ଓ ବରଗାଁର ନିକଟ ଲୋକଙ୍କୁ ଯାକର କରିବା ଏବଂ କଳକାରଖାନା ତିଆରି ପାଇଁ ନିଶ୍ଚିତ ନେଇ ସେ ଦିଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । ବେକାର ଯୁବକ ଯୁବତୀମାନଙ୍କ କର୍ମ ତାତ୍ତ୍ୱାତ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟାପକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି । ଦ୍ୱିତୀୟ ଗଣାତ କାରଖାନା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇ ଚାଲିଛି । ତାତ୍ତ୍ୱାତକାରୀମାନଙ୍କରେ ଗୋରୀମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଇଦେବା ନିମନ୍ତେ ଖାଦ୍ୟପେୟ ଚାବଦ ବ୍ୟୟ ପରିମାଣକୁ ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କାରୁ ସାତ ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ସବୁ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ପ୍ରଶାସନିକ କଳରେ ଅକ୍ତିମତ୍ତ ଗତ ହୋଇ ଗଠିଥିବା ଦୁର୍ଗାମ୍ୟ ପୁଲେ ସାତନ କରିବାକୁ ଦେଲେ ଆମର ଉତ୍ତମ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଜନସାଧାରଣ ସର୍ବ ନିଜର ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ଅଧିକାର ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ସଚେତନ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ସହ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହଯୋଗ କରନ୍ତି, ତେବେ ଆମେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଆମ ଗାନ୍ଧ୍ୟରୁ ଏକ ଉନ୍ନତ ରାଜ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିପାରିବା । ଅତଏବ୍ ଏ ଦିଗରେ ବିଶେଷ ଭାବେ ଯୁବ ସମାଜର କୁମ୍ଭିକା ଅତୀବ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ଅ ସାହିତ୍ୟିକ ବୁଦ୍ଧି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ଅର୍ଥନୈତିକ ଓ ସାମାଜିକ ବିପ୍ଳବର ସାଫଲ୍ୟ ପାଇଁ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କଠୋର ପରିଶ୍ରମ କରିବାକୁ ହେବ ।

ଆଜିର ଏହି ପବିତ୍ର ଦିବସରେ ପୁଁ ପୁଣି ଥରେ ରାଜ୍ୟର ଭାଇ ଭଉଣୀମାନଙ୍କୁ ଦାୟିତ୍ୱ ଅର୍ପଣକରି କରାଯିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରାଜ୍ୟର ସବାଙ୍ଗୀନ ଉନ୍ନତି ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ତରୀଭୂତ ଉତ୍ତମ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହ ଉପଅ ନେବା ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନିବେଦନ କରୁଛି ।

ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ

ଜନରାଜ୍ୟ ଦିବସ ଉପଲକ୍ଷେ ସୂଚନା ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବାଣୀ

କାରୁଆରୀ ୨୬ । ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସ ଭାରତର । ୪୯ ବର୍ଷ ପରେ ନାନ ଝଡ଼ ଝଞ୍ଜା, ଗଢ଼ାନ ସତନ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ପ୍ରାଚୀନ, ସୁସଂସ୍କୃତ ଭାରତବର୍ଷକୁ ବିଶ୍ୱବାସୀ ଅବେକ୍ଷା କରିଥିଲେ ତୁଚ୍ଛ ପୁଥୁକୀ ଓ ତୁଚ୍ଛ ସମାଜର ନେତୃତ୍ୱ ନେବ ବୋଲି— ସେ ଭାରତ ଆଜି ସକଳର ମହାସପ୍ତହ ମଧ୍ୟରେ ଅଳଙ୍କୁଳ ପାଉନାହିଁ ।

ତାର ପ୍ରାଚୀନ ସଂସ୍କୃତିର ପୁଲ୍ୟବୋଧ ରାମାୟଣ, ମହାଭାରତର ଗୌରବାବଦ୍ଧ ଆଦର୍ଶ, ହୃଦ୍ଭାବ, ମୌଞ୍ଜିଭାବ, ଶାନ୍ତି, ସମୃଦ୍ଧି, ଆନନ୍ଦର ମହନୀୟତାକୁ ଦରାଉ ଯଦେ ଯେମିତି ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ଦଙ୍ଗା, ଉଗ୍ରପନ୍ଥାର ବ୍ୟଭିଚାର, ବିଭୀଷଣ ହତ୍ୟା, ହିଂସାର ବିଭୀଷଣା ଶିତରକୁ ବାଣୀ ହୋଇ ଯାଉଛି ।

କିଏ ଗଣ୍ଡା କରିବ ଭାରତବର୍ଷକୁ ? "ତମସୋ ମା ଜ୍ୟୋତିର୍ଗମୟ, ଅଗ୍ରଦୋ ମା ସ୍ୱରାଜମୟ, ପ୍ରତ୍ୟୋ ନାମୁତଂ ଶମୟ" ମଞ୍ଚ ଉଚ୍ଚାରଣ କରି ବିଶ୍ୱକୁ କିଏ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେବ ?

ସେ ଭାରତବାସୀ ! ଭାରତ ନାତାର ଯୋଗ୍ୟ ସନ୍ତାନ, ଅନୈକ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଏକତାର ସନ୍ତାନ କରି ପୂର୍ବସ୍ମୃତି, ସଂସ୍କୃତି ଓ ଗୌରବକୁ ମନେ ପକାଇ ପୁଣି ଥରେ ଆଜି କାରୁଆରୀ ୨୬, ୧୯୯୧ରେ ଗପଥ କରି ଦେଉ, ଜାତି, ମାନବକୁ ଗଣ୍ଡା କରିବାକୁ ଆପ୍ରାଣ ସାଧନା କରିବ ଏତିକି ହୃଦୟଭରା କରି ପାରିଲେ ଓ ଦେହପାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସ ପାଳନର ପାଣିକତା ଓ ଯଥାର୍ଥତା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଦେବ ।

ଗରତ କୁମାର କର

କନ୍ୟାବଳୀପୁ

॥ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସର ସଂକଳ୍ପ ॥

ଏକଗଳିଆ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଆଜିର ଦିବସରେ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା । ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା, ଆମ ଦେଶକୁ ଏକ ଧନୁଷ୍ଟାଳୀ ରାଷ୍ଟ୍ର ରୂପେ ଗଢ଼ି ଚେଳିବା । ଏ ଶ୍ରେଣୀରେ କେତେ ପରିମାଣରେ ପ୍ରଗତି ସଫଳ ହୋଇପାରିଛି, ତାହା ଆଜିର ଦିବସରେ ଘନୀଭା କରିବା ନିତ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ । ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ରାଷ୍ଟ୍ରର ନାଗରିକ ହିସାବରେ ଏ ଦାୟିତ୍ୱ ଏ ଅଧିକାର ଯମକକର କରିଛି ।

ପ୍ରଗତିର ପ୍ରକଟ ମାଧ୍ୟମର କରିବାକୁ ଦେଶର ଆଦମ କର୍ତ୍ତା ପାଇଁ ଏକ କର୍ତ୍ତା ଦଶାଭିଳାଷ ସାଧନ ଘନୀଭା କରିବାକୁ ଦେବ । ଏହି ଘନୀଭା କଲାବେଳେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଶିକ୍ଷା, ଶିଳ୍ପ ଓ କୃଷି ବ୍ୟୟ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାକୁ ଦେବ ।

ଶିକ୍ଷାର ପରମ୍ପରା ଆବଶ୍ୟକତା ଦେଖି ନିଷ୍ପେଶିତ, ଦକ୍ଷୀଣରତ ଯତନ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାଧ୍ୟମିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଭାବରେ ପଦକ୍ଷେପ ପାଇ ଆମକୁ ଆମୁରି ଆମେକ ପଥ ଅଟେନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଏହା ସ୍ୱୀକାର୍ୟ ।

ଶିକ୍ଷା କିମ୍ବା ବିଜ୍ଞାନ କଲେ ଦେଶାନ୍ତର ଯେ "ପଦାରେ ନିମ୍ନରେ ଦଳରେ ନୀଳ" କିମ୍ବା "ଶିକ୍ଷା ବନ୍ୟା ଓ ଶୁଣିବା ଅତ ଶୁଣିବାରେ ଦେଖିଲା । କିନ୍ତୁ ସେହି ତଥାକଥିତ ଶିକ୍ଷା ବନ୍ୟା ପରିବର୍ତ୍ତନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସାମାଜିକରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି । କେତେକ ଦେଶର କିଛି ଲୋକମାନେ ରହନ୍ତି ତ ଆମ କେତେକ ଗ୍ରାମୀଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ ପଡ଼ିଯାନ୍ତି । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ଶ୍ରେଣୀରେ ଅମଳୁ ଅନ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଏ ପଡ଼ିଛି । ମୋଟାମୋଟି ଭାବେ କହିବାକୁ ଗଲେ ଶିକ୍ଷା ବନ୍ୟାତ ସୁଅରେ କୃତ୍ରିମ ଶିକ୍ଷାଗ୍ରହଣ କଲାପ ପାଇ ଦେଶରୀ ବୁଦ୍ଧି ପାଇଲା ଦିନା ବାସ୍ତବରେ ଶିକ୍ଷାର ବିକାଶ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

କୃଷିପ୍ରଧାନ ଦେଶର ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ କୃଷିର ଉଚ୍ଚତ ପାଇଁ ଜଳସେଚନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରତି ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଅବଶ୍ୟକ । ସବୁ ଜମିକୁ ଜଳ ଯୋଗାଯୋଗ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅମଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିବା ସ୍ଥଳେ ମାତ୍ର ଅପତା ଭାଗ ଜମି ଜଳସେଚିତ ହୋଇପାରିଛି । ମରୁତ ଓ ବନ୍ୟା ଦାଉରେ ଲୋକମାନେ ଏକତ ମଧ୍ୟ ଦାଉକ୍ଷି ଏକ ଦେଶରେ ବାସୀର ଶାନ୍ତ ସମ୍ପଦ ଦେଖାଦେଖି । ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପ୍ରାଣି ଯୋଗାଯୋଗ ସାଧନୁ ବନ୍ୟା ଜଳକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିପାରିଲେ ହିଁ ଆମେ ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନରେ ପଦକ୍ଷେପ ପାରିବା ।

ମୁନି ଗଣମାନେ କହିଯାଇଛନ୍ତି ଯେ, ଜଣେ କୁଡ଼ା ପୁତ୍ର ପିତେତ । ଅଥାତ୍ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିନିଯୋଗ ପାଇଁ ଗଣ କରିବା ଅପରାଧ ରୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ଏହିପ୍ରକ୍ତ ଶେମ୍ବ ସେବ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆମେକ ପ୍ରମୋଦ ପାଇଁ ଆମ ଦେଶ ଗଣତନ୍ତ୍ର ହୋଇପଡ଼ିଛି । ମୁଖ ଉପରେ ଗଣତନ୍ତ୍ର ବେହି ଦେଶର ପ୍ରଗତି ଚିନ୍ତା କରିବା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଏକ ଜଟିଳ ଯମସ୍ୟା ।

ଏଭଳି ଜଟିଳ ବିଭିନ୍ନ ଯମସ୍ୟା ସାଧନୁ ମରୁତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଆବଶ୍ୟକତା ଦେଖି ଜାତୀୟ ସଂହତି । କାଚି, ବଞ୍ଚ, ଧନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ସମସ୍ତେ ମହାସା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଆଦ୍ୟନରେ ଦେଶର ଏମିତି ଓ ସଂହତି ପ୍ରତି ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରିବା ଫଳରେ ହିଁ ଦେଶ ସ୍ୱାଧୀନ ହୋଇପାରିଥିଲା । ସେହି ଚିନ୍ତା, ସେହି ଚେତନା ଆଜି ଅନେକ ପରିମାଣରେ ହାସ

ଦେଉଛନ୍ତି ।

ଫିବେଲା ଦି'ପ୍ରାଣ ଶାନ୍ତତାକୁ ନିପାତ୍ତ ହୋଇ ଉପାସରେ ଏହି ମରୁଥିବା ଦିନ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରାଣକୁ ଲାଭକରି ନିଜର ପାଣି ସଫଳିତ ଭାବେ ଦେଇ ଦେଖା କରି ପୁଣ୍ୟମୟୀ ଶ୍ରୀ ବିନ୍ଦୁ ପଦ୍ମନାଭଙ୍କ ପଦପଦ୍ମ ଦେଶରେ ଏକ ଇତିହାସ ଗୁଣ୍ଡି କରିଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଉପ ଦାଗରେ ବୁଦ୍ଧି ରହିଥିଲେ ଦୁଃଖ ବନ୍ଧୀ ଓ ଗ୍ରାମୀଣ ଜାଗିରଦାରମାନଙ୍କୁ ରକ୍ଷାପ୍ରଦ କରି ସେମାନଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଉପାସ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଏହା ମଧ୍ୟ ବିନ୍ଦୁକାବୁଙ୍କ ଅନ୍ୟ ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧିପ୍ରଦ ପଦକ୍ଷେପ । ଗ୍ରାମାଧିକାର ବିବାଦ ନିମନ୍ତେ ଗ୍ରାମ ଗଣସଭା ବିଭାଗ ଗୁଣ୍ଡି କରିବା ସାଙ୍ଗକୁ ପ୍ରାୟତଃ ପ୍ରତିବିଧି କରିଆଣେ ହେଉଥିବା ଗଣସଭାପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଗୁଣ ଉପକ୍ରମିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରାୟତଃ ପ୍ରତିବିଧି ଅଧୀନରେ ଜଣେ ଲେଖାଏଁ ଦକ୍ଷ ପଦକ୍ଷେପୀ ଇଞ୍ଜିନିଅରଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରଶାସନିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପାଇଁ ଗୁପ୍ତ ଭାବେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଦିନେ ଗୁଣ୍ଡି କରିବା ନିୟମିତ ଭାବରେ କରାଯାଉଛି । ପ୍ରଶାସନିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପାଇଁ ଗୁପ୍ତ ଭାବେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଦିନେ ଗୁଣ୍ଡି କରିବା ନିୟମିତ ଭାବରେ କରାଯାଉଛି । ପ୍ରଶାସନିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପାଇଁ ଗୁପ୍ତ ଭାବେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଦିନେ ଗୁଣ୍ଡି କରିବା ନିୟମିତ ଭାବରେ କରାଯାଉଛି ।

ବିନାଦ ପଡ଼ିବି ବନ୍ଧି ପରି ଯାହା ଓହସ ହୋଇପାରି ନଥିଲା, ବିରୁଦ୍ଧକୁ ନାଟ ଦଗ୍ଧନାସ କରିବେ
 ଅସମ୍ଭବରୁ ସମ୍ଭବ କରି ପାରିବୁଣି । ଗାସନ କନରେ ପୁଲକୁ ତୁଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗର୍ବି ଆସାଥିବା
 ମୁନିଂକୁ ହଟାଇବା ପାଇଁ ବିରୁଦ୍ଧକୁ ଜାଣୁ ପଡ଼ିଲା । କର ଗାସନ ଜଳରେ ଥିବା ଦୟା
 ଶୁଭାବରମାନଙ୍କ ଚରିତ୍ର ଦଂତୋପନ କରି କାଳ୍ପାନିରେ ପରିଣତ କରି ପାରିବୁଣି ; ଏହା କହି
 ଜମ୍ବୁ ଗୋରୁର ରଥା ପୁଣି । ଏହି ମକୁ ବିରୁଦ୍ଧ ପାଠ୍ୟର ସତ୍ତ୍ୱେ ଆତ୍ମଜୀବନ ଖ୍ୟ ଚିନ୍ତାମଣି
 ନେବା ବିରୁଦ୍ଧକୁ ପାଖକୁ ନେବାପ ଗଣ ଆମୁଣି ଅଧିକ ବିଶି ପାଠ୍ୟ ପାଇଁ ଆଶା ଭରସ
 କରିବୁଣି ; ଉଦମନା ବିରୁଦ୍ଧକୁ ମଧ୍ୟ ସେ ଅବିକାସ ରଖୁବୁଣି । ଦେବେ ଦେବି ଦାମୁକୁ
 ସାକାର କରି ମେରୁର ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ହେଲେ ସବୁ ଚକ୍ରରେ ପମହେ ଗୁରୁଟି ପୁଣ୍ୟ ଭଳି
 ନିଆ ଓ ଆସନିବଦାନ ସନ କାମ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଶପଥ ନେବାକୁ ହେବ ।

ଶ୍ରୀମୁଖ୍ୟ ଯିବାରେ କାଟି, ବଣି, ଧନ ନିର୍ବିଶେଷରେ ସାଜିଥି ପୁରସ୍କାରୀ ତାଙ୍କେ ଗଧ ଦେଖିକୁ
ଚାଣିନେଲା ପରି ଏ ଶେଷରେ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତେ ସବୁ ଭେଦଭାବ ଭୁଲି ପ୍ରଗତିର ଗଧ ବଞ୍ଚୁ କାଣି
ନେବାକୁ ହେବ । ଧନ ନାମରେ ନାଚୀୟ ସାଂସଦ ପ୍ରତି ଯେଉଁ ବିପଦ ଦେଖାଦେଇଛି, ତାକୁ
ପୁରସ୍କାର ସହ ପ୍ରକାଶିଲା ବରି ନାଚୀୟ ଚାନ୍ଦି ଅନ୍ଧାର ଗଢ଼ାବାକୁ ହେବ ଯଦିଏ
ଏ ଆଗରଣରୁ ନିରାଶରେ ଅତୀତ ଗୋରବକୁ ଦେଖାଇ ଆଣିବ । ସିଦ୍ଧି ଏହି ସଂବନ୍ଧ ସୁ ଆମର
ଜାମ୍ୟ ।

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଗାଥା

ଅସ୍ଥନ ପଞ୍ଚ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା

ଶ୍ରୀ ଯାଦବ ନାୟକ

ଗାଁ ଗ୍ରାମ ନାୟକ ପଦ ସ୍ଥିତି ଦୋରାଣୁର ନିତୀୟ ଗମ୍ୟସର ପରିସରରେ ଅସ୍ଥନ ପଞ୍ଚ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଯୋଜନାର ଶେଷରେ ନିମ୍ନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି :

- (କ) ଜନତା ଉପାଦେୟ ଦାବିନୀରୁ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ଓ ଗୁଣାସନ ବିକାଶ
- (ଖ) କୃଷି ଉତ୍ପାଦନର ଅଭିବୃଦ୍ଧି
- (ଗ) ଯୋଜନାର ଗୁଣାସନ ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ ।
- (ଘ) ଗ୍ରାମାନ୍ତରଣ ବିକାଶ ପାଇଁ ଯୋଜନା ବ୍ୟୟ ବ୍ୟୟରୁ ଅତିରିକ୍ତ ଗତକର୍ତ୍ତା ୫୦ ଭାଗ ବିନିଯୋଗ ।
- (ଙ) ଅଧିକ କମି ଯୋଜନା
- (ଚ) ଏକ ବର୍ଷର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁମୋଦିତ ପାସର ବିଶିଷ୍ଟ

ଉପରୋକ୍ତ ନୀତିୟ ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ପୂରିରେ ଉତ୍ତମ ପଦ୍ଧତିରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରାପ୍ତରେ ଏହି ଯୋଜନା ବିବରଣୀ ଗୁଁ ଏବଂ ଗୁଣାସନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ।

ଓଡ଼ିଶା ଏକ କୃଷି ପ୍ରଧାନ ରାଜ୍ୟ । ଗତ ସମୟ ପଞ୍ଚ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ମଧ୍ୟରେ ଏହା ଅନେକ ପ୍ରାଥମିକ ବିପଦସମ୍ବଳ ଗୁଣାସନ ଦୋରାଣୁର ଗୁଣାସନ ଯୋଜନାର ପ୍ରଥମ ବା ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗୁଣାସନ ଅତିମାତ୍ରାରେ ହାସଲ ହୋଇଥିଲା । ୧୯୮୫-୮୬ ବର୍ଷରେ ଗୋଟିଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗୁଣାସନ ୬୯-୭୦ ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ହୋଇଥିଲା ଉପରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ ପରିସରରେ ଯୋଗୁ ୧୯୮୬-୮୭ ବର୍ଷରେ ଏହା ୫୦-୬୦ ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ କମି ଆସିଲା । କିନ୍ତୁ ୧୯୮୮-୮୯ ବର୍ଷରେ ଅନୁରୂପ ମୋଟରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଗୋଟିଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗୁଣାସନ ୬୯-୮୦ ଲକ୍ଷ ଟନ୍ରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ୧୯୮୯-୯୦ ବର୍ଷରେ ପୁଣିବର୍ଷ ଅବସଥା ଅଧିକ ଗୁଣାସନ ହୋଇଲା । ଗତ ଅଧିକ ବର୍ଷରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ୫୮-୬ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ରେ ପହଞ୍ଚିଲା । କୃଷି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଅନୁମୋଦନ

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯୋଗୁ ପ୍ରଥମ ଯୋଜନା କାଳରେ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଯୋଜନା ଏବଂ ଯୋଜନାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ ହୋଇପାରିବ ।

୧୯୮୧ ଜନଗଣନା ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ୨୭୪ ଲକ୍ଷ ଯାହାକି ଉପରୋକ୍ତ ଗୋଟିଏ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ୩୮୮୫ ଭାଗ । ଗତ ୧୯୮୭ ମସିହାରେ ନିମ୍ନ ଗୋଟିଏ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟାରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରତି ଜନଗଣ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟାରେ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ୩୮ ଏବଂ ମାତ୍ରାରେ ୧୩ ୦ ଥିଲା ଏବଂ ଶିଶୁ ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ହାର ଲୋକ ସଂଖ୍ୟାରେ ୧୨୭ । ପ୍ରଥମ ଯୋଜନାର ଶେଷ ବର୍ଷ ଏହି ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ୩୮୧ ଲକ୍ଷ ଟେକ ଆଗା ବାହାରିଲା । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରାୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ୩୯ ୬୩ ଭାଗ ପ୍ରାପ୍ତ ବର୍ଷରୁ କମ ବର୍ଷରେ ଲୋକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହାରରେ ଏହି ବର୍ଷ ପ୍ରାପ୍ତ ହାର ସଂଖ୍ୟା ହେଉଛି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ୩୭-୧ ଭାଗ । ଗତ ୧୯୭୧-୮୧ ଦଶକରେ ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ୨୨ ୨୯ ହାସଲ ପାରିଥିଲା ଯାହାକି ୧୯୭୧-୭୧ ଦଶକରେ ୨୫-୦୫ ଥିଲା । ଏହା ଏକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଏହି ସମୟରେ ଜନସଂଖ୍ୟା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ୨୫ ଭାଗ ଥିଲା । ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଆଦିବାସୀ ଓ ଦରିଦ୍ରଜନମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲୋକ ଜନସଂଖ୍ୟାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ୩୭-୧ ଭାଗ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲୋକ ଜନସଂଖ୍ୟାର ୨୩-୫ ଭାଗ । ୧୯୭୧ ମସିହାରେ ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଆଦିବାସୀ ଓ ଦରିଦ୍ର ଜନସଂଖ୍ୟା ୮୩-୮ ଲକ୍ଷ ଥିଲା ଉପରେ ୧୯୮୧ ମସିହାରେ ଏହା ୧୨-୮ ଲକ୍ଷ ହେଇ ପାରିଲା । କୋରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲାରେ ଏହାର ସଂଖ୍ୟା ହେଉଛି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ୨୯-୩ ଭାଗ । ୧୯୮୧ ମସିହା ପୁଣି ଓଡ଼ିଶାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ୩୪-୨ ଭାଗ ଥିଲା ବେଳେ ଏହା ଜନସଂଖ୍ୟା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ୩୭-୨ ଭାଗ ଥିଲା । ଏହି ଲୋକ ସଂଖ୍ୟାରେ ନିମ୍ନ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ୨୧-୧୨ ଭାଗ ଥିଲା ଉପରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଏହା ହେଉଛି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ୨୭-୧୦ ।

ପ୍ରଥମ ଯୋଜନାର ପ୍ରାପ୍ତରେ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ୧୨-୫ ଲକ୍ଷ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହି ଯୋଜନାର ମଧ୍ୟ ଭାଗରେ ଏହା

କରାଯାଇଛି । ବୃଷ୍ଟି ବଳ ପୁଷ୍ଟ (Rainfed) ଷ୍ଟର କୌଶଳ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରାଯାଇଅଛି ।

ନିଜାଲ ଉନ୍ନୟନ :

ଓଡ଼ିଶାରେ କଟକର ଅଞ୍ଚଳ ୧୯୭୧-୭୨ ମସିହାରେ ଉଚ୍ଚବର୍ଗ ୪୩-୫ ଭାଗ ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ୧୯୮୭-୮୮ ମସିହା ବେଳକୁ ତାହା ଉଚ୍ଚବର୍ଗ ୩୭-୧ ଭାଗକୁ କମିଆସିଛି । ଗାୟରେ ସସନ ଯୋଜନା କାଳରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ, ଶସ୍ୟପ୍ରାସ କଟକର ପୁନରୁତ୍ଥାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରଧାନରେ ପୁରୁଷ୍କୃତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଯାଇଛି । ସ୍ୱଳ୍ପ ଯୋଜନା କାଳରେ ୩-୯୩ ଲକ୍ଷ ଦେଡ଼ର ଜମିରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରାଯାଇଥିବା କ୍ଷେତ୍ର ସସନ ଯୋଜନାରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ମଧ୍ୟରେ ୧-୪୪ ଲକ୍ଷ ଦେଡ଼ର ଜମିରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମାପ୍ତ ହୋଇଛି । ଶସ୍ତ୍ର ଏବଂ ସସନ ଯୋଜନା କାଳରେ ଗାୟରେ କଲେଜୀ କାଠର ଅଭାବ ଦୂରୀକରଣ ଏବଂ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରତିକାର ଉପରେ ସାଧନ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସାମାଜିକ ନିଗମ ପରିଯୋଜନା (SIDA) ଗ୍ରାମ କଲେଜୀ କାଠ ବୃକ୍ଷରୋପଣ, ବାବୁର ଗ୍ରାମ କର୍ମଯୋଗାଣ ଯୋଜନା (NREP), ଗ୍ରାମ ଶ୍ରମିକ କର୍ମଯୋଗାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (RLEGP) ଭଳି ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନାରେ ସାମାଜିକ ଜଗତ ଅଭିବୃଦ୍ଧିର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉପରେ ନିଆଯାଇଛି ।

ଅସନ ଯୋଜନାରେ ନେବାକୁ ଥିବା

କେତେକ ପଦକ୍ଷେପ :

- (କ) ପ୍ରାକୃତିକ ଜଗତର ଉତ୍ତରାବେଶନ ଏବଂ ଶୋଷାଧିକାର ବଞ୍ଚନରେ ନିମ୍ନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଡ଼ିତ କରିବା
- (ଖ) ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଗ୍ରହ ପୁଣି ବଢ଼ି ଦେବାନଙ୍କ ଉଦ୍ୟମରେ ଘରୋଇ ଜଙ୍ଗଲ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ବୃହତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉପରେ ନେବା
- (ଗ) ଶସ୍ୟପ୍ରାସ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଜାଡ଼ି ବନ୍ଦି କରିବା ଉପରେ ପୁନଃବୃଦ୍ଧି କରିବା
- (ଘ) ଶାସନ ଶୂନ୍ୟ ଯୋଗାଣକ୍ଷେତ୍ରର ବୃକ୍ଷରୋପଣରେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବା
- (ଙ) ବିଭିନ୍ନ ନିଗମାଧିକାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକୁ ଆଗେଇ ନେବା ପାଇଁ ଏବଂ ଗଣସଂସ୍ଥାଗତ ଭିତ୍ତିଭୂମି ପ୍ରଣୟନ କରିବା
- (ଚ) ପୁଲ୍ୟାୟନ, ପରିସାଧାରଣ ଏବଂ ରିମୋଟ୍‌ସେମ୍‌ସିଂ କରିଆରେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକୁ ତୁରନ୍ତ କରି ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି କରିବା
- (ଛ) ଶସ୍ୟପ୍ରାସ ଜଙ୍ଗଲ ଜମିରେ ପୁନଃଜଙ୍ଗଲ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଗ୍ରାମ୍ୟ କର୍ମସାଧାରଣ ଏବଂ ଦୁଇାବେଳା ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ଜଡ଼ିତ କରିବା
- (ଜ) କଟକ ପଶୁପକ୍ଷୀମାନଙ୍କର ସଂରକ୍ଷଣ କରିବା

ମହ୍ୟ ଗୁଣ :

ସସନ ଯୋଜନା କାଳରେ ମହ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉନ୍ନତି ସାଧୁତ ହୋଇଅଛି । ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ ୧୯୮୫-୮୬ ବର୍ଷରେ ଯେଉଁ ମହ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ୧୦୮-୭୧ ହଜାର ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ହୋଇଥିବା କ୍ଷେତ୍ର, ୧୯୮୮-୮୯ ବର୍ଷରେ ଏହା ୧୩୧-୦୦ ହଜାର ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍‌କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ସେହିଭଳି ଅନ୍ୟ ଗାୟକୁ ମହ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ୧୯୮୪-୮୫ ବର୍ଷରୁ ୧୯୮୮-୮୯ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଗତକର୍ତ୍ତା ୨୨-୧ ଭାଗ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ।

ଅସନ ଯୋଜନା କାଳରେ ପୁନରୁତ୍ଥାନ, ଆଧୁନିକୀକରଣ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ନୂତନ କୌଶଳ ପ୍ରସାର କରି ମହ୍ୟ ଗୁଣକୁ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପରେ ସର୍ବୋତ୍ତମ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସ୍ତ୍ରୀ କରିବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଅଛି । ଏହି ଯୋଜନା ମଧ୍ୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଭିତ୍ତିରେ ସାଦନ ନିଆଯିବ ।

- (କ) କେନ୍ଦ୍ର ସମାସ୍ତରେ ଉଚ୍ଚବର୍ଗ ୫୦ ଭାଗ ମହ୍ୟଧାରୀ ବନ୍ଦର ନିର୍ମାଣ, ମହ୍ୟ ଦେବି ନିର୍ମାଣ, ସଂଯୋଗ ରାସ୍ତା ଓ ହେବର୍ଡି ନିର୍ମାଣ
- (ଖ) ମହ୍ୟ ଷ୍ଟର କେନ୍ଦ୍ର, ମହ୍ୟ ଷ୍ଟର ଯୋଗାଣ, ଗୋଲ୍‌କାର ହେବର୍ଡିର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର ହେବର୍ଡି ସ୍ଥାପନ
- (ଗ) ମହ୍ୟ ଷ୍ଟର ଉତ୍ପାଦନ ଏକେନସି ଓ ଶି ଏଫ୍. ଟି. ଏ. କରିଆରେ ଅନ୍ତର୍ଦେଶୀୟ ମହ୍ୟ ଏବଂ ବିଦ୍ଧି ଗୁଣକୁ ଏବଂ ବାହାର ମହ୍ୟକୀର୍ତ୍ତୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟାସନା ପ୍ରଦାନ
- (ଘ) କ୍ଷୁଦ୍ର ମହ୍ୟକୀର୍ତ୍ତୀ ଶ୍ରମାୟନକର ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ ଦୁର୍ଗତ କାମ ଯୋଜନା, ସମସ୍ତ କର୍ମ ମହ୍ୟକୀର୍ତ୍ତୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ତଥା ସମାସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ଷ୍ଟର ଶାଳରେ ବୃଦ୍ଧି ନିର୍ମାଣ, ମହ୍ୟକୀର୍ତ୍ତୀ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କୁ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ମହ୍ୟକୀର୍ତ୍ତୀମାନଙ୍କର ସ୍ୱାଧୀନତା ନିମନ୍ତେ ୧୯୮୭ ମସିହା ଓଡ଼ିଶା ସାମୁଦ୍ରିକ ମହ୍ୟ ନିୟମର ଅଧୁନିୟନ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ

ବାସ୍ତବ ଲକ୍ଷ୍ୟ :

ସସନ ଯୋଜନା କାଳରେ ମାଛ ବାସ୍ତବ ଉତ୍ପାଦନ ୧୯୦୦ ଲକ୍ଷ ଟୁନ ମାତ୍ର ଅସନ ଯୋଜନା କାଳରେ ବାସ୍ତବ ଉତ୍ପାଦନ ୩,୦୦୦ ଲକ୍ଷକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିବ । ସସନ ଯୋଜନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆନ୍ତର୍ଦେଶୀୟ ମହ୍ୟ (Inland fish) ଉତ୍ପାଦନ ୭୫,୮୭୦ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଏବଂ ସାମୁଦ୍ରିକ ମହ୍ୟ (Marine fish) ଉତ୍ପାଦନ ୭୭, ୮୯୫ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ପ୍ରାୟବେଳେ ଅସନ ଯୋଜନା କାଳରେ ଏହା ସମାସ୍ତରେ ୧,୦୦,୦୦୦ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଏବଂ ୧,୦୦,୦୦୦ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍‌କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ସସନ ଯୋଜନା କ୍ଷେତ୍ର ଭାଗରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନକର ଅଭିନୟନ (Induced breeding) ଦ୍ୱାରା ବାସ୍ତବ ଉତ୍ପାଦନ ୪,୯୧୦ ଲକ୍ଷ ଟୁନାବେଳେ ଅସନ ଯୋଜନାର ମଧ୍ୟ ଭାଗରେ ଏହା ୫,୦୦୦ ଲକ୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିବ ।

ଶୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ (ପ୍ରବନ୍ଧ) :

ଶୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଅତି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଖୁବ୍ ଚାଲି ଫଳପ୍ରସୂତ ହେଉଥିବା ବେଳୁ ଅଞ୍ଚଳ ଯୋଜନା କାଳ ମଧ୍ୟରେ ଶୁଦ୍ର ଜଳସେଚନଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦିଆଯାଇଛି । ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ୧୯୯୦-୯୧ରେ ଅଧିକ ଜଳସେଚନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉତ୍କଳ ନିଆଯାଇ କୃଷି ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଏବଂ ଅଧିକ ଜମି ନିଯୋଜନର ପୁରୁଷା ପ୍ରୟୋଗ ପୁଣି କରିବା ପାଇଁ ୯୨ଟି ନୂତନ ମଧ୍ୟମ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ଗୁରୁ ଉତ୍କଳବା ଧରଣର ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକୁ ନେବାଲାଗି ଶିଳ୍ପ କରାଯାଇଛି ।

ଅଞ୍ଚଳ ଯୋଜନା କାଳରେ ଶୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ (ପ୍ରବନ୍ଧ) ସେକ୍ଟରରେ ଥିବା ଯୋଜନା ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ବଞ୍ଚାଇ ନେଇ ଏବଂ ଅଞ୍ଚଳ ଯୋଜନା ପ୍ରକଳ୍ପର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଥମେ ଗୁରୁ ଉତ୍କଳବା ବଳେୟା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଏବଂ ଉତ୍କଳବା କମ୍ ଗମ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଜଳସେଚନର ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ ।

ଆଦିବାସୀ ଜମି ଯୋଜନା ଅଞ୍ଚଳ, ମୁଖ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳ, ଅନ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅଞ୍ଚଳରେ ଶୁଦ୍ର ଗୁଡ଼ି ଏବଂ ନାମାଂଶ ଗୁଡ଼ିକୁ ନୂତନ ଗୁରୁ ଜଳସେଚନମାନ ଉତ୍କଳ ନିଆଯିବ ।

ଅଞ୍ଚଳ ପଞ୍ଚ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା କାଳରେ ୪୪.୧୨୦ ହେକ୍ଟର ଶାନ୍ତି ଏବଂ ୮.୮୮୦ ହେକ୍ଟର ଗୁଡ଼ି ନିମ୍ନରେ ଅଧିକ ଜଳସେଚନ ପୁରୁଷା କରିବା ପାଇଁ ଯୋଜନା ପୁଣି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ।

ଉଚ୍ଚ ଜଳସେଚନ :

ଅଞ୍ଚଳ ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମୁଖ୍ୟତଃ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ଉଚ୍ଚ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଅନୁରୋଧ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଗୁରୁ, ଶୁଭଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଅନୁଗମନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଚଳିତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସୀମାବଦ୍ଧ ହୋଇଉଠିବ ।

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ଜଳସେଚନ ନିଗମ ନୂତନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗ୍ରାମର କରିବା ନିମନ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ସମୟରେ ପାରିଥିଲା । ସହାୟତା ପ୍ରାୟ ବର୍ଷକୁ ୮୦୦ ଗୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିବ । ୧୯୯୧-୯୨ର ୧୯୯୪-୯୫ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ଜଳସେଚନ ନିଗମ ଏହି ସହାୟତାରେ ୩,୨୦୦ ଉଚ୍ଚ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ବ୍ୟାପ୍ତ କରିବ । ଚଳିତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ୧,୨୨୮ ଗୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ବ୍ୟାପ୍ତ କରିବାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରହିଥିଲା । ଗୁରୁତ୍ୱ ଅଞ୍ଚଳ ପଞ୍ଚ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା କାଳ ମଧ୍ୟରେ ମୋଟ ୪,୪୨୮ ଗୋଟି ଉଚ୍ଚ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ବ୍ୟାପ୍ତ କରିବା ଏବଂ ତାହା ୧୦,୦୦୦ ହେକ୍ଟର ଜମିକୁ ଅଧିକ ଜଳସେଚନ ପୁରୁଷା ଯୋଗାଇଦେବ ।

ଶିଳ୍ପ :

ଦେଶର ସମସ୍ତ ଆର୍ଥିକ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଶିଳ୍ପ ବିକାଶ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ, ପ୍ରଥମ ପଞ୍ଚ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାରେ ଏଥିପାଇଁ ଦେଶର ୪୮ ଗୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରାଯିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ।

ଶିଳ୍ପ ଯୋଜନାରେ ଏଥିପାଇଁ ୩୮୭.୮୯ ଗୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଥିଲା । କେନ୍ଦ୍ର ଗର୍ଭ ପ୍ରାଧିକାରୀ ଅବକଳ ଅନୁସାରେ ପ୍ରଥମ ଯୋଜନା କେନ୍ଦ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶାର Firm Power 508.3 M W ହିସାବରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଗୁଡ଼ି ୧୨୭୧ ମେଗାଓରକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଏହି ପ୍ରଥମ ଯୋଜନା ଶେଷ ପୁଣି ଗୁଡ଼ି ଉଚ୍ଚତାରେ ୬୨୨.୭ M W ହିସାବରେ ହେଉଥିଲା । ଏହାର ଏକମାତ୍ର କାରଣ ଏହି ଯୋଜନା ଗୁଡ଼ି ବର୍ଷକୁ ପ୍ରାୟ ଉତ୍କଳବା ୧୩୫ ହେକ୍ଟର ବୃଦ୍ଧି ପାରିଲା । ଆଉ କରାଯାଇଛି ଯେ ଅଞ୍ଚଳ ଯୋଜନା ପ୍ରକଳ୍ପର ରାଜ୍ୟର Installed capacity (ରାଜ୍ୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ର ସହଯୋଗୀ ୨,୧୪୬ M. W ରୁ ଓ Firm Power 1,061.3୨ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ୧୯୮୮-୮୯ ବର୍ଷ ଶେଷ ପୁଣି ରାଜ୍ୟର ମୋଟ ୪୬,୯୯୨ ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରୁ ୨୯,୧୮୬ ଗ୍ରାମକୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା । ଅଞ୍ଚଳ ଯୋଜନାରେ ୧୦,୦୦୦ ଗ୍ରାମକୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଯୋଗ କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରାମକୁ ସଫଳ ସୁନିଶ୍ଚିତ, ଗୁରୁତ୍ୱ ଅଞ୍ଚଳରେ ଓ ଶେଷରେ ୨୨ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରଦାନ ଓ ଗୁରୁ ଅଞ୍ଚଳ ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରୁ ସଫଳ କରାଯିବ । ଏହାଛଡ଼ା ପ୍ରାୟ ୨୭ ଗୋଟି ଶୁଦ୍ର ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାୟ ପାରି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

ଶିଳ୍ପ :

ଅଞ୍ଚଳ ଯୋଜନା ପ୍ରାକ୍ଷରେ ଗ୍ରାମୀଣ ମାନବସମ୍ପଦ ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ଅନୁରୋଧ ରାଜ୍ୟ ଭାବେ ଚିହ୍ନିତ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଗ୍ରାମ ଯୋଜନା ପ୍ରଥମ ଶିଳ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଗୋଟି ନୂତନ ଭାବେ ଓ ମଧ୍ୟମ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ୧୯୮୯ ମସିହା ଶେଷ ପୁଣି ୨୧୯ ବର୍ଷ ଓ ମଧ୍ୟମ ଶିଳ୍ପ ଉତ୍କଳବାସୀ ହୋଇପାରିଲା । ଏଥିରେ ୧୦୦୩ ୮୫ ଗୋଟି ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇଛି । ଶିଳ୍ପ ବିକାଶକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ I. D. C., I. P. I. C. O. L., O. S. F. C., O. S. I. C., O. F. D. C. ଏବଂ E. L. C. O. ପ୍ରଭୃତି ସଂସ୍ଥାମାନେ ପଦକ୍ଷେପ ନେଉଛନ୍ତି । ୧୯୮୫ ୮୬ ବର୍ଷରେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାଥମିକ ଶିଳ୍ପ ମୋଟ ଆୟ ୭୦୭ ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଅଞ୍ଚଳ ଯୋଜନାର ଶେଷ ବର୍ଷକୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପରେ ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେଶର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶିଳ୍ପ ଉତ୍କଳବାସୀ ସହ ସମାନ ଭାବେ ପାଇପାରିବ । ଏହି ଯୋଜନା ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିନିଯୋଗ କରି ଅଗ୍ରଣି ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା ଓ ଗୁରୁତ୍ୱ ସଂସ୍ଥାକୁ ଅବଧାନ ଓ ଆଧୁନିକୀକରଣ କରାଯିବ । ଗ୍ରାମୀଣ କାରିଗର ଓ କୃଷି ଶିଳ୍ପ ଶିଳ୍ପ, ଗ୍ରାମୀଣ ଓ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଶିଳ୍ପ ବିକାଶକୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦିଆଯିବ ।

ଶିଳ୍ପ ସମ୍ପଦ :

ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ସମ୍ପଦରେ ପରିଚିତ । ଅଞ୍ଚଳ ଯୋଜନାରେ ପ୍ରଥମ ଶିଳ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ପାଟଳ ଓ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଦାନ ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କର ବିଦେଶକୁ ବହୁ ପରିମାଣରେ ଉତ୍କଳବାସୀ କରାଯାଇଛି । ୧୯୮୭-୮୮ ବର୍ଷରୁ ୧୯୮୮-୮୯ ବର୍ଷରେ

“ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର” ଓ “ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର”

ଡଃ ଡବ୍ଲୁ ପଟ୍ଟନାୟକ

ମନୁଷ୍ୟ ଇତିହାସରେ ‘ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର’, ‘ଉପତନ୍ତ୍ର’, ‘ସ୍ୱାଧୀନତା’, ‘ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର’ ପ୍ରଭୃତି ଆଦର୍ଶ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ରଖି ଆସିଛି । ଏହି ଆଦର୍ଶଗୁଡ଼ିକୁ ସାଧାରଣ ଭାବେ ପାଇଁ ମୁଁରେ ମୁଁରେ ମନୁଷ୍ୟ ସଂଗ୍ରାମ କରୁଛି । ଭାରତ ଏହି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଗୁଡ଼ିକ ମାଧ୍ୟମରେ ମାନବର ଅନ୍ତ, ଅନ୍ୟତା, ଆଦର୍ଶତା ଓ ମନୁଷ୍ୟତାବୋଧ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୁଏ । ତେଣୁ ଗୋଟିଠାରେ ଏହି ପ୍ରକାର ମାନବିକ ଆଦର୍ଶତାବୋଧ ବ୍ୟବସାୟ କରାଯାଇଛି ଯେପରିକି ଦେଶାନ୍ତରାଳୀ ଚିପ୍ରକ ଗନ୍ଧପାତ ଓ ସଂଗ୍ରାମ । ଭାରତର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ସଂଗ୍ରାମ ଧରଣର ଏକ ଉତ୍କଳ ନିଦର୍ଶନ କାଳକ୍ରମେ ଆମେ ଆମର ଚିତ୍ତ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ, ଗଣତନ୍ତ୍ର ଓ ଗଣତନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠାକୁ ସ୍ୱପ୍ନ ସାଧାରଣ କରିଛୁ । କିନ୍ତୁ ଏହି ସଂଗ୍ରାମର ପ୍ରାୟ ୪୦ ବର୍ଷ ପରେ ଏହି ଆଦର୍ଶଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ଆମର ସ୍ୱାଧୀନତା କାଳର ଆବେଶ ଲୁହ ପ୍ରାୟ । ତଥାପି ଆମେ ଏହି ଆଦର୍ଶମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ ଓ ଗ୍ରହଣ କୋଣ କରି ପାରିବା କି ? ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟର ସାମାଜିକ ଓ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ପରିଚ୍ଛିନ୍ତିରେ ‘ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ’, ‘ଉପତନ୍ତ୍ର’ ଓ ‘ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର’ ପ୍ରଭୃତି ଆଦର୍ଶ କି ପ୍ରକାର ମୁଖ୍ୟ ବଦଳ କରୁଛି ତାହାର ଏକ ସମୀକ୍ଷା ଗୁରୁତ୍ୱ ବିଶ୍ୱାସ କରିବା ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ।

ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଏକ ନିରାପେକ୍ଷ ବିଶ୍ଳେଷ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଥମେ ଆମକୁ ଜାଣିବାକୁ ହେବ ଯେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଓ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର କଣ୍ଠରେ ଆମେ କ’ଣ ବୁଝୁ ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷର ପରିଚ୍ଛିନ୍ତି କେତେ ବ୍ୟାପକ । ଅଭିଧାନିକ ଅର୍ଥରେ ‘ତନ୍ତ୍ର’ ଶବ୍ଦଟି ‘ତଳ’ ଧାରାରୁ ନିସ୍ପନ୍ନ ଓ ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ‘ଯାହା ପରିଚାଳିତ’ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରେ ବିଶ୍ଳେଷ କଲେ ‘ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର’ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ‘ସ୍ୱ’ର ପରିଚାଳିତ । ଯେଉଁପରି ‘ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର’ ଓ ‘ଉପତନ୍ତ୍ର’ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ସାଧାରଣ ମନୁଷ୍ୟ ଓ ଉପର ଗଛ ବା ସମ୍ପର୍କର ପରିଚାଳିତ । କିନ୍ତୁ ଏହି ଉଦାହରଣର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଅର୍ଥ ସୀମିତ ଓ ସରଳ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏହାମାନଙ୍କର ପ୍ରୟୋଗର ସୀମା ବ୍ୟାପକ ଓ ନିଶ୍ଚଳ ।

‘ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର’ ଶବ୍ଦର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ :

‘ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର’ ଶବ୍ଦଟି ଏକ ବହୁଗୁଣୀ କଣ୍ଠନାମ ନାମ । ପ୍ରୟୋଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାର ମୁଖ୍ୟତଃ ଦୁଇଟି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଅର୍ଥ -

(୧) ସ୍ୱାଧୀନତା ଓ (୨) ବ୍ୟକ୍ତିକେନ୍ଦ୍ରିକ । ଯେତେବେଳେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶବ୍ଦଟିରୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ଅର୍ଥରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ଏହା ଦେଶ ବା ଜାତି ବା ସମାଜ ପ୍ରତି ପ୍ରୟୁକ୍ତ । ତେଣୁ ଯେଉଁ ଦେଶ ବା ସମାଜ ଏଥିରେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ନାଗରିକମାନଙ୍କର ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମ ବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୁଏ, ପରିସ୍ଥିତି ନ ଦେଇ କୌଣସି ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧି ବା ନିଷ୍ପତ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତିକେନ୍ଦ୍ରିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୁଏ ପରିସ୍ଥିତି ତାହାରୁ ଆମେ ସମ୍ଭାଷିତ ହୋଇ ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରିଥାଉ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଶ୍ଳେଷ କଲେ ଭାରତର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ସଂଗ୍ରାମ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଚଳେଇ ପୁଣି ପାରିବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା । ଭାରତୀୟମାନଙ୍କର ସ୍ୱାଧୀନତା ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ହିଁ ଥିଲା ଏ ସଂଗ୍ରାମର କେନ୍ଦ୍ର ବିନ୍ଦୁ । ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟିକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଚିଲକଙ୍କ ‘ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆମର ବ୍ୟବସାୟ ଅଧିକାର’ - ଏହି ମଧ୍ୟ ହିଁ ଦେଶବାସୀଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ସଂଗ୍ରାମରେ ଶାନ୍ତ ଦେବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିଥିଲା । ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ, ନେହେରୁ ପରିଲକ୍ଷ ପ୍ରଭୃତି ମନୀଷୀମାନେ ଅସିଂସା ମାଧ୍ୟମରେ ‘ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା’ର ଆଦର୍ଶକୁ ସାଧାରଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସାସ କରିଥିଲେ ଓ ଅନ୍ୟ ଦିଗରେ ଭାରତ ସିଂ, ବାଘ ଯତୀନ, ନେତାଜୀ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଭୃତି ବିପ୍ଳବର ପଥକୁ ଖାଲି ଦେଖାଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା ତାହାର ଏକ ଭାରତର ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ‘ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା’ର ମୁଖ୍ୟ ଦିଗଟି ଥିଲା ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ । ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ଶାସନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ‘ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା’ର ଦେଶର ସ୍ୱାଧୀନତା ‘ସ୍ୱ’ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା । କିନ୍ତୁ ଏହି ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ରୂପ ‘ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର’ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷର ଗୋଟିଏ ଭିନ୍ନ ମାତ୍ର । ଏହାର ଅନ୍ୟ ଦିଗ ସମୟରେ ଆମେ ପରେ ବିଶ୍ଳେଷ କରିବା ।

‘ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର’ର ଅର୍ଥାନୁଶୀଳନ :

ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଶାଧାର ‘ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର’ର ପ୍ରକୃତ ରୂପ କ’ଣ । ଏହି ଶବ୍ଦଟି ମୂଳତଃ ଏକ ଗାନ୍ଧିଜୀ ଉପକୃତ ଆଦର୍ଶକୁ ବୁଝାଏ । ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ସର୍ବ କୌଣସି ଦେଶର ଶାସନ ମୁଖ୍ୟ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଭାବରେ ବୁଝା ନ ଯାଇ ନିମ୍ନସାଧାରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତିରୁ ଦୃଷ୍ଟି ଟେକେ ସେହି ଦେଶକୁ ‘ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର’ ବୁଝାଯାଏ । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ

perfect arrangement of interdependence gives rise to human freedom. The most individulistic human beings who own no responsibility are the savages who fail to attain their full manifestation. The history of growth of freedom is the perfection of human relationship

ପରିପୁରକ ଦାୟିତ୍ବ :

ତେଣୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ବାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ଓ ସାମାଜିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପରସ୍ପର ପରିପୁରକ । ବ୍ୟକ୍ତିଗତସ୍ବାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ମନୁଷ୍ୟକୁ ସ୍ବାଧୀପର କରିବା ପରିକରେ ତାହା ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଦୈବିକ ଗୁଣଗୁଡ଼ିକ ବିକାଶରେ ସହାୟକ ହୁଏ । କାରଣ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜୀବନ 'ସ୍ବାତନ୍ତ୍ର୍ୟ'ର ଅନ୍ୟ ଏକ ଦିଗ ହେଉଛି "ଆପନିୟତ୍ବ" ଓ ଆପନିୟତ୍ବଶାଳୀ ପ୍ରେରଣା ଆସେ ଯମାନରେ ଶୁଦ୍ଧ ମାନବିକ ସମ୍ପଦ ମାଧ୍ୟମରେ

'ସ୍ବାତନ୍ତ୍ର୍ୟ' ଶବ୍ଦର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରିଲେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ରାଜନୈତିକ 'ସ୍ବାତନ୍ତ୍ର୍ୟ' ଏହି ମହାନ ଆଦର୍ଶର ଏକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକାଣ ଗାତ୍ର । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଭାରତର ଅଧୁନା ପରିସିଦ୍ଧି ସମକ୍ଷରେ ବିଭୁତ ହୋଯାଇ । ରାଜନୈତିକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସ୍ବାତନ୍ତ୍ର ଭାରତରେ ଆମର ସାମାଜିକ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ବାତନ୍ତ୍ର୍ୟ କେତେପୁର ପ୍ରଚଣ୍ଡିତ ? 'ସାଧାରଣତଃ' ଓ 'ଜନତଃ' ଦୃଷ୍ଟିରୁ ନେତାର ଦୀପ୍ତ ଗୁଣୋଦ୍ଦି ସମ୍ବନ୍ଧ ବିଧି ସାଧନରେ ମଧ୍ୟ ଭାରତରେ ଏବେ ବି ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ମନୁଷ୍ୟ ଅନ୍ଧାନ୍ତି ଯୋଗମାନେ 'ବ୍ୟକ୍ତିଗତ' ଓ 'ସାମାଜିକ' ସ୍ବାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ବୋଲି କିଛି ଉପଲବ୍ଧି କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ମଧ୍ୟ ପାଇ ନାହାନ୍ତି । ମଣିଷ ଅନ୍ୟ ମଣିଷକୁ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ ବୋଲି ଗଣନା କରି ଯମାନରେ ପୁଣ୍ୟ ପ୍ରେତରେ ସାମଲ କରିବାରେ ଦୃଢ଼ା କୋଧ କରେ । ତାହା ତଥା ଦାୟିତ୍ବ ଗିରିରେ ଏ ଦେଶରେ ଏବେ ବି ମନୁଷ୍ୟକୁ ପଶୁ ପରି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଛି । ପ୍ରତି ପଦକ୍ଷେପରେ ସେମାନଙ୍କ ଆସକୋଧ ପ୍ରତି ସମାନ ଦେବା ପରିକରେ ତାହାକୁ ଅସମାନ କରାଯାଉଛି । ଆମ ସମାଜର ଏହି କଳଙ୍କିତ ଦିଗ ବିଷୟରେ ବହୁ ତଥ୍ୟ, ପ୍ରବନ୍ଧ ଓ ଗ୍ରନ୍ଥମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛି । ତେଣୁ ଏହାର ପୁନରାବୃତ୍ତି କରିବା ନିରର୍ଥକ । ଦେଶର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷିତ ନାଗରିକ ଏ ବିଷୟରେ ତଥ୍ୟଗତ ଭାବରେ ସଚେତନ ହିଁହୁ ଜାଣି ଶେଷରେ

ଏହି କଳଙ୍କ ଦୂର କରିବାରେ ଆଗ୍ରହର ଯୋଗ ଅଭାବ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଏ । ଦେଶରେ ଏହି ଶୁଦ୍ଧି ପରମ ମଧ୍ୟରେ ବହୁ ଅଗ୍ରଗତି ଘଟିଛି । ଶାସ୍ତ୍ରା ପାଠ, କଳ କରଖାନା, ନୂତନ ସହର ବିଆରି ଦେବାଦାକୁ ଆରପ କରି ବହୁ ମଧ୍ୟ ଆମ ଦେଶର ଲୋକ ପ୍ରେରିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ହିଁହୁ ଆମ ପ୍ରତି ନାଟିରେ ବସନ୍ତରା କରୁଥିବା ସାଧାରଣ ମନୁଷ୍ୟର ଅତି ସାଧାରଣ ଅଧିକାର ସମାନ ଦେଇ ପାରିନାହିଁ । ଦେଶରେ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସାର ହେଲେ ମଧ୍ୟ ମାନବିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶିକ୍ଷିତ ଶ୍ରେଣୀ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଚେତନ ନୁହଁନ୍ତି । ତେଣୁ ଆମର 'ସ୍ବାତନ୍ତ୍ର୍ୟ' କଳନା କେବଳ ଶେଷ ବାକ ମଧ୍ୟରେ ହିଁ ସୀମିତ ହୋଇ ରହିଯାଉଛି ।

ପଞ୍ଜିତ ନେତେରୁ ଓ ସାମାଜିକ ସ୍ବାତନ୍ତ୍ର୍ୟ :

ଭାରତ ସ୍ବାତନ୍ତ୍ର ହେବାକୁ ବହୁ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ନେତେରୁ ଜାକର ବିପକ୍ଷରେ ଫରା କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଏ ସମକ୍ଷରେ ବେତାର କଟିଥିଲେ ଯେ ସାମାଜିକ ସ୍ବାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ବିନା ରାଜନୈତିକ କ୍ଷରେ ଶାନ୍ତତଃ ମଲ୍ୟମାନ । ସେ ଆତ୍ମିକ ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ମାନବିକ ଚେତନାବୋଧ ଓ ମନୁଷ୍ୟତ୍ବ ପ୍ରତି ସମ୍ମାନବୋଧ ହିଁ ଭାରତୀୟ ସମାଜର ଅନ୍ତର୍ଗତର ମାଧ୍ୟ ଭାବି । କିନ୍ତୁ ଆମେ ଆଜି ମଧ୍ୟ 'ସାଧାରଣତଃ' ଓ 'ଜନତଃ' ଓ 'ମନୁଷ୍ୟତା'ର ରାଜନୈତିକ ଗୁମକୁ ହିଁ ଗୁରୁତ୍ବ ଦେଇଆସିଛୁ । 'ଜନତଃ' ଓ 'ସ୍ବାତନ୍ତ୍ର୍ୟ' କେବଳ ଏକ ରାଜନୈତିକ କଳନା ନୁହେଁ ଏବେ ନୀତିଗତ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ବିଭୁରତ ଅନ୍ୟ ନମ । ତେଣୁ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମେ ମଣିଷକୁ ତଥା ବ୍ୟକ୍ତିର 'ସ୍ବାତ୍' ପ୍ରତି ସମାନ ଦେବା ଶିକ୍ଷାମାନୁ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜନୈତିକ ସ୍ବାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ଅସାଧ୍ୟ ଓ ବ୍ୟବ୍ୟର୍ଥପଦବୁ କଳନା ହୋଇରହିବ । 'ସ୍ବାତନ୍ତ୍ର୍ୟ' ଓ 'ସାଧାରଣତଃ'ର ରାଜନୈତିକ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଗଣନାକୁ ଦେଖି ଆମକୁ ଏହି ଆବଶ୍ୟକିକ ମହତ୍ତ୍ବର ମୁକ୍ତି ମତେ ହାବରେ ବିକ୍ଷା କରୁନାହିଁ ନେବ । ଏହି ଆବଶ୍ୟକିକ ଆମେ ସାଧାରଣତା ପ୍ରାପ୍ତି ପରେ ମତ ବୋଲି ଧାରମା ପୋଷଣ କରିପାରିବୁ ତି ଆମର ସମାଜ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୁଦ୍ଧ ନରତ ପାତ ପକାଇ ଶୁଦ୍ଧି ପାରିନାହିଁ ଏବଂ ଏବେ ବି ଆମେ ଯଦି ନିମ୍ନତ ହୋଇ ଉଡ଼ି ଦେବେ ଆମର ରାଜନୈତିକ 'ସ୍ବାତନ୍ତ୍ର୍ୟ' ଓ 'ଜନତଃ'ର ଧ୍ୟାନ ମଧ୍ୟ ଅବହ୍ୟସାବୀ ।

ସାଧାରଣ,
ତତ୍ତ୍ବ ବିହାର, ଏକ ଦୃଷ୍ଟିବ୍ୟାପାର ।

ଗଣ ତେଜନାର
ନାଗ୍ରତ ପ୍ରହରୀ

ଡଃ. ଶ୍ରୀମତୀ ସୁମିତ୍ରା ଦାଶ

ନିଜର ପ୍ରସାଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଓ ମହନୀୟ କୁଟିର ଦ୍ଵାରା ଯେଉଁ
ବେବେବେଇ କରେଇ ସଂଖ୍ୟି ଭାବେ ଭିତ୍ତିଭାବକୁ
ମହିମାନ୍ବିତ ଓ ସୁଖମୟ କରିଛନ୍ତି, ତେଣୁମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟସ୍ତ
ଆବାସକରେ ବୃକ୍ଷର ଭାନିଆତ ଉପେକ୍ଷକର ପ୍ରକାର
ପ୍ରକାଶନେ । ଏକାଧାରରେ କରେ ଲମ୍ବ ପୂର୍ବର ସିଦ୍ଧାନ୍ତି, ବଶିଷ୍ଠ
ଭାନନୀତିର, ମହାନ ନେତା, ପୁରୁଷର ମହାନ ସଂସାରର ଏକ
ଭାବେ ମହିମାନର ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶିତ। ତାହାରେ ଯେ ଯଥାର୍ଥ ମହାନ
ରକ୍ଷକର ବିଶେଷତା ସମ୍ପନ୍ନ ନିଶ୍ଚେଷ୍ଟ ଓ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବନୀୟକୁ
ପ୍ରକ୍ତ ଓ ନାମ୍ନିତ କରିବା ନିଶ୍ଚରେ ଯେ ଯେଉଁ ମୁକ୍ତିଦାୟକ ଭାବନା
ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର କରିଥିଲେ, ତାହା ତାଙ୍କୁ ପଥାନ୍ତରେ ଭାବେବିଶେଷତା ତାଙ୍କୁ
ପ୍ରକାଶିତ କରିଥିବେ ଅନ୍ତର୍ଗତ କରିଥାନ୍ତେ ।

[illegible]

ସୁକେଶର ନେତାଣେ ନିମ୍ନସ୍ଥି ପାତପାତୁ ନଥିଲେ । ତାହା ନିଜ
ଉଚ୍ଚତା ପୋଷଣ ପାଇଁ ନେତାଣେ ଥାକୁଥିଲା, ମେଣ୍ଟାଝର, ମୋଟ
ଆଦିର କାନ୍ଥା ଚରିତା ପାଇଁ ବାଧା ଦେଇଥିଲେ । ମୋଟ ଗପରେ
ଉଚ୍ଚ ବ୍ୟବସାୟ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ସେମାନଙ୍କୁ ମଣିଷ ଦୋଳି ଗଣ
କରୁଥିଲେ । ସେହି ଅବା ନିଶାପଦୁଆର, ସେମାନେ ଅସ୍ତ୍ରାଣ
ନୋର କରୁଥିଲେ କଟିକଟି, ଅସ୍ତ୍ରାଣ ତାହା ନିଜର ସାପନା କି
ଅସ୍ତ୍ରାଣ ଦୋଳି ମୁଦୁଗରଣ କଟିକଟି ଏହାପରି ତାହା
ସେମାନେ ସାମାଜିକ, ଅସ୍ଥିକେତିକ ଓ ଗାନ୍ଧିକେତିକ ଅଧିକାରୀ
ସହିତ ହୋଇ ଅତି ସୁଖରେ କାଳାଟିପାତ କରୁଥିଲେ ଏହି
ହୋତନୀସ ଅବସ୍ଥାରେ ଉଚ୍ଚତା ପାଇଁ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ କେଶିଗାପି
ପଦେସପ ନେତା ଟିକରେ ସମ୍ମାନ ନଥିଲେ । ଅବଶ୍ୟ ସ୍ଥି
ସମାଜର ଉପରି ଏକ ବଳର ପ୍ରଭାବକୁ କଟିବା ପାଇଁ ମାତ୍ର ଶ୍ରୀ
କହୁ ହେବାକୁ ପାଞ୍ଚ ଗହ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଶେଷିତମ ରୁହ ତାଙ୍କ ପ୍ରକୃତି
ଧର୍ମରେ ଅସ୍ତ୍ରାଣ ଲୋକଙ୍କୁ ଦୀକ୍ଷିତ କରାଇଥିଲେ ଏହି
ସାମାଜିକ ବିଚାରକୁ ମୁକ୍ତି ଦେବା ପାଇଁ ସେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦେସପ
ନେତାଥିଲେ । ପରେ ପରେ ଏହାପରି ଗଣାକୀରଣ ଗାନ୍ଧୀ
ଅନ୍ୟ ପରେ ପରେ ଉପର, ଇମାମ୍, ଜଣୀର, କେଶିକେଶ, ନାମକ
ସାମାଜିକ, ଗୋଟି ଦାସ୍ୟ ପଣି ସାଧୁ ସାଧୁ ଏହି ସାମାଜିକ କଳା
ବିଶ୍ୱରେ ପ୍ରଭାବ ବଢ଼ି ପରାଜିତେ ସାମ୍ୟ ଆଶିବା ବିଶ୍ୱରେ ଉଦ୍ୟମ
କରିଥିଲେ । ସେହିପରି ଗାନ୍ଧି ମୋହନ ରାୟ, ଗଣିପଣ
ବେନୋପାଧ୍ୟାୟ, ମହାତ୍ମାଜୀ ମହାତ୍ମା ପୁଲେ, ଭାରତୀୟ
ଗଣାଜାତ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ବଶୋଦେଶ ଗାନ୍ଧି ସାହାଣି ଗାନ୍ଧି ଗଣାଜାତ୍ୟ
ଏହି ବିଶ୍ୱରେ ଉଦ୍ୟମ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଗାନ୍ଧିଜୀ
ପ୍ରସାଦବେନୋନ ଏ ବିଶ୍ୱରେ ଉଦ୍ୟମ ନଥିଲେ । କେଶିକ
ମଧ୍ୟ ନିଜର ସ୍ୱାଧୀନ ସାପନ ଉଦ୍ୟମରେ ଶ୍ରୀକ୍ଷିତ ପାତ୍ରୀନେ
ଏହି ଅସ୍ତ୍ରାଣ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ପରାଜିତକୁ ସୁଦେଶ କରିଥିଲେ ।
ଶ୍ରୀ ଧର୍ମର ଉଦ୍ୟମୀମାନଙ୍କୁ ଦୀକ୍ଷିତ କରାଇଥିଲା ତାହା
ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ୟମ । ଉଦ୍ୟମୀସ ଲୋକୀସ ବାହେର ମଧ୍ୟ ଏହି
ବିଶ୍ୱର ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱର ଉଦ୍ୟମ ଧ୍ୟାନ ଦେଇନଥିଲେ । ମହାତ୍ମା
ଗୋ. ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କରେ ଏହି ପ୍ରଭାବ ସାମାଜିକ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ପ୍ରଭାବ
ବରଣ ପାନ ସହ କେଶିକା ସମୟରେ ଗାନ୍ଧି ଗାନ୍ଧି ଆସେତକର
କରୁଥିଲେ କରୁଥିଲେ ।

05

ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀ ସୁମିତ୍ରା ଦେବୀଙ୍କ ସହିତ ଶିଶୁମାନେ ।

କଟକର ଶିଶୁମାନେ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀ ସୁମିତ୍ରା ଦେବୀଙ୍କ ସହିତ ଶିଶୁମାନେ । ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀ ସୁମିତ୍ରା ଦେବୀଙ୍କ ସହିତ ଶିଶୁମାନେ ।

ସୂକ୍ଷ୍ମ ପ୍ରକାଶିତ କୋଳ ପାଇଁ କଳାପ୍ରୀତି ମୂର୍ତ୍ତୀ ପରିଷଦର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ପଦ ପ୍ରତ୍ୟାପତି। ଡାହାଣରେ ପୁରୁଣା ଓ ଲୋକ
ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ଶ୍ରଦ୍ଧା ଥିବା କଳାକାର ଓ ପିଲା ମାନଙ୍କୁ ଏହି କେନ୍ଦ୍ରରେ ପ୍ରଶ୍ଟିତ କରାଯିବ ।

କେନ୍ଦ୍ରର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମୂର୍ତ୍ତୀ ପରିଷଦର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ପଦ ପ୍ରତ୍ୟାପତି ଓ କଳାକାରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ଫୁଟିତ କରାଯିବ ।

କେନ୍ଦ୍ରର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମୂର୍ତ୍ତୀ ପରିଷଦର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ପଦ ପ୍ରତ୍ୟାପତି ଓ କଳାକାରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ଫୁଟିତ କରାଯିବ ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଚିନ୍ତା ବଳିଷ୍ଠତାକୁ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ ତାହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରାନ୍ତର ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁଯାୟୀ ଉପଯୋଗୀ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯିବ ।

କର୍ମକ୍ରମରେ ଉପରୋକ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ତାହାକୁ ପ୍ରାନ୍ତର ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁଯାୟୀ ଉପଯୋଗୀ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯିବ ।

ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ମାନ୍ୟତାପ୍ରାପ୍ତ ନୂତନ ସାମଗ୍ରୀ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାତ ପାଞ୍ଜି

ଶ୍ରୀ ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ. ରାମଚନ୍ଦ୍ର

ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଭାତ, ପୁରୀ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାତ ପାଞ୍ଜି ପି.ସି.ସି.

ଶ୍ରୀ ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ. ରାମଚନ୍ଦ୍ର

ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ. ରାମଚନ୍ଦ୍ର

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାତ ପାଞ୍ଜି

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାତ ପାଞ୍ଜି ପି.ସି.ସି.

ଶ୍ରୀ ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ. ରାମଚନ୍ଦ୍ର

ଶ୍ରୀ ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ. ରାମଚନ୍ଦ୍ର

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାତ ପାଞ୍ଜି ପି.ସି.ସି.

ଶ୍ରୀ ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ. ରାମଚନ୍ଦ୍ର

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାତ ପାଞ୍ଜି ପି.ସି.ସି.

ଶ୍ରୀ ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ. ରାମଚନ୍ଦ୍ର

ଶ୍ରୀ ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ. ରାମଚନ୍ଦ୍ର

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାତ ପାଞ୍ଜି ପି.ସି.ସି.

ଶ୍ରୀ ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ. ରାମଚନ୍ଦ୍ର

ସମସ୍ତ ଶ୍ରମକର ସେବା ଓ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଏହି ନିୟମାବଳୀ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ଏହା ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ସହଯୋଗ ଆବଶ୍ୟକ ।

জাতিসংঘের মানবাধিকার পরিষদের সভাপতির পক্ষে

597

ପୁରାଣକାଳୀନେ ଏହାକୁ କୁସୁରୀ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଥିଲେ ।
ରାମାନନ୍ଦ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟାଳୟ ବିଦ୍ୟାନଗରୀ ଓ
ଦୁର୍ଗାମା' ଛମାଣ କରିଥିବା ଶତ୍ରୁତୋ (ଗୋପା) ଘରର ମଧ୍ୟ ଏବଂ
ଘନାୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଞ୍ଚୁଟିକ ଓ ବାଣିଜ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ରୂପେ ପରିଗଣିତ
ହେଉଥିଲା ।

ଜାହାଜ ନିର୍ମାଣ :

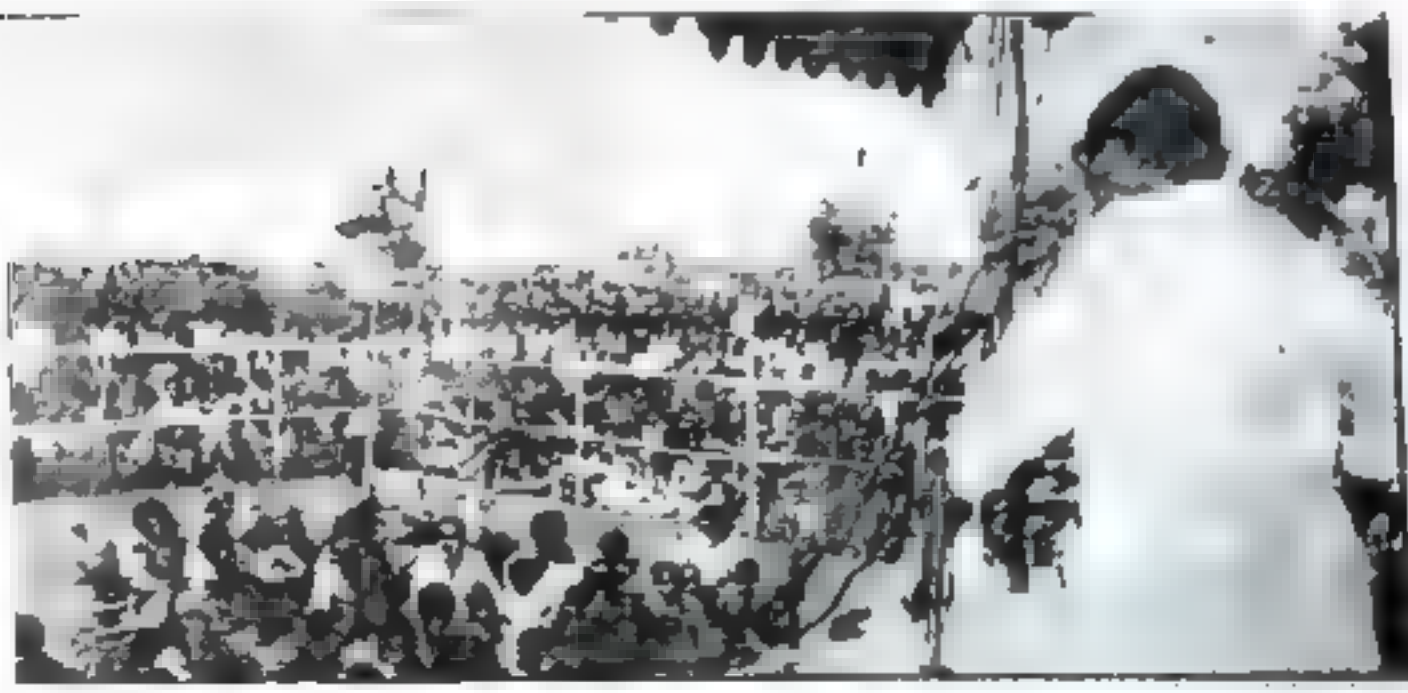
କଳିଙ୍ଗର ସାଧକମାନେ କୈବେଶିକ ବାଣିଜ୍ୟ କାରବାର ପୂର୍ବ
ସିଂହରେ ଚାଲା, ବାଲି, ପୁନାମ, ଖ୍ୟାମ, ବୁଝଦେଶ ଓ ପଶ୍ଚିମରେ
ଶ୍ରୀକୁ ଓ ଗୋନାନ୍ଦ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତାର କରିଥିଲେ ।
ତତ୍କାଳୀନ ଭାରତର ସାମୁଦ୍ରିକ ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ମଧ୍ୟରେ କଳିଙ୍ଗର
ବେଙ୍ଗୁର, ଡାମୁନିକ, କଳିଙ୍ଗପୁର, ମହାଶି ପ୍ରଭୃତି ସ୍ଥାନକୁ ଲାଗି
କରିଥିଲା । ଶିଳିକା ହେଉ ଯେ ଘନାୟରେ ଏକ କୁପର୍ ବନ୍ଦର ଭଳି
କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା । 'ନାମବୁଦ୍ଧାନ୍ତ' ପୁରାଣରେ ଉଲ୍ଲେଖ
ଥାଏ :

"ଡିଲ୍ ହୁତେ ସଦସ୍ତୁ"
ଜଳଗାମୀ ସୁବୋଧାୟ
ବହୁ ଉତ୍ତମୀତା ଶୀଘ୍ର
ପଢ଼େ ଶୁକଳାଶିତା

ବାଣିଜ୍ୟ ବରଣେ ଶକ୍ତି
ପିପିଲି ଶିଖରାକୁଳା
ଦୁର୍ଗାବଳ ଉତ୍ତମାୟା
ଜାବା ମନସ୍ତ ସିଂହରେ ।"

ଉପରୋକ୍ତ ପୁରାଣ ପଂକ୍ତିରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯୁଦ୍ଧ ଯେ କଳିଙ୍ଗର
ହାତୀଗାମୀ ବୋଲିହେଉଥିବା ନାୟ, ମାଲ୍ୟ ଓ ସିଂହଳ ଦ୍ଵୀପକୁ
ବିଦିବାଣିଜ୍ୟ ଲାଗି ପ୍ରେରଣ କରାଯାଉଥିଲା ଓ ଜଳଯାନରୁ ଯୁଗମ
ଓ ଯତକ କରିବା ଲାଗି ଯେଥିରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଯାଉପାଟି
ସଂଯୋଗ କରାଯାଉଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ ବିବରଣୀ ଅନୁସାରେ ପ୍ରତୀୟମାନ ହୁଏ ଯେ
ଅତୀତରେ ପାଣ୍ଡା ବିଶ୍ଵରେ ଏକ ଆଦର୍ଶ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ର ରୂପେ
ବିବେଚିତ ହୋଇଥିଲା । ଘଟଣାପତ୍ତି ମୋଗଲ ଓ ବ୍ରିଟିଶ୍
ରାଜନ କାଳରେ ତାର ଅବସାନ ଘଟିଲା । ସେହି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ପରମ୍ପରାକୁ ପୁନର୍ଜୀବିତ କରିବା ଲାଗି ଆଜିର ଘନାଟ ନାଗ୍ରତ
ହେବା ଉଚିତ । ଏଭଳି ପୁନର୍ଜୀବରଣ ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖୁଥିବା ଜଣେ
ସାହସୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଆଜି ରାଜ୍ୟର ରାଜନୈତ୍ୟ ହୋଇଥିବାରୁ
ତାଙ୍କଠାରୁ ଆଶେମାନେ ବହୁତ ଚିନ୍ତା ଆଶା କରୁଛନ୍ତି ।

ବ୍ୟାପାରୀମାନେ ଏବଂ ବିଶେଷ କରି ଦଳବେଳରେ ଦୁର୍ଗାମା' ଓ ଦୁର୍ଗା ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ପରିଦର୍ଶନ

ଉତ୍କଳୀୟ ପରମ୍ପରା : ପୁଷ୍ୟାଭିଷେକ

ଉତ୍କଳୀୟର ରଘୁନାଥ ପାତ୍ର

ଉତ୍କଳର ଉପର ପାଣିପାଗ, ପର୍ବ ପର୍ବାଣି ପାଞ୍ଚୁଟିର
ସ୍ୱାଧିନୀନ, ଚାଟାସୁତା, ଅଧିନୈତିକ ତଥା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ
ବେଶଭୂଷା ଉପରେ ପରିଚିତ ଅଧାର୍ଯ୍ୟ । ସଂସ୍କୃତ
ପର୍ବ ପର୍ବାଣି ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଦୃଶ୍ୟମାନ, କେତେକ
ଧ୍ୟାନୀୟ ଓ ଅନ୍ୟ କେତେକ ସାମାଜିକ ଜୀବନର
ପ୍ରତିଫଳିତ ।

ପ୍ରାଚୀନ ଓ ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ବନ୍ଧ ବଦଳି ଯାଇଛି । "ପୌଷ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା"
ଶୀତ ଋତୁରୁ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାରେ ଆନିତ୍ୟ ଭାବେ ନିଶ୍ଚିତ ପର୍ବପୁର୍ଣ୍ଣିମା ଭଳି
ସୁନାମ ପ୍ରାପ୍ତ । ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଉପଲକ୍ଷେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପୂଜା, ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପୂଜାପାଠ ଓ
ଦେବତାପୂଜା ପରିପାତ୍ର ପରିଣତ ପରିଣତ ପ୍ରାଚୀନ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପୂଜା ପୂର୍ଣ୍ଣିମା
କେବଳ ପର୍ବରେ ପ୍ରାଚୀନ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଓ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାଚୀନ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପୂଜା
ପ୍ରାଚୀନ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାରେ ନିଜାନ୍ତରାଣ ଓ ଶିଳାକାଳ ମଣିଷର
କଳାକାର ବୁଦ୍ଧିବୃଦ୍ଧିର ପ୍ରାଚୀନ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପୂଜା ପୂର୍ଣ୍ଣିମା
ମହାଭାରତରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି, "ତେ କୌଷେୟ ! ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି
ପୌଷ ମାସରେ ପ୍ରାଚୀନ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପୂଜା କରେ ତାହାଙ୍କର କିଛି ଦେବଦେବୀ
ଦର୍ଶନ କରେ ସେ ସଂସାରରେ ପ୍ରାଚୀନ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପୂଜା ।"

"ପୌଷ ମାସରୁ କୌଷେୟ ଉଦ୍ଧୃତକେନ ଯା ଶିଷ୍ୟେ ।
ପୁରତଃ ପଶ୍ୟନ୍ତି ସ୍ୱପ୍ନାଦି ଯଥାକାଳୀନ ଓ ନାସତେ ।"

ପୁଷ୍ୟାଭିଷେକର କାଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ :

ମହାଭାରତ ନିର୍ଣ୍ଣୟାତ୍ରୀ ଦ୍ୱାରା ପାଳ ଓ ଶିଳାକାଳ କ୍ରମର
ପାଳ ମଧ୍ୟରେ ପୁଷ୍ୟାଭିଷେକ ଅନ୍ୟତମ ପାଳ । ନିର୍ଣ୍ଣୟାତ୍ରୀ
କେବଳ ଏହି ପ୍ରାଚୀନ ପୁଷ୍ୟାଭିଷେକ ପାଳ ଭାବରେ, ଏହି
ପୁଷ୍ୟାଭିଷେକ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଓ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ମହାଭାରତରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ।
ମହାଭାରତ ମହାଭାରତ ପୁଷ୍ୟାଭିଷେକ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପୂଜା, ଶିବ ପୂଜା,
ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପୂଜା ଓ ଏହାର ବହୁବିଧ ପରିଣତି ।

"ପୁଷ୍ୟାଭିଷେକ ଓ ସଂସ୍କୃତ ପୌଷମାସୀ ପରା ଉଦ୍ଧୃତ ।
ପୌଷ ମାସ ତଥା ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପୂଜା ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପୂଜା ॥"
ସେହି ପୁଷ୍ୟାଭିଷେକ ୪୦/୧ ୭

"ପୌଷ ମାସ ପିତେ ପଞ୍ଚେ ପୌଷିନୀଂ ଉଦ୍ଧୃତୀ ପଞ୍ଚେ ।
ପୁଷ୍ୟାଭିଷେକଂ କୃତ୍ୱାତ ପର୍ବକାମାଃ ପିତୃସ୍ତେ ॥"
(ଯାଜୁର ଶାମ୍ବକ)

ପୌଷ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦିନ ନବ ବ୍ରତ ପରିଧାନ ପୂର୍ବକ ପ୍ରାତଃ
ନିଶାନ୍ତ (କାଳିକା) ଓ ପୁଷ୍ୟାଭିଷେକ ପୂର୍ବକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିଧେୟ
ପୌଷ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦିନରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାୟ ଓ ଶ୍ରୀନିଗାନ୍ତ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ
ପୁଷ୍ୟାଭିଷେକ ହୁଏ । ଏହା ଦେବତାଭିଷେକ ନାମରେ ଅଭିହିତ ।
ପୁଷ୍ୟା ନକ୍ଷତ୍ରରେ ଶାଳାମାନଙ୍କର ପୁଷ୍ୟାଭିଷେକ ପାଳନ
କରାଯାଏ, କାରଣ ଶାଳାମାନଙ୍କୁ ଗଛଟି ବଞ୍ଚିତ ମାନ୍ୟତା ପ୍ରଦାନ
କରାଯାଇଥାଏ । ଯଦି ପୌଷ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପୁଷ୍ୟା ନକ୍ଷତ୍ର ସଂସ୍କୃତ
ହୁଏ ତେବେ ଏହା ଅତୀତ ପୁଷ୍ୟପୁର ଓ ଗଗନାଦୀ
ପୁଷ୍ୟାଦୟ ବାଳରେ ନକ୍ଷତ୍ର ପିତୃପୁରୀ ହିଁ ପ୍ରାଚୀନ । ନକ୍ଷତ୍ର
ପୁଷ୍ୟାଦୟ ବାଳରେ ଉଦ୍ଧୃତ ପୂର୍ବ ଦିନ ପ୍ରାଚୀନ

"ଅନୈକପ୍ରାଣ ପଶୁଂ ନବେ ବିଷୟ ଶୋଭିତାନ୍ ।
ତତଃ ପୁଷ୍ୟାଭିଷେକଂ କୃତ୍ୱା ପାୟସ ।
ପୁଷ୍ୟା ଯୋଗେନ ନୃତ୍ୟଂ ଗାୟ ମାନଂ ଚ ପର୍ବଦା ॥

x x x x
ଉଦ୍ଧୃତ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ନକ୍ଷତ୍ର କୃତ୍ୱା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ।
ଦିନ ଦ୍ୱୟେ ଗୋବତ୍ସ ପୂର୍ବଂ ପାୟସଲବଣା ॥"
(ପୁଷ୍ୟାଭିଷେକ, ପୃ - ୧୯୬)

ଅତଏବ ଦେବତାମାନଙ୍କ ଅଭିଷେକ ପାଇଁ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପୂର୍ଣ୍ଣିମା
ଅତୀତ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଓ ଶାଳାମାନଙ୍କ ଅଭିଷେକ ପାଇଁ ନକ୍ଷତ୍ର
ପ୍ରାଚୀନ । ତେଣୁ ପୁଷ୍ୟା ନକ୍ଷତ୍ର ସଂସ୍କୃତ ନକ୍ଷତ୍ର ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାୟ
ଓ ଶ୍ରୀନିଗାନ୍ତ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ପୁଷ୍ୟାଭିଷେକ ପୌଷ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦିନ
ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥାଏ

ପୌରାଣିକ ପୁଷ୍ୟଭୂମି :

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଲୋକଙ୍କ ଶ୍ରୀଗାମତ୍ର ମହାଲୀଳା ସମାପନ
କରି ବୈକୁଣ୍ଠ ଗମନ ପାଇଁ ଉଦ୍ଧୃତ ହେବା ସମୟରେ ଉତ୍କଳେଷ

ଶିଶୁାଶ୍ରମ ଯୋଡ଼ି ଦେଖିଲେ ପ୍ରାୟଶଃ କରୁଥିଲେ । “ହେ ଶରଣାଗତ ବନ୍ଧବ ଦୀନାତ୍ମଜାଣନ ହରି ! ଆପଣଙ୍କ କୈବର୍ତ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ପରେ ଏ ଦୀନାତ୍ମଜ, ଶରଣାଗତ ଭେଦ ଦେବତାଙ୍କୁ ଆରାଧନା କରିବି ।” ବାଣୀ କେତେକ୍ତେ ପର୍ବାନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ରାସବେଳେ କହିଥିଲେ, “ହେ ଭକ୍ତେଷୁ ବିରାଗିଣୀ ! ମୋ ଅନୁପତ୍ତିରେ ଆମର (ପୂର୍ଣ୍ଣବ୍ୟାଘର) ନୁହେଁବେତା ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଆରାଧନା କରିବି ।”

“ଆରାଧେୟ ଜଗନ୍ନାଥ ରକ୍ଷାକୁ ନୁହେଁବେତା ।”
(ବାଲ୍ମୀକି ରାମାୟଣ, ଉତ୍ତରକାଣ୍ଡ)

ଅବତାରୀ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ରାମକୁଣ୍ଡାଦି ଚତୁଃ ଅବତାର ଲୀଳା ବିଳାସ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥାଆନ୍ତି । ପୁଷ୍ୟାଭିଷେକ ଶ୍ରୀରାମ କୁପୀ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରାଜେନ୍ଦ୍ରାଭିଷେକ । ଯେପରି ନ୍ୟେଷ ସ୍ବରୂପ ଦଶମୀ ତଥ୍ୟରେ ଦ୍ଵାରକାଧିପତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଭିଷିକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ, ସେହିପରି ପୌଷ ପୂର୍ଣ୍ଣମୀରେ ରାଜାବି ଲୋଚନ ଅଯୋଧ୍ୟାଧିପତି ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ରାଜେନ୍ଦ୍ରାଭିଷେକ ।

ଅଞ୍ଚଳ ସବୁ ଦେବାଧିପତି ଉନ୍ନତେବଙ୍କ ଅଭିଷେକ କଲ୍ୟାଣି କରୁଥିଲେ, କାମଦେବ, ନାଗାଳି, କାଶ୍ୟପ, କାତ୍ୟାୟନ, ସୁନ୍ଦର, ଶୌଚନା ଓ ବିଦ୍ୟାଦି ପୁରାଣିକ ସୁଦ୍ଧା ପୁରସ୍କୃତ ଜଳରେ ସୀତା ସହିତ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଅଭିଷେକ କରିଥିଲେ ।

“ବଶିଷ୍ଠୋ ବାମଦେବଃ ନାଗାଳି ରଥ କାଶ୍ୟପଃ ।
କାତ୍ୟାୟନଃ ସୁନ୍ଦରଃ ଶୌଚନୋ ବିଦ୍ୟାୟନଃ ॥
ଅନ୍ୟାଶ୍ଚିକିତ୍ତତ୍ୟାଗ୍ରାଂ ପ୍ରସନ୍ନନ ଗୁରୁନିନା ।
ସଲିଳଜଳ ଚନ୍ଦ୍ରପାଞ୍ଚଃ ବସନୋ ବାସବଂ ଯଥା ॥”
(ବାଲ୍ମୀକି ରାମାୟଣ, ଉତ୍ତରକାଣ୍ଡ)

ଏହି ଦୁର୍ଲଭୀଙ୍କ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ନାମକ ଭେରାଇ ବାଉଁଶରେ ନଗୀନ ନକପନ ପୂର୍ଣ୍ଣବ୍ୟାଘ୍ର କୁଣ୍ଡଳ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପରିଷେକବାଳୀନ ପୌର୍ଣ୍ଣମୀ ବର୍ଣ୍ଣନା ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ।

“ଶ୍ରୀସହିତ ଦିନକର ବ୍ୟସନ୍ନାଶନା ନାମ କହୁଛନ୍ତି ବି ଯୋହର ।
ନକ ଅସ୍ତ୍ରଧର ତର ଶାଫ ଅପର ପାତ ପୁର ନନ
ଯୋହର ॥
ମୁକୁଟାଂ ଗଦାଦି ବିଶେଷ ଉପର ଅଙ୍ଗ ଅଙ୍ଗୁଳ ପୁଟି ଉଦେ ।
ଅସେକ ନୟନ ବିଷାଳ ଗୋକୁଳ ଧନ୍ୟ ନର ନିରଞ୍ଜନ
ଯେ ॥”

ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରରେ ପୁଷ୍ୟାଭିଷେକ :

ପୁଷ୍ୟାଭିଷେକ ଉତ୍ସବ ପୌଷ ପୂର୍ଣ୍ଣମୀ ଦିନରେ ପାଳିତ ହେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ ଉତ୍ସବର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଅବୁଦ୍ଧିଭାବେ ଏକ ପୌଷମାସ ସ୍ବରୂପ ଏକାଦଶୀ ଦିନ ନୀରାବ ପନ୍ଥା ଧୂପ ପରେ ଦେବଲ ପ୍ରଗୋଦିତଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ଏମିତି ନ୍ୟେଷରେ ପ୍ରାୟ ମଞ୍ଚପ ନିକଟରେ ପ୍ରୋତାପରୀ ନିୟୋଜିତ ଗୁରୁତ୍ଵରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥାଏ । ଶାଞ୍ଜୀୟ ମତରେ ପୁରାଣ ବିତାନ ପ ପତାକା ପରିଶୋଧିତ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ବିଶେଷ ଚତୁଷ୍ପାଦୀ ମଧ୍ୟ ମଞ୍ଚପ ଯେଉଁଗାଳରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟସ୍ଵ ଦ୍ଵାରା ଅବୁଦ୍ଧିଭାବେ ବ୍ୟସ୍ତାନୁଷ୍ଠିତ

ହେବା ବିଧେୟ । କିଛି ବର୍ଷ ତଳେ ଉକ୍ତ ଉପର ଗୁଡ଼ ଯଜ୍ଞଶାଳା ଛୁଣି ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିଲା ଅଧୁନା କାଗିର ତାଟିରେ ନିମାଣ କରି ସୁନ୍ଦର ତରା ଯାଉଛି ।

“ଅକାଦଶ୍ୟାଂ ପ୍ରକୃତୀତ ଅଗାନ୍ୟାନ୍ କୁରାପଣମ୍ ।”
(ହେ ପୁରାଣ ୪୧/୨)

“ଅଥ ପୁଷ୍ୟାଭିଷେକସ୍ୟ କଥାୟାମି ବିଧିରୂପ
ପ୍ରାସାଦ ପୌଷାଗ ନ୍ୟେଷେ ମଞ୍ଚପଂ ଉଦ୍ଦେଶୁଃ ।
ଚତୁରସ୍ରଂ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶଂ ବିତାନୋତ୍ତମ ମଞ୍ଜିତଂ
ପତାକା ବଶିଷ୍ଠି ବ୍ୟାଘ୍ରମସ୍ତୁତା ରୋପଣାୟ ଶୈ ॥”
(ନୀଳାଦ୍ରି ମନ୍ଦେଦସ୍ୟ ୩୨ ପଥ୍ୟା)

“ଅକାଦଶ୍ୟାଂ ତୁ ପୌଷାୟ ପ୍ରାସାଦଦେବ୍ୟଃ କୋଣକେ ।
ଚତୁରସ୍ରଂ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶଂ ବିତାନୋତ୍ତମ ମଞ୍ଜିତମ୍ ।
ମଞ୍ଚପଂ ଉଦ୍ଦେଶୁଃ ପତାକାବଶିଷ୍ଠିତମ୍ ॥
ଅଗ୍ନିରାଶୋପଣଂ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ ଯଥା ବିଧିତସ୍ୟ ପ୍ରିୟେ ।
ତୁତୀୟାଶ୍ଚ ବସାନୋପି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ବରଣଂ କରେନ୍ ॥”
(ବାମଦେବ ସଂହିତା ୨୦/୨୧-୨୩)

ପୌଷ ପୂର୍ଣ୍ଣମୀ ପୂର୍ବଦିନ ପ୍ରାୟ ଶୁକ୍ଳ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ଗାନ୍ଧିରେ ଜାରିତ ତମନ ଲାଗି ପରେ ମନ୍ଦିର ପ୍ରଗୋଦିତ ଅଧିବାସ ରାମ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକରେ । ଭୋଗ ମଞ୍ଚପ ଗୁଡ଼ ପୂର୍ବରୁ ଧୋପଖାଳ (କଳରେ ପରିମାଣ) ଦେଇ ପୁରାଣ ସୁନ୍ଦରା ତରା ଯାଉଥାଏ । ପର୍ବ ଯାତା ପୋଗଣିଆ ଦୋଠ ଭୋଗ ପୋଗଣିଆପାରୁ ଏକ ଦାଣ୍ଡି ପିଠ (ଗୁଡ଼ା ପିଠା) ଓ ନୂତନ ଚାହିଁତ ଗୋଷ୍ଠ କ୍ଷୁଦ୍ର ଦାଣ୍ଡିଏ ନକ ଅଣି ପରମନାମକରେ ଉଠାନ୍ତି । ପର୍ବ ଯାତା ଯେ ଗଣିଆ ଗଙ୍ଗ ବିରଜ ସୁନ୍ଦରା ତଳେ ୮୭ ତାପ୍ତ ଗରା ଉଠା ଓ ୨୧ ଗରା ପିଥ ମୁକୁଟ ପଦାକ ଉଠି ପାଞ୍ଜି କରି ଗଣିତ ବଳତତ୍ତ୍ଵ ସୁନ୍ଦରା ଓ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପାଞ୍ଜି ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଞ୍ଜିରେ ୨୫ ଗରା (ସମୁଦାୟ ୨୫×୩=୭୫ ଗରା) ଓ ସୁଦର୍ଶନ-କାଡ଼ ପାଞ୍ଜି ୧୨ ଗରା; ଏହିପରି ୮୭ ଗରା ଜଳ ଏବଂ କଳତତ୍ତ୍ଵ, ମୁକୁଟା ଓ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ କାଡ଼ ପାଞ୍ଜି ପ୍ରତ୍ୟେକ କାଡ଼ରେ ୨ ଗରା ପ୍ରତ (ସମୁଦାୟ ୧୮ ଗରା) ଓ ସୁଦର୍ଶନଙ୍କ ପାଞ୍ଜି ୩ ଗରା ମୁକ୍ତ ଏହିପରି ୨୧ ଗରା ପ୍ରତ ଗଣାଯାଏ । ଅଧୁନା ସ୍ଥୁତ ମୁଖ୍ୟ ବୁଦ୍ଧି ହେତୁ ଉତ୍ତରାସନରେ ଅଞ୍ଚଳ ସ୍ଥୁତ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥାଏ । କଳରେ ତମନ, କପୁର ଓ ଅଗୁରୁ ଆଦି ସୁବାସିତ ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ । ଦେଉଳ ପ୍ରଗୋଦିତ ଉତ୍ତରାସନକୁ ବ୍ୟବହୃତ ପଦ୍ମ ଯେ ଡେଇଁ ଫୁଲ ତମନ ଦେଇ ମଞ୍ଚ ପାତ ପୂର୍ବକ ଅଧିକ ପାଳନ୍ତି । ଭୋଗ ମଞ୍ଚପ ଦ୍ଵାରା ଦେଉଳେ ପ୍ରତ ବିଧାୟ ଏ (ହେ କଥାସାଥୀ) ।

(୧) “ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ନିରାସ୍ୟାଂ ତୁ କୁସାନ୍ୟାମୁ ବ୍ୟବନମ୍ ।
ଅକାଶାଦି ପ୍ରମାଣାନ୍ୟଂ ତଥା ସୁଶିମସାନ୍ ଗୁରୁମ୍ ।
ଉଦ୍ୟୋଗପି ପ୍ରମୁଖାଂଞ୍ଜ ଶ୍ରାପୟେଦେବ ବିଂଶତିମ୍ ।”
(ହେ ପୁରାଣ ୪୦/୪-୫)

(୨) “ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ୍ୟାଂ ତତୋ ବିଷ୍ଣୋଃପୁରୁଷୋଦୟାନତଃ ।
ମଞ୍ଚପେପି ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ପାଞ୍ଜିଭିଷେକକୁଳ କୁଣ୍ଡଳେଷୁ ।
ପୌଷଶାନ୍ତ ଗୋଷ୍ଠ୍ୟକାନ୍ତ କୁସାନ୍ୟାମୁ ତାମ୍ ସପ୍ତବାନ ॥
ନିମିତ୍ତୋଦକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣା ନ୍ୟେଷାଗର ଗତଂ ତ ଦନମ୍ ।
ତମନା ସ୍ବରୂପ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶିପୁରାନ୍ ପାଞ୍ଜିଷ୍ଠ ଯୋଗୟେନ୍ ॥
ସଞ୍ଜ ବିଂଶତି ସଂଖ୍ୟାତାନ୍ ପିପାଞ୍ଜିଷ୍ଠ ତ ଯୋଗୟେନ୍ ।

ପୁଣି ପାଠ କରାଯାଏ । ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣାବସୀ ପୁରୁଷର ଦୋଷଥିବାକୁ ଓ ବିଶ୍ୱାସୀ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରର ମନ୍ତ୍ରଦୁଷ୍ଟା ଭଣି ହୋଇଥିବାକୁ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ପାଠ କରାଯାଏ ।

“କର୍ତ୍ତାମାୟ ନମଃସ୍ତେ ସ୍ତୁ ନମଃସ୍ତେ ଭାବନାତ୍ମକ ।
ନାନାବିଦ୍ୟା ଲୀଳାତୁଳୀଳଣ୍ଡେନପତେ ପ୍ରଭୋ ॥
ଦିବ୍ୟେ ଯୁଦ୍ଧ ପ୍ରତିବିମ୍ବେ ଦ୍ୱାଂ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ କଳକୋଽଧୁନା ।
ସ୍ୱାପୟାମି ପୁରାଧୀନ ଅପରାଧଂ କ୍ଷମୟ ମେ ॥
ଉଦ୍ୟୁକ୍ତା ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶେକେଂ ପୁରୁଷ ପୁଣ୍ୟେନ ଦେବେଶ୍ୱର ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣେନ ନିର୍ଦ୍ଦୀନାଥ ପାଦମାନୀତି ପୁରୁଷେ ॥
ଦେବୀ ପୁଣେନ ତ ପୁନଃ ସ୍ଥାପୟେତ୍ ଶନିଃ ।
ଗାୟତ୍ରୀଂ ତ ସତସ୍ତୁ ସ ପଠନ୍ତାଘୃଣ୍ୟ ପରଃ ॥
ଗାୟତ୍ରୀଂ ତ ସତସ୍ତୁ ସଂ ପଠନ୍ତାଘୃଣ୍ୟ ପରଃ ।
ପୁଣେନ ସ୍ଥାପୟେତ୍ ଶନିଃ ମହାମହା ପୁନାହିତଃ ॥”
(ନୀଳାଦି ମହୋଦୟ ୩୭ ଅଧ୍ୟାୟ)

ଏହାପରେ ଶିବଜେ ପାଣି ପଡ଼େ ଓ ପଶୁପାଳକ ଯେକେମାନେ ମୈଳମ କରୁ ନାନ୍ତି ବସ୍ତ୍ର ପରିଧାନ କରନ୍ତି । ସବୁଆଡ଼ିଆକୁ ପଛା, ପଟି ଓ ମୁଦିରଥ କୁପା ପିନ୍ଧାଣରେ ଚନ୍ଦନ ବିଜେ କରାଇ ଆଣି କାଗଜ ପତାଙ୍ଗ କରନ୍ତି ।

“କରଦଳଂ ବିଚକ୍ଷୁର୍ଯ୍ୟ ଚନ୍ଦନଂ ଲୋପସେ ତତଃ ।”
(ବାମନପର୍ବ ଦଂହିତା ୨୦/୮୩)

“ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶେ ପ୍ରେ ଥନଂ କୁଦ୍ୱା ଦେବାଜ୍ଞାତ ଚେତୋନୁପ ।
ବସ ମାଳ୍ୟାଦଳଂ ପାବତ୍ତ୍ୱ ବହୁକ୍ଷୁଧ୍ୟାତ୍ତ ଶନିଃ ଶନିଃ ॥
ସର୍ବାଙ୍ଗଂ ବିଲପନଂ କୁଦ୍ୱା ତତୋ ନିବ୍ୟାସୟାପୟଂ ।
ଅଳଙ୍କାରୋଷି ମାଳ୍ୟୋଽଞ୍ଚ ଭାଷୟେ ଶ୍ଚ ତଦ୍ୱଜଂ ॥”
(ନୀଳାଦି ମହୋଦୟ ୩୭ ଅଧ୍ୟାୟ)

ଏହାପରେ ଶ୍ରୀଦେବୀ ଆସାନାଳ ପାଇଁ ମହାବଳେ ଛତାରେ ବିଜେ ଦୋଇ ସାତ ପାତାତ ସମୁଦାୟେ ଥିବା ପାଲିକରେ ବିଜେ କୁଥୁଡ଼ି ବିମାନ ବହୁନାମେ ପାଲିକରେ ଶ୍ରୀଦେବୀଙ୍କୁ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ମନ୍ଦିରକୁ ନେଇଯାଆନ୍ତି । ଶ୍ରୀଦେବୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ମନ୍ଦିର ନଗରମୋହନସ୍ଥିତ ଖଟ ଉପରେ ବିଜେ ହେଲେ ନାନାପା ଓ କନକ ଲାଗି ଦେଖି ହୁଏ । ଗର୍ଭ ସିଂହାସନରେ ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଅଭୟତେ ଦେଖି ପୁଣି ଅଭୟର ପୁଷ୍ପ ମାଳ୍ୟ ଓ କପୁର ଲାଗି ହୁଏ । ପାଣି ପଟିବା ପରେ ପାଣିଆ ପ୍ରତିମାକୁ ଛିତର ଓ ବାହାର ଦେଇ ବାନ୍ଧି ପୁଷ୍ୟାଭିଷେକ ଯାହାଣି ଲୋପ ପାଣି ଗୋଷକୁ ଡାକି ଯାଆନ୍ତି । ଲୋଷକୁ ଛଳିକୁ ମହାପାତକ ପରୁଆଗରେ ପକ୍ଷ, ଛତା ଓ ବାହାଳି ସହ ଲୋଗ ନୀଳଙ୍କ ଛାପୁରୁ ଥାପେ । ଏହାପରେ ବାହୁଡ଼ା ବିଜେ ଲୋଗ ପାଲିକରେ ଶ୍ରୀଦେବୀ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରନ୍ତି ଓ ଗର୍ଭ ସିଂହାସନରେ ବାହୁଡ଼ା ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ଲାଗି ହୁଅନ୍ତି । ଏହାପରେ ମୁଦିରଥ ପ୍ରସାଦ ଲାଗି କରନ୍ତି । ଦେବତା ଛିତରକୁ ମହାପାତ ଗର୍ଭ ସିଂହାସନ ଉପରକୁ ଉଠି ଲକ୍ଷ୍ମଣ କୁପରେ ମୁଦିରଥଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂସ୍କୃତ ଦକ୍ଷିଣେ ଧାରଣ କରନ୍ତି । ପାଣିଆ ଚକ୍ରାର ମୋକାପ ଦକ୍ଷିଣେ ମୁନକୁ ଭଣି ହନୁମାନ ଗୁପ୍ତ ଧାରଣ କରନ୍ତି । ଏହାପରେ ପ୍ରତ୍ୟାପସ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୋଗେଶ୍ୱରପୁରରେ ନୈବେଦ୍ୟ ପୂଜା ହୁଏ । ପୂଜା ଡାକି ପାଣି ପଡ଼ିଲେ ପଛା, ପଟି ଓ

ମୁଦିରଥ ବିନି ବାଟରେ ବନ୍ଦାପନ କରନ୍ତି । ମୁଦିରଥ ପୁଷ୍ପ ଶର ଓ ଅସୁଧ ବାହୁଡ଼ା ହସ୍ତରେ ଲାଗି କରନ୍ତି । ସିଂହାସନ ଉପରେ ସୁମର ଆଇଟ ବଣି ସିଂହାସନକୁ ଓହ୍ଲାଇ ତଳେ ସୁମର ଆଲଟ କରନ୍ତି ଓ ପଛା ବିଡ଼ିଆ ମୋଦାଟି କରନ୍ତି ।

“ବସାବସାର ମାଳ୍ୟୋଽଞ୍ଚ ଦୁଷ୍ପୟେତ୍ ପରମେଶ୍ୱର ।
ଛନ୍ଦଂ କାମାତ ସମାଦି ନାଦଂ କୁପ୍ୟାତ୍ ପୁପଂସତଃ ॥
ଆନୀୟ ପାଦଗାନ୍ଧାୟାଞ୍ଚ ନୈବେଦ୍ୟକଂ ପ୍ରିୟେ ।
ପରପଂକ୍ତିତ୍ୟା ଉକ୍ତେତ୍ ଦେବାଶ୍ଚେ ଶ୍ରେତ ଛତୁକମ୍ ॥
ସଂସ୍ପୃଷ୍ୟାଽଽଞ୍ଚି ଚନାପି ପୀତବ୍ୟେ ଦୁଃସଂ ତଥା ।
ମାଳ୍ୟ ପାନନକଂ ପୀତବ୍ୟଂ ଦେବାୟ ନାପୟେତ୍ ॥
ବନ୍ଦାପୟେୟୁଃ ଖଗତୋ ଭକ୍ତିଭାବ ଉପନିତଃ ।”
(ବାମନପର୍ବ ଦଂହିତା ୨୦/୮୪-୮୮)

“କାମାତ ଛନ୍ଦ ସମାଦି ସମୁଦତ୍ ଅଗ୍ରତସ୍ୟ ଶନିଃ ।
ଆନିୟେତ୍ୟାନ୍ତ ନୈବେଦ୍ୟଂ ପାଦଗାନ୍ଧାୟାତ୍ତ ବହୁ ॥
ପକ୍ଷ ପଂକ୍ତିତ୍ୟା ଉକ୍ତେତ୍ ଦେବାଶ୍ଚେ ତତୁଦୀପତେ ।
ଅଶ୍ୱିନୀ, ଚନ୍ଦନଂ ତ ପୀତବ୍ୟଂ ଦୁଃସଂ ତଥା ॥
ତାନ ପାନନକଂ ଦିବ୍ୟଂ ଦେବଦେବାୟ ନାପୟେତ୍ ।
ଶ୍ରେ ଛନ୍ଦଂ ତ ସଂସ୍ପୃଷ୍ୟ ଗମପସ୍ତଟି ସାଦବଂ ॥
ବନ୍ଦାପୟେୟୁଃ ଖଗତୋ ଭକ୍ତିଭାବ ଉପନିତଃ ।”
(ନୀଳାଦି ମହୋଦୟ ୩୭ ଅଧ୍ୟାୟ)

ଏହି ସମୟରେ ଅଧଃ ମେଲପ ବଜାଉ ହାତରେ ଧରି ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ବାଟରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇଥାଆନ୍ତି । ପାଲିଆ ଶୁଣିଆ ବେଡ଼ ଧରି ମଣିମା, ମଣିମା ତାଳ ପ ଛୁଆଆନ୍ତି । ଶାଳନୀତି ଓ ବନ୍ଦାପନା ପରିବା ପରେ ମୁଦିରଥ ସିଂହାସନ ଉପରେ ଉଠି ପୁଷ୍ପ ଧଳାଇ ଓ ଗର୍ଭ ପ୍ରସାଦ ମୈଳମ କରନ୍ତି ଓ ଛିତରକୁ ଦକ୍ଷିଣେ ମୈଳମ କରି ସିଂହାସନ ତଳକୁ ଯିଅନ୍ତି । ଦକ୍ଷିଣ କୁହ ଲୋଗ ଛଳିଲେ ମହାବଳେ ତଳରେ ଗପୁନାଥ (ପିତଳ ପ୍ରତିମା) ଗର୍ଭ ସିଂହାସନରେ ବିଜେ ହୁଅନ୍ତି ଓ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଆସ୍ଥାନାଳ ପାଇବା ପରେ ମହାବଳଙ୍କ ହସ୍ତରେ ସାତ ପାତାକଳିତ ପାଲିକରେ ବିଜେ ହୋଇ ବିମାନବହୁଙ୍କ ଲକ୍ଷରେ ବାହାର ଅଭିଷେକ ପାଣି ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ମନ୍ଦିରରେ ବିଜେ ହୁଅନ୍ତି । ପୁଲିଆ ପୁଆପିଆ ପ୍ରଦତ୍ତ କାଷ୍ଠ ଉଦ୍‌ଗମ ଉପରେ ଉତ୍ତୁନାଥ ବିଜେ ହୋଇ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ବାହାରି ତାପରେ ଆସ୍ଥାନ ପ୍ରତିହାରୀ ପର ଶ୍ରଦ୍ଧକୁ ଲୋଗ ଡାକି ଯାଆନ୍ତି । ଲୋଗ ଓ ବନ୍ଦାପନ ପରେ ପାଲିକରେ ବାହୁଡ଼ା ବିଜେ ହୋଇ ଉତ୍ତୁନାଥ ଦକ୍ଷିଣ କୁହକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରନ୍ତି ।

ଉତ୍ତୁନାଥଙ୍କ ଦକ୍ଷିଣ କୁହକୁ ବାହୁଡ଼ା ବିଜେ ପରେ ଅଗସ୍ତ୍ୟ ପିଣ୍ଡରେ ମୁଦିରଥ ନିଜ ମନ୍ତ୍ରରେ ବର୍ଣ୍ଣ ପଡ଼ି ଡାକ୍ତା ବାନ୍ଧନ୍ତି । ଡାକ୍ତା ବନ୍ଧା ପରେ ମୁଦିରଥ ଆସ୍ଥାନ ପ୍ରତିହାରୀ ଓ ପାଲିଆ ଶୁଣିଆଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସିଂହାସନ ଡେଇ ତମେଶ୍ୱରଙ୍କ ନିକଟକୁ ବିଜେ କରନ୍ତି ଓ ସେଠାରୁ ଡେଇ ମଙ୍ଗଳାପଣ ବଡ଼ିବ ପରେ ଡାକ୍ତା ଗଡ଼ାଟି ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦରେ ଅବସ୍ଥାନ କରନ୍ତି ଏବଂ ଆସ୍ଥାନ ପ୍ରତିହାରୀ ଓ ପାଲିଆ ଶୁଣିଆ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରନ୍ତି ।

ନୈବେଦ୍ୟ ବିଷାମଣି ପରଂବ୍ରହ୍ମ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ଓ ବାହୁଡ଼ାବିଜେ ଯୁଗ୍ମସ୍ତୋତ୍ରର ରାମକୃଷ୍ଣାଦି ବିବିଧ ରୂପରେ ଅବତାର ଗ୍ରହଣ କରି

*** ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ ***

ବାଧାକାରୀଙ୍କ ବିବରଣ

ବହୁ ନୀତିଶୈଳୀର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥାନ୍ତି । ମହାପ୍ରଭୁ ନୀତିଶୈଳୀର ପ୍ରସିଦ୍ଧିପ୍ରାପ୍ତି ସର୍ବ ପାତ୍ର ନିୟମାବଳୀ ଅନୁସାରେ ପ୍ରଶଂସା ଓ ଚେତନା ଗୁଣର ପ୍ରଦାନ କରେ । ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀ, କାଳକଳା ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀ, ନୀତିଶୈଳୀ ମହୋଦୟ ଓ ନୀତି ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ।

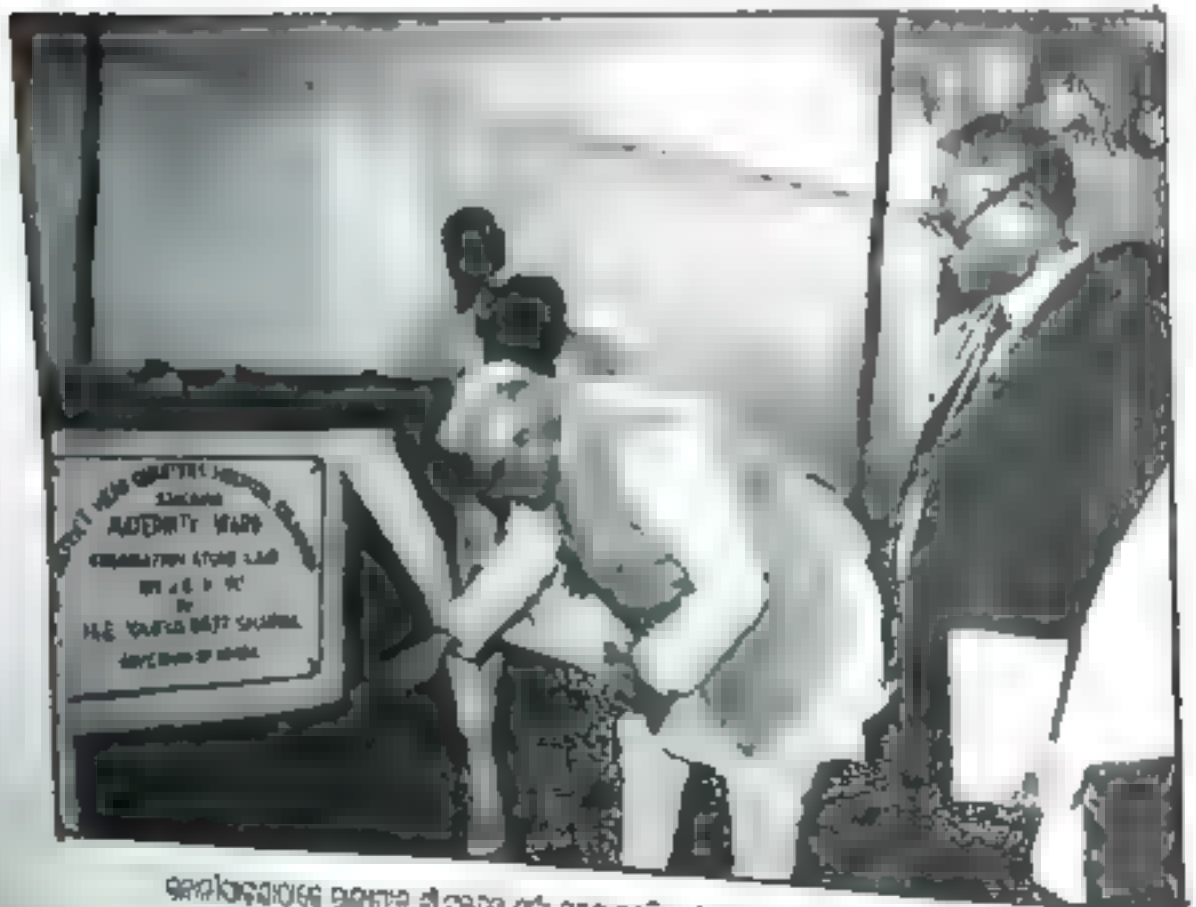
“ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ।
 ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ।”
 (ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ।)

“ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ।
 ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ।”
 (କାଳକଳା ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ।)

“ଅତିଶୟେଣ ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ।
 ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ।”
 (ନୀତିଶୈଳୀ ମହୋଦୟ ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ।)

“ଈଶ୍ଵରୀୟ ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ।
 ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ।”
 (ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ।)

ପ୍ରାଣୀଙ୍କ, “ନୀତିଶୈଳୀ”,
 କାଳକଳା ଶ୍ରୀ
 କାଳକଳା ଶ୍ରୀ
 ପ୍ରାଣୀ-୧୯୯୦୦୧ ।

କାଳକଳା ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ।

ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷମୁଖ ପୃଥିବୀ ସପକ୍ଷରେ

ଶ୍ରୀ ଉପେନ୍ଦ୍ରନାଥ ସିଂଘାଠୀ

ଦ୍ଵିତୀୟ ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧ ପରେ ବିଶ୍ଵ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ପତନ, ନିର୍ଜିତ ନାଟ୍ୟସଭା ଏକ ଘଟଯୋଗୀ ସଂଘା ଭାବେ ଚିନ୍ତା କରାଗଲା । ଏହି ସଂଘା ନାଟ, ଧନ ଓ ବସ୍ତୁ ନିର୍ମିତାଦିର ବିଶ୍ଵାସ କି ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣକୁ ସିପରି ପ୍ରଭାବିତ କରେ ଯେପରିକି, ସେଥିପାଇଁ ନାଟ୍ୟାଦି "ଜିଓ ପଲ୍ୟ" ଦେଇ ନିଜି ଏହାର ସମସ୍ତ ସେଫ ନାଟିଆ ଅପ୍ରେଲ ୫ ଦାରିଶ୍ୟ ଦିନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ । ଏହି ଦିବସର ସ୍ଵାର୍ଥୀ ଚିନ୍ତା ବିଶ୍ଵ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ବିବେଚନା ପ୍ରତି ଦେଖ । ସେଫ ନାଟିଆକୁ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦାଲେ ପାଲିତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ବିଶ୍ଵବାସୀଙ୍କ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟର ଉତ୍ତର ପାଇଁ ଏକ ସମୟୋଚିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିଶ୍ଵବାସୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହି ଦିନ ଉପସ୍ଥାପନା କରାଯାଏ ଏବଂ ନିମ୍ନୋକ୍ତର ବିପରୀ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରତି ପରେତନ ହୋଇ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବେ, ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଏ, ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ସେମାନଙ୍କୁ ଡାକ୍ତରୀ ଓ ଉପଯୋଗ ମଧ୍ୟ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ ।

ସମ୍ପ୍ରତି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷମୁଖ ବିପଦ ବିଶ୍ଵବାସୀଙ୍କ ପ୍ରାଣରେ ଏକ ବିଶାଳ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କରିଛି । ଯେଉଁ ଏ ବିଷୟରେ ବିଶ୍ଵବାସୀଙ୍କୁ ସଚେତନ କରିବା ପାଇଁ ବିଶ୍ଵ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ପତନ ସେଫ ନାଟିଆକୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବର୍ଷ ଭାବେ ପାଳନ କରୁଛି । ଏହି ବର୍ଷର ବିଷୟବସ୍ତୁ "ଆମର ଗ୍ରହ — ଆମର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ, ବିଶ୍ଵ ପାଇଁ ବିଶାଳ, ସ୍ଵାମୀୟ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କର" (Our Planet, Our Health : Think Globally, Act Locally) ସ୍ଥଳ କରାଯାଇଛି ।

ଜନସଂଖ୍ୟା ବିଶ୍ଳେଷଣ

ଜନସଂଖ୍ୟା ବିଶ୍ଳେଷଣ, ସହରୀ ସଂଗଠନ ପ୍ରତି ମୋଡ ଓ କଳିକାରଣାନାମାନଙ୍କର ଅବଧି ସ୍ଥାପନା ଉପାଦି କର, ସ୍ଥଳ ଓ ବାୟୁକୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷତ କରିବା ପରେ ସଙ୍ଗେ ଆମ ସାମାଜିକ ଆଗ୍ରହ ବ୍ୟବହାରକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷତ କରିପଡ଼ାଇଛି । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷତ ପରିମାଣ ସେପରି ଦିନକୁ ଦିନ ବଢି ଚାଲିଛି, ଏହାକୁ ଆମିଠାରୁ ପରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଉପକର ଉପାଦାନ, ତାହେଲେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ଏହା ଏକ ବିଶାଳ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କରି ପୃଥିବୀ ପ୍ରାଣକୁ ନାନବ ସଂଗଠନା ଘୋପ

କରିଦେବାକୁ ସମାବେଶକୁ ଏହାର ଦିଆଯାଇ ନପାରେ । ପୃଥିବୀର ପରିବେଶକୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସାଧନା ରଖିବା ପାଇଁ ବିଶ୍ଵ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ପତନ ବିଶ୍ଵ ସ୍ଥାନରେ ପରିବେଶ ସଂନିଶୀୟତା ତଥା ଉପଦେଶ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉପକର କରିଛି । ଏହି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପରିବେଶ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସଂଗଠନ ତଥାବଳୀ ବିଶ୍ଵ ଦେଶକୁ ଉପାଦାନାଟି । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଓ ତା'ର ପ୍ରତିକାର କରିବା ପାଇଁ ଦେଶ ତଥା ଉପାଦାନଙ୍କରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପରିବେଶ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଛି ।

ଜନସଂଖ୍ୟା ବିଶ୍ଳେଷଣ ସାମାଜିକ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପାଇଁ ପ୍ରାଣପତ୍ତ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଜନସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ୫୦୦ କୋଟିରୁ ଅଧିକ । ଅନୁମାନ କରାଯାଏ ଯେ ଆଗାମୀ ୨୦୦୦ ବର୍ଷରୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଜନସଂଖ୍ୟା ୨୦୦ କୋଟିରୁ ଅଧିକ ହୋଇଥିବ । ଉପକର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବିଶ୍ଵବାସୀଙ୍କ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ତାର ଅଧିକ । ବ୍ୟାପକ ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପରେ ବିଶ୍ଵବାସୀଙ୍କ ଦେଶମାନଙ୍କର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନାହିଁ ତଥାପି ନିର୍ମୁଖୀ ହେଉଥିବ । ଏହାପାଇଁ ଜନସଂଖ୍ୟା ଉପକର ଅଧିକ ଉପକର ହେଉଛି । ବିଶ୍ଵ ବ୍ୟାପକ ଦିବସକୁ କରାଯାଏ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ ପ୍ରାୟ ୮୦ କୋଟି ଲୋକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୈନିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛନ୍ତି । ନିଜ ଅଧିକରେ ନିର୍ମୁଖୀତର ଶୈଶ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ନପାଲ ସେମାନେ ସଦ୍‌ଗୁଣକୁ ପଳାଇ ଆସି ପଡି ଅସ୍ଵାସକର ପରିବେଶରେ ବଞ୍ଚି ନିମାଣ କରି ଉପବ୍ୟପ କରୁଛନ୍ତି । ବିଶ୍ଵ ପାନୀୟ ଜଳ, ମୁନିବର ଖାଦ୍ୟ, ପରିମଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଭାବ ରଙ୍ଗ, ରଙ୍ଗ ରଙ୍ଗ ଅସବୁଆ କୋଠରୀରେ ଅନେକ କୋଟି ଲୋକ ବାସ କରିବା ପରେ, ସେମାନେ ପରମ୍ପରି ଅଭାବ ଯୋଗୁ ହଜଳ, ଆମାସ୍, କାମଳ, ଉପରାମୟ, ଉଷା, ମେଢ, ଉପଦେଶ ଓ କୃମି ସଂଗଠନ ଉପାଦି ରୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ନିରାସକ ହୋଇ ପରିବେଶକୁ ଅଧିକ ଉପକର କରିପାରୁଛନ୍ତି । ନିଶା ଓଷଧ ଓ ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟର ବ୍ୟବହାର, ବ୍ୟବହାର, ବ୍ୟବହାର ଦଳାଦଳୀ ଓ ପ୍ରାଣାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟରେ କଷ୍ଟ ରହି ଆଜନ ଗୁଣା ପରିସ୍ଥିତିକୁ ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି । ନାନାଦିକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏହାର ହୋଇ

५९

ଧାନ ଚଷମରୁ ରାଜିବା ତେଲ

ପ୍ରବାସ ସାହୁ

ଆମର ଦୁଇ ବଜାର ମାନବ ଉତ୍ପାଦନ ପରି ପ୍ରସାରଣ ।
“ଆମାଫ୍ ଭାଣ୍ଡି କୁଟାରି” ପରିବ୍ୟକ୍ତିରେ ସମସ୍ତ ମଣିଷର
ପ୍ରତି ଖୋସି କରଣା ଉପରେ । ଶେଷାନ୍ତବର୍ତ୍ତନରେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ୫୦୦୦ ମଣିଷରେ ବାନ୍ଧିଲେ ଧାନ ଚଷମ
କରାଯାଉଥିବାକ ଦିଅ ଗପସମ୍ପର କରଣି । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ୨୦୦୦
ମଣିଷରେ ଆମ୍ଭେକା କୃଷକମାନେ ମଧ୍ୟ ଧାନଚଷମ କରୁଥିବାକ
ପ୍ରମାଣ କରଣି ।

ଧାନରୁ ପ୍ରଜାପତି ଭରଣ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ କିଏ
କରାଯାଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଧାନରୁ ଯେ ତେଲ ମିଳିପାରିବ ଏ କଥା
ସୁଦ୍ଧା ଅନେକ କାଣି ନଥିବେ । ଦିଶାବଳୁ କରାଯାଏ ଯେ ଆମ
ଦେଶରେ ଉତ୍ପାଦନ ନେଉଥିବା ଧାନରୁ କେବଳ ୨ ଲକ୍ଷ ଟନରୁ
ଅଧିକ ପରିମାଣର ଖାରଜା ତେଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ପାରିବ ।
ସେହିପରି ଆମ ଗାନ୍ଧୀରେ ଉତ୍ପାଦିତ ଦେଉଥିବା ଧାନରୁ ତେଲ
ବାହାର କରାଗଲେ ଆମେ କିନ୍ତୁ ୨୮ ଲକ୍ଷର ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚା ତେଲ
ପାରିପାରିବା ।

‘ବୁଲ୍’ରେ ଥିବା ଚୈତ୍ତାନ୍ତ

ଧାନରୁ ବୁଲ୍ କାହାରିକା ପରେ ଭରଣ ଉତ୍ପାଦନ ଯୋଗି
ପଦକା ଉତ୍ପାଦନ ବେଳେ ମାତ୍ର ଉତ୍ପାଦନରେ “ବୁଲ୍” ବଢ଼ି । ଏହି
ବୁଲ୍ ଉତ୍ପାଦନ ବେଳେ ୨୦ ଲକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତେଲ ଉତ୍ପାଦନ
କରାଯାଏ , ତେଣୁ କେବଳ ଉତ୍ପାଦନ ବଢ଼ିବ ବରଫ ଉତ୍ପାଦନ ଧାନ
ରୁ ଦେଉଥିବା ଦେଉନାମାନେ ଧାନ ଚଷମରୁ ପଦେଇ
ପରିମାଣରେ ତେଲ କାହାର କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ଅନେକ ପ୍ରଶାନ୍ତରେ ଧାନ ଚଷମ ତେଲ କାହାର
କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ପଦକା ଉତ୍ପାଦନ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ପାଦନରେ ଉତ୍ପାଦନ
କିଏ, ଏହାକାର ଓ ଉତ୍ପାଦନ ପଦକା ଉତ୍ପାଦନ । ଧାନ
କାହାରିକାକୁ ଉତ୍ପାଦନ କରୁଥିବା ଉତ୍ପାଦନରେ ଉତ୍ପାଦନ
କାହାରିକା ତେଲ କାହାର କରାଯାଇ ପାରିବ । ତାହା
କେବଳେ ଏହାକାର କାହାରିକାରେ ତେଲ କାହାର
କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ପ୍ରଶାନ୍ତ ଚୈତ୍ତ ଓ ବାକ ଉତ୍ପାଦନ

ଉତ୍ପାଦନରୁ ଆମ ଦେଶରେ ଏହା ଅନୁକରଣ କରା
ନାହିଁ ।

ଆମ ଦେଶରେ ଉତ୍ପାଦନର ଉତ୍ପାଦନରେ ତେଲ କା
କରାଯାଏ । ଦେଶରେ ନାମକ ଉତ୍ପାଦନର ପଦକା ଏ
ଚଷମରୁ ଉତ୍ପାଦନ ଦେଲେ ଚଷମରେ ଥିବା ତେଲ କାହାରି ଆ
ପାରେ ପାଦନ ପ୍ରଶାନ୍ତରେ ତହିଁରୁ ତେଲ ଉତ୍ପାଦନ କରଣି
ଏହି ତେଲରୁ ଉତ୍ପାଦନ କରଣା ପରେ ବାକ
କରାଯାଇଥାଏ ।

ନୂତନ ତୈଳ ଉତ୍ପାଦନ କୌଶଳ

ଏବେ ଆମେକାକା ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଧାନ ଚଷମରୁ
କାହାର କରଣି ପାଇଁ ଏକ ନୂତନ କୌଶଳ ଉତ୍ପାଦନ କରଣି
ପଦକା ଧାନରୁ ଉତ୍ପାଦନ କାହାର କରାଯାଇ ନାମ ଦେଲେ
ତୈଳ ଆମରୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ଉତ୍ପାଦନ ଉତ୍ପାଦନା ତେଲ କା
କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ପଦକାରେ ଉତ୍ପାଦନରୁ ଧାନ ଉତ୍ପାଦନ ୨୮
ମଧ୍ୟରେ ଚଷମରୁ ତେଲ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ନାମ
ଏହାରେ ଧାନ ପ୍ରାୟାଶି ଏହିକ୍ ପରିମାଣର ବୁଲ୍ ପାଇବାକୁ
କାହାର ଉତ୍ପାଦନା ଦେଇନାଥାଏ । ଏଥି ପରିତ
କାହାର ଧାନ ତେଲ ପରିମାଣ କିମି ପିକାର ପଦକା
କରଣାଏ । ଉତ୍ପାଦନ ଅବସ୍ଥାରେ ବାହାରି ଗରୁରେ ତିନି
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୈଳ ଆମ ଅଗ୍ରତ କରିପାରେ ।

ଚଷମରୁ କାହାର ଧାନ ତେଲ କେବଳ ସଦା ଓ ଗରଣି
ଏହାକୁ ଉତ୍ପାଦନ କାହାର ତେଲ ରୁପେ ବ୍ୟବହାର କରଣି
ପାରିବ । ଏଥିରୁ କେବଳି ପିତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ମଧ୍ୟ ବାକ
କରାଯାଇ ପାରିବ । ଏଥିରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାହାରିକା କା

ଉଦ୍‌ବୋଧ ୨-୪ ଭାଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭିଟାମିନ୍ 'ବି' ଏବଂ ଭିଟାମିନ୍ 'ଇ' ରହିଥିବାର ଜଣାଯାଏ ।

ଏହି ଦେଲକ୍ଷଣ ଅନେକ ଔଷଧ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ଆମର ଶାରୀରିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି, ଉଚ୍ଚ ପାକ୍ଷାତ୍ମକ ଓ ହୃଦ୍‌ମୋଚକ କ୍ଷମଣ ଦିଶିବେ ମଧ୍ୟ ଏହା ସାଧାରଣ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ଜୀବାନୁର ଲୋକମାନେ ଏହି ଦେଲକୁ "ଓଡ଼" ନାମକ ଏକ ପ୍ରକାରର ଔଷଧ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାନ୍ତି । ଏହି ଦେଲକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସାବୁନ ଟିଆରି କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଛି ।

ଉପଜାତ ପଦାର୍ଥ

କଷ୍ଟରୁ କାହାରୁ ଶୁଦ୍ଧ ଦେଲକୁ ଭିଟାମିନ୍ କରିବା ବେଳେ କେତେକ ଉପଜାତ ପଦାର୍ଥ କାହାରିଥାଏ । ଏହି ପଦାର୍ଥରୁ କେତେ ପରିମାଣ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିବାର ଜଣା ଯାଏ ।

ଆମ ଦେଶର ଧାନକଳମାନଙ୍କରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଲରୁ "ହାନ"ର ପ୍ରାୟାସକମଳ ନିମ୍ନରୁ କୋରଥରୁ ସାଧାରଣ ପରିମାଣରେ

ବୈଦିକ ଉତ୍ପାଦନ କରାଯାଇ ପାରୁ ନାହିଁ । ଅତିକାଳି ଏହି ଦେଲରୁ ଦୁଇ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟାପକ ଭାବେ କେତେ କରାଯାଉଛି । ଏପ୍ରତି ଧାନକଳମାନଙ୍କର ଆଧୁନିକୀକରଣ କରାଯିବା ସେ ଶୁଦ୍ଧ ପରିମାଣରେ ଦେଲ ମିଳିବା ପାଇଁ ଦେଲ ପାଉଛି ।

କହିବା କହୁଣ୍ୟ, ଧାନ ଦେଲକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଠିକ୍ ଭାବେ ଉପଯୋଗ କରାଯାଇ ପାରିନାହିଁ । ଆମ ଦେଶରେ ଉତ୍ପାଦନ ଦେଉଥିବା ଧାନରୁ କେତେ ପରିମାଣରେ ବୈଦିକ ଉତ୍ପାଦନ କରାଯାଇ ଆମର ଶାଳକା ଦେଇ ଅଭାବ ଦୁରହୋଇ ପାରିବ । ଦୁଏତ ଶାଳକା ଦେଲ ଆମଦାନୀ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଆମ ଦେଶକୁ ଶହ ଶହ ଡୋର୍ଟ ଟଙ୍କାର ବୈଦେଶିକ ପ୍ରାୟାସ କରାଯାଇ ପଡ଼ିଥା ନାହିଁ ।

ଦୁଇ ଶିଳା ଭାସିମାନ,
ଓଡ଼ିଶା କଷି ଓ ଦେଉଶିବ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ,
ଭୁବନେଶ୍ୱର-୩ ।

କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କର୍ମୀ, ଶିକ୍ଷକ ଉପକ୍ରମ ଶିକ୍ଷକ କର୍ମୀଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମନ୍ତେ ସେକ୍ସଟେରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଓ ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରମ ସୁରକ୍ଷାମାନଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପ୍ରାୟମାନ । ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରାୟମାନଙ୍କ ପ୍ରାୟମାନ । ଏହି ପ୍ରାୟମାନଙ୍କ ପ୍ରାୟମାନ ।
ଶ୍ରୀ ପ୍ରାୟମାନଙ୍କ ପ୍ରାୟମାନ ମଧ୍ୟ । ଶ୍ରୀ ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରମୀଙ୍କ ମଧ୍ୟପ୍ରାୟମାନ ପ୍ରାୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ ।
ଶ୍ରୀ ପ୍ରାୟମାନଙ୍କ ପ୍ରାୟମାନ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ।

କାଟିମତ ବ୍ୟବସାୟ ଶୁଳିଲା । ତେଣୁ ତାକୁ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇ ଅପରାଧୀ ପ୍ରତି କେତେକ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରାଯିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସ୍ଥୱରୀୟ ଦଣ୍ଡର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପଦ ଚା'ର କଟିତ ସଂଶୋଧନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଗଲା ।

ସମାଜର ସେବାକାରୀ ପୁଲିସ୍, କେବଳ ଆଇନ କାନୁନକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥାଏ । ଫଳରେ ସମାଜରେ ଗାନ୍ଧି ଗୁଣ୍ଡାକା ରକ୍ଷା ଦିଗରେ ସହାୟତା ପ୍ରାପ୍ତି ହୁଏ । ଆଇନକୁ ସମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ସମସ୍ତ ନାଗରିକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ପୁଷ୍ପର ବିଷୟ ଏହି ଯେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆଇନ ଟିଆରି ହୋଇଛି, ସେମାନେ ଆଇନ ଗଣ ବରି, ତାକୁ ଅବମାନନା କରନ୍ତି । ଏହାଦ୍ୱାରା ସମାଜର ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ ଖଟି ଘଟିଥାଏ । ତେଣୁ ଆଇନ ଗଣ ଦେଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକ ଯେପରି ଲକ୍ଷ୍ୟବୋଧ କରନ୍ତି ଏବଂ ଆଇନ ଗଣକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଶାନ୍ତ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଦେବାକୁ ଯେପରି କେହି କୁଆବୋଧ ନକରନ୍ତି ସେଥିପାଇଁ ଜନମତ କାଗ୍ରତ ଦେବା ବାଧ୍ୟତୀୟ । ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୁରଣ ନିମନ୍ତେ ସବୁ ଡରରେ ପ୍ରଚାର ଉଦ୍ୟମ ଆବଶ୍ୟକ । ସମାଜକୁ ଏହି ପ୍ରଣା ଅପରାଧ ପ୍ରତି ନିରାପଣ ଦିଗରେ ପୁଲିସ୍ ସତ୍ୟ କାଗ୍ରତ । କେବେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ସଫଳ କରିବାରେ ପୁଲିସ୍ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସହଯୋଗ ଏକାନ୍ତ ଅପରିଚାର୍ଯ୍ୟ । ଜନ ସହଯୋଗ ଫଳରେ ପୁଲିସ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟ ପୁରଣ ହୋଇ ଅପରାଧୀକୁ ଦୁରନ୍ତ ଠାକ କରିବାରେ ଅସମ୍ଭା ସମୟ ନଷ୍ଟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିନଥାଏ । ଦୁରନ୍ତ ଅପରାଧକୁ ଠାକ କରାଯାଇ ଆବଶ୍ୟକ ତକ୍ତ ଘଟିତ ଅପରାଧୀର ସଂସାର ନିମନ୍ତେ ସବକ୍ଷେପ ନିଆଯିବା ଦ୍ୱାରା, ସମାଜକୁ ଏହି କଳଙ୍କ ଦୂର କରିବାରେ ଆମେ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରିବା ।

ସମାଜବିରୋଧୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଓ ବିଶ୍ୱାସନୀ ନିରାକରଣ କେବଳ ପୁଲିସ୍ କମିଶ୍ନରୀଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେନାହିଁ । ଏହା ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରେ, ଯଦି ଜନସାଧାରଣ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରର ଅପରାଧୀକୁ ପ୍ରମା କରିବାର ମନୋଭାବକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ଚା'ର କଟିତ ସଂସାର ଦିଗରେ ସହଯୋଗ କରନ୍ତି । ସମାଜକୁ ଅପରାଧ ଗୁପ୍ତ ବିଶ୍ୱାସକୁ ଦୂର କରିବାରେ ପୁଲିସ୍ ସବବଦା ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରର ନାଗରିକମାନଙ୍କ ସହଯୋଗ ଓ ସଫଳ ଆବଶ୍ୟକ କରେ । ଫଳାଫଳ ଏହିପରି ପଡ଼ିଲା । ଉତ୍ତମ ଓଡ଼ିଶା ଗାନ୍ଧି ଓ ପୁଲିସ୍ ସମ୍ପର୍କର ଉତ୍ତମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ : ସେହି ଦିନଠାରୁ ଆଦିଯାଏ ଓଡ଼ିଶା ଗାନ୍ଧିର ପ୍ରଗତି ଘଟିଛି ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ପୁଲିସ୍‌ର ମଧ୍ୟ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଘଟି ଆସିଛି । ପୁଲିସ୍ ଜନତାର ସେବକ ଭୂମି ସମାଜରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲାଭ କରିପାରିଛି । ପର୍ବ ଓପନିବରଣବାଦର ପୁଲିସ୍ ତାଙ୍କ ଆଦି ବଦଳିଯାଇଛି । ବ୍ୟକ୍ତି ଆଜି ପ୍ରତି ବିପଦ ଆପଦ ବେଳେ ପୁଲିସ୍‌କୁ ମନେ ପକାଇଥାଏ । ଏପରିକି ନିଜିତ୍ୱ ଅଭିକାର ରାଜିରେ ଏକାକୀ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାରେ ମଣିଷର ଆଉ ଉନ୍ନତ ନଥାଏ । କାରଣ ସେ କାଣେ ନିଜର ରାଜିରେ ପୁଲିସ୍ ଚା'ର ଧନ କାନ୍ଦେ ରକ୍ଷା ରାଜି ନାଗ୍ରତ ପ୍ରହରୀ ଭୂମି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ । ଶ୍ରେୟ ଜବାୟତ ଉତ୍ତରୁ ତାକୁ ନିଜର ରକ୍ଷା ନିଜିତ୍ୱ, ଏହି ବିଶ୍ୱାସ ତାର ଥାଏ । ସମାଜର ପୁରଣ ପାଇଁ ଆଇନ କାନୁନକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ପୁଲିସ୍‌କୁ ଶମତା ଦିଆଯାଇଥିବା ମଧ୍ୟ ମଣିଷ ଜାଣେ । କେହି ଆଇନ କାନୁନକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଦ୍ୱାରା, ଚା'ର ନିଜର ତଥା ସମାଜର ପୁରଣ ହେଉଥିବା ସେ ମଧ୍ୟ ବୁଝେ । ତଥାପି ଏଇ ମଣିଷ ଘଟାଏ ବିଭିନ୍ନ ଅପରାଧ, ଅଗାଧି ଓ ସମାଜବିରୋଧୀ କାର୍ଯ୍ୟ । ଯେଉଁ ମଣିଷ ତାର ନିମ୍ନ କେତେକରେ ବାନ୍ଧ କରି

ପ୍ରଶ୍ନରୁ ନିଜକୁ ବ୍ୟକ୍ତ କରେ, ସେହି ଏହି ସବୁ କୁଳାନ୍ତ ଘଟାଇବାରେ ଆମର ପାଇଥାଏ । ପୁଷ୍ପର ସମାନ କରିବାକୁ ପାଇ ମଣିଷ ପୁଷ୍ପର ଆକାରର ଆରେ, ଏହିପରି ଅପରାଧ ଘଟାଇ । ସେ ବୁଝିପାରେନି କାହାପାଇଁ ଚା'ର ଏହି ଦୁର୍ଦ୍ଦମ । ସାଦାପାଇଁ ଅଥା ଯେ ଏହି ଦୁର୍ଦ୍ଦମ କରିବେ, ସେ ସେହି ଦୋଷ ପାଇଁ କେତେଦୂର ଉଦ୍ଧାର । ପ୍ରତିଦିନ ପରାସତ ଦେଉଳପେ ସେ ଜମାତ ପ୍ରତି ଓ ଆଇନ ପ୍ରତି । ସେହିଦି ବେଳେ ସେ ନିଜର ଦୁର୍ଦ୍ଦମ ପାଇଁ ଦଣ୍ଡ ଡୋର କରେ । ମନେ ମନେ ଉଦ୍ଦେ ଏହି କଳି ଶ୍ରେୟ, ଶ୍ରେୟ, ଦୋ ଉଦ୍ଦେ ଅସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେ କେବଳ ଲିଙ୍ଗ ? ଆଉ କେତେକେ କେହି ଦୁର୍ଦ୍ଦମ ? ଚା'ରିଠାରୁ ସେଉଁମାନେ ଆଜି ଉପର ସ୍ତରରେ ଅଛନ୍ତି, ସେମାନେ କ'ଣ ପୁରା ମାଗରେ ନିଆନ୍ତେ ? ଯେ କରିବ, କେବଳ । ଖାଇବାକୁ ନପାକ ଆଜି ଶ୍ରେୟ ପାରିଛି । ସମାଜ ଆଶୁରେ ସେ ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରଣା । କିନ୍ତୁ ସେଉଁମାନେ ଚାରିଠାରୁ ଉପରେ ଗଢ଼ି ବିଭିନ୍ନ ମାରରେ ଶ୍ରେୟ କରିବି ଅଥଚ ଧରାପଡ଼ି ନାହିଁ, ସେମାନେ କ'ଣ ସମାଜର ଉପକାର କରନ୍ତି ? ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ କିଛି ଆଇନ ନାହିଁ ? ସେମାନେ ସମାଜରେ ବିଶ୍ୱାସନୀ ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ କ'ଣ ଦାୟୀ ହୁଅନ୍ତି ? ଏହିପରି କେତେ ପ୍ରଶ୍ନ ଚା'ରି ମନରେ ଉଦ୍ଧେୟରେ ବିଦ୍ରୋହୀ ମନ ଆରୁଛି ଅପରାଧ ଘଟାଇ କେବେ ସମାଜ ମଧ୍ୟରେ, ତାରି ଦୁର୍ଦ୍ଦମରେ ସମାଜରେ ସମସ୍ତେ କଳିକିତ । ତେଣୁ ସେ ଅଭାବରେ ପଡ଼ି ସତ୍ୟ କିଛି କରିଛି ସେ କିଛି ଦୁର୍ଦ୍ଦମ ବୋଲି ମନେକରେ । କେବଳ କରିବ ବୋଲି ସେ ଆଜି ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ଧରାପଡ଼ିଛି । କିନ୍ତୁ ସେ ଏହି ପ୍ରାପ୍ତି କରିଛି, ସେ ତ ନିଜର ବାବୁ ଦେଖୁଥିବ । ସେ ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମଣିଷକୁ ଏହି ଜଗତକୁ ଘରାଇ, ଚା'ରି ଅସଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧୁତ ହେଉଛି ବି ନାହିଁ, ସେ ତ ନିଜର ପିତାଙ୍କ କଲ୍ପୁରେ ।

କାରଣରୁ ମଣିଷ ନିଜକୁ ନିରାକରଣ କରେ ନିଜର ବୁଝିପାରେ ଯେ, ନିଜର ଘରେ, ବ୍ୟାସରେ, ସମାଜରେ, ସରକାରୀ ଓ କେବଳକାରୀ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କରେ ଯେଉଁ, ସେ କାର୍ଯ୍ୟକାର, ସେଠାରେ ସେ ପ୍ରାପ୍ତି ଭାବେ ଅପରାଧମୁକ୍ତ କି ରୁଟି ? କେବଳ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯଦି ଅନୀତି, ଦୁର୍ଦ୍ଦମ, ଅପରାଧ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିପୁର୍ଣ୍ଣ । ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ କେବଳ ପୁଲିସ୍ ତାରୁ ନିରାକରଣ କରି, ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ସମାଜକୁ ପୁରଣା ପ୍ରମାନ କରିବା କେତେ କ'ଣ ସକ୍ଷମ ବିଶ୍ୱାସ ।

ସମାଜବିରୋଧୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ନିରାକରଣ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସାସନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବହୁବିଧ ସବକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉ । ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଯାଇ, ବିଭିନ୍ନ ସାପତନା ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇ ଅପରାଧୀର କଟିତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ ଅବ୍ୟାହତ ରହିଛି । ତଥାପି ଏବେ ଅଗ୍ର ଶିକ୍ଷା କାରଣ କେବଳ ମାନବ ସଚେତନତାର ଅଭାବ ଓ ମଣିଷ କହୁର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଆମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟୀନତା ଧୂବା ମନେହୁଏ । ମଣିଷ କହୁର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କେବଳ ଏହି ପ୍ରାପ୍ତିକା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପରେ ଅଭିନୟ କରି, ନିଜକୁ ନିଜେ ଠକିବା ହୁଏ । ପ୍ରକୃତିରୁ ସୁନ୍ଦର ସରସ କରି ଗଢ଼ିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାପ୍ତିକାରୀଙ୍କର ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ସେଥିନିମନ୍ତେ ଯେଉଁ ବିବର୍ତ୍ତନର ଧାରା କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି, ତାକୁ ଦୂରାନ୍ୱିତ କରିବାରେ କେତେଦୂର ମଣିଷ ନିଜକୁ ପାମିଲ କରିପାରୁଛି, ତାର ସମୀକ୍ଷା ଆଜିର ଆହ୍ୱାନ । ଏହି ଆହ୍ୱାନ ପ୍ରତି ମଣିଷ ସଚେତନ ହେଲେ ସମାଜବିରୋଧୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ବିରୋଧ ସାଧନ ସକ୍ଷମତା ହୋଇପାରିବ ।

ଅତିପ୍ରାୟରେ ରୂପାୟତ ହେଉଛି । ଗାନ୍ଧୀଙ୍କର ସମାଜବାଦ, ଅହିଂସା, ଚରା, ଧନ ଓ ସେବା ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ । ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ସମାଜବାଦରେ ମୌଳିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଧର୍ମ ନିରୂପଣର ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଛାନ ଭ୍ରମଣ କରିଛି । ତାଙ୍କର ସମାଜବାଦର ମୂଳ ଗ୍ରନ୍ଥ ହେଉଛି ମାନବିକତା, ଇନ୍ଦ୍ରିୟତା, ଧର୍ମ ନିରୂପଣ ଓ ଅହିଂସା ।

ଆମର ପ୍ରିୟ ଜନ୍ମଭୂମି ଭାରତ ହେଉଛି ଏକ ସାବିତ୍ରୀ, ଶଶିତାନ୍ତର, ଧର୍ମ ନିରୂପଣ, ସମାଜବାଦୀ ସାଧାରଣତଃ । ଆମ ଦେଶର ଜନକ ହେଉଛନ୍ତି ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ । ଆମ ପରିଧାନ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ସମାନ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିଛି । ସେଥିରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ହୋଇଛି ନାଗରିକଙ୍କର ମୌଳିକ ଅଧିକାର ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଆମର ପବିତ୍ର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଛି ଭାରତର ସଂସ୍କୃତି, ସାହିତ୍ୟ, ଅନ୍ତଃସତ୍ତା ଓ ପାରିବାରିକତାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଶର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା । ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କର ଭାରତ ଗଠନରେ ଯେଉଁ ଅଭିଜ୍ଞତା ତାହା ଥିଲା ତାହା ଗଣ୍ଡା ଓ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ଭାବ ପ୍ରତିଷ୍ଠା । ସେ କହୁଥିଲେ :

“ମୁଁ ଏଭଳି ଏକ ଭାରତ ଗଢ଼ିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁ, ଯେଉଁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗତ ନୀତି ଦେଖାଦେଇ ନଥିବ ଓ ଦେଶର ସବୁ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କର ଲୋକେ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଶାନ୍ତି ଓ ସମ୍ଭାବ ଗଢ଼ି ନୀତିର ଯାପନ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦେଶର ସର୍ବସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଲୋକ ମଧ୍ୟ ଗଢ଼ିବାକୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଯେ ଏହି ଦେଶ ଦେଉଛି ତାହାହିଁ ଏହା ଏହି ଦେଶ ଗଠନରେ ତା’ର ହିଁ ସଫଳ ଅବଦାନ ରହିଛି ।”

ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କର ଶ୍ରେଣୀଗୋଟି ମହାବାଦ୍ୟ ରହିଛି । ପ୍ରଥମ ମହାବାଦ୍ୟ “ଆମେ ସମସ୍ତେ ଭାଇ ଭାଇ ଓ ସମୂହ ବନ୍ଧୁତା ହେଉଛି ଆମ ଜୀବନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ।” ଦ୍ୱିତୀୟ ମହାବାଦ୍ୟ “ଏହି ପୃଥିବୀ ଯେ ଏକ ଓ ଅଭିନ୍ନ ଏହା ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ମନ ଓ ହୃଦୟରେ ଛାନ ପରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।” ତୃତୀୟ ମହାବାଦ୍ୟ “ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମର ସମସ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗୁହ୍ୟଯୋଗ୍ୟ ନହୋଇଛି, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା ଆମର ହୋଇନପାରେ ।”

ସେବାର ଭାରତୀୟ ଏହିତତ୍ତ୍ୱ

ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ କାରୁଥିଲେ “ମାନବ ସେବା ହିଁ ପ୍ରକୃତରେ ସର୍ବୋତ୍ତମ ପ୍ରଜ୍ଞା । ସେହି ସେବାରେ ଯୁକ୍ତି ହେଲେ ଆମେ ସାପ

କରିଥାଉ । ସାମାଜିକ ଅନ୍ୟାୟ ମୁଖ୍ୟତଃ ନୀତିହୀନ ଗାନ୍ଧୀଜୀ, ଶାନ୍ତି ବିହୀନ ଅସ୍ତି, କୌଣସି ବିହୀନ ଛାନ, ନୈତିକତା ବିହୀନ ଶାନ୍ତିତା, ମାନବତା ବିହୀନ ବିଚ୍ଛାନ୍ନ ଓ ବିଶେଷକରି ଆମର ଦ୍ୱାରା କୃଷି ପାରମ୍ପାରିକ ଶେଷ ସମସ୍ତ ମହତ୍ତ୍ୱ ଧର୍ମ ସମାଦାନ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିର ଆଶୁର, ବିଶ୍ୱର, ବିବେକ ଓ ବୈରାଗ୍ୟର ବିଶେଷ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଥାଉ ।

ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କର ସର୍ବୋତ୍ତମ ହେଉଛି ସମାଜବାଦର ଏକ ଆବଶ୍ୟକ । ସେହି ସର୍ବୋତ୍ତମରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ସମାନ ଅଧିକାର ରହିଛି । ସେ ସ୍ୱାଧୀନ ଓ ସମାଜବାଦ ସମ୍ପର୍କରେ କହୁଥିଲେ :

“ମୋର — ମୋର ଏକ କାହିଁକି — ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟର ସ୍ୱାଧୀନରେ ନୀତି ବିଷୟ ଧର୍ମର ଦେଖାଦେଇ ରହିବ ନାହିଁ । ଏହା ଶିକ୍ଷିତ ବିଷୟ ଧର୍ମ ବ୍ୟବସ୍ଥାନଙ୍କର ଏକସ୍ୱର୍ଗିଆ ଅଧିକାର ହୋଇ ରହିବ ନାହିଁ । ସ୍ୱାଧୀନ ସମାଜବାଦ । ଏଥିରେ କୃଷକ, ଧର୍ମ, ନିର୍ଦ୍ଦୟ, ଅନ୍ଧ ଓ କୋଟି କୋଟି ଲୋକଙ୍କର ଛାନ ରହିଛି ।”

ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ତାଙ୍କର ସର୍ବୋତ୍ତମ ଓ ସ୍ୱାଧୀନରେ ଦରିଦ୍ର ଓ ଆଦିବାସୀ ଲୋକମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥାର ବିପରୀ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିବ ସେଥିପ୍ରତି ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦେଉଥିଲେ । ସମାଜରେ ପଡ଼ିତ ଓ ଅବ୍ୟବସ୍ଥା ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକଙ୍କର ଗାନ୍ଧୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଶାନ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ତେଣୁ ବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ୱାଧୀନ ମହାତ୍ମାଙ୍କ ଦେଇ ସମୂହ ସ୍ୱାଧୀନ ବିପରୀ ସମାଧାନ ହୋଇପାରିବ ସେଥିନିମନ୍ତେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଉଥିଲେ ।

ତାଙ୍କର ସେହି ସମାଜବାଦ ରୂପକ ସର୍ବୋତ୍ତମ ସଫଳ ନହେବାରୁ ଆମେ ମଧ୍ୟ ଆମ ଦେଶରେ ଅନ୍ୟାୟ, ଅତ୍ୟାଚାର, ଅସାଧୁତା, ଦୁର୍ନୀତି ଓ ହିଂସା କରୁଛୁ । ତେଣୁ ଆମେ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କର ମହାନ ମାନବିକ ଦର୍ଶନ ଓ ସର୍ବୋତ୍ତମକୁ ବିଶ୍ୱେଷଣ କରି କୃତ୍ୱର କରିବାକୁ ଚମସ ଆସିବ ।

ଦୀନ ଅଧ୍ୟାପକ,
ଡି. ଏ. ଭି. କଲେଜ,
କୋରାପୁଟ-୭୬୪୦୦୦ ।

ଏ ବର୍ଷ ପୁଲିଆକୁ ଜାମରେ ନିମୁଣ୍ଡି ଦେଇ ପାରିନଥିଲେ । ମହୁରୀ ବାବଦକୁ ନାହିଁକି ୧,୫୦୦ ଟଙ୍କା ସେ ଦେଇଥାନ୍ତି । ନାସକୁ ହାରାହାରି ୨,୦୦୦ ଟଙ୍କା ସେ ଭୋଜିଗାର କରି ପାରିଥିବା ପ୍ରକାର ନିଶ୍ଚିତ । ଏହି ଜମା ମଧ୍ୟରେ ସେ କଲ୍ୟାଣୀ ବ୍ୟବସାୟ ୧୭,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଉପ ପରିଗଣା କରିଥିବା ଜଣାଯାଏ । ଦୁଇଗୋଟି ପୁଅପାତି ଶାଳ ୨,୦୦୦ ଟଙ୍କାରେ ବୋ ଟେବୁଲ୍ ମଧ୍ୟ ସେ ଲାଭବାନ ହେଉଥିବା ସୂଚନା କରିଛନ୍ତି ।

ତାଙ୍କ ପରିବାରରେ ସ୍ୱାମୀ ଶ୍ରୀଙ୍କ ସହ ୧୩ ବର୍ଷର ଝିଅ ପଥନ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାଠ ପଢ଼ନ୍ତି । ୧୧ବର୍ଷର ପୁଅ ବର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ରେଣୀରେ ଛାତ୍ର ଏବଂ ୧୦ ବର୍ଷର ପୁଅ ବାସ ଶ୍ରେଣୀର ଛାତ୍ର । ଉଭୟରେ ସେ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣୀ ଅନ୍ତୋପସ୍ଥର ମଧ୍ୟ କରିପାରୁଛନ୍ତି । ନିଜ ଉଦ୍ୟମ ଓ କର୍ମନିଷ୍ଠାଫଳରେ ସେ ଆଜି ମହୁରୀଆକୁ ଦଇର ମାଲିକ ହୋଇ ପାରିଥିବାକୁ ତାଙ୍କ ଅବଶିଷ୍ଟ ଅନ୍ୟ ଯୁବକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ପ୍ରେରଣା ଯୋଗାଇବ । ଏହା ସେ କେତେ ସୂଚନା କରିଛନ୍ତି

ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଟିପ୍ପ.
ଜିଲ୍ଲା ଦୁରମ୍ଭ ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ଅଧିକାରୀ,
କଟକ ।

ବୀରସ୍ୱାମୀଙ୍କ ସଫଳତା

ପୁରୀର ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି ଅନ୍ତର୍ଗତ ଲାଠିଆଖଳା ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତରେ ଶ୍ରୀ ବୀରସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଘର । ଘରେ କୁଡ଼ିଆ ଦୁଇଭଗଣୀ, ଶୀ ଓ ପୁଅକୁ ନେଇ ତାଙ୍କ ବଂଶୀ । ଭାରି ଅଭାବୀ ଲୋକ । ବହୁ ପୁଅଙ୍କ ବଞ୍ଚରେ ପରିବାର ପ୍ରତିପାଦନ କରିବାକୁ ହୁଏ କେବେ ଘରୁ ଅଭାବ ଅନୁଭବ । ସତେ ବୀରସ୍ୱାମୀ ଲାଠି ନପଢ଼ି ଅଦରଘ ଅଭାବ ପରିଚ୍ଛନ୍ନ କରନ୍ତି । କେବେ, ଘରୁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସମୟ ସହିତ ତାଙ୍କ ଦେହ ଉଲ୍ଲିକାର ମଣିଷ ସେ । ଏ ସୁନିଆରେ ସୁନିବିନ କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଛାପନ ହୁଏନି । ବୀରସ୍ୱାମୀଙ୍କ କରୁଛି କଣ ? କେବେ ଘରର ସବୁଦିନ ସମାନ ଭାବରେ ଗତି କରେନା । ଅଭାବୀ ବୀରସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଏହି ଅସମୟରେ ପରବାରଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉତ୍ତମ ଯୋଜନା ସାହାଯ୍ୟ ମନରେ ସାବଧ ପ୍ରକାର କଲ୍ୟାଣୀ ଆଜି ତାଙ୍କ ପରିବାର ବଞ୍ଚିବା ନୀତିବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଇଛନ୍ତି । ଏକ ସେଲୁଲ୍ କରିବା ପାଇଁ ୩,୦୦୦ଟଙ୍କା ଋଣ ଆକାରରେ ତାଙ୍କୁ ଦିଆଗଲା । ତାଙ୍କର ବୀରସ୍ୱାମୀ କୌଣସି କୃଷି ନିମନ୍ତେ ପଛ ଖୋଲୁଥିଲେ । ସେହି ଛୋଟ ସେଲୁଲ୍ସ ବୀରସ୍ୱାମୀ ଯାହା ଗୋବରାଜ କରୁଛି ସେଥିରେ ନିଜ ପରିବାର ପ୍ରତିପାଦନ ସହିତ ପରକାରୀଠାରୁ ନେଉଥିବା ଋଣ ପରିଶୋଧ କରିପାରୁଛନ୍ତି । ୨୩ ଭିଡିରେ ୫,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଋଣ ପାଇଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ବୀରସ୍ୱାମୀ ଏବେ ଋଣ ଘରୁ ପରିଶୋଧ କରିବା ଗଙ୍ଗେ ଗଙ୍ଗେ ପରିବାର ପ୍ରତି ତାଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୁଏ ପରନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ପୁଲ୍ଲଭ ପାରିଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ବୀରସ୍ୱାମୀ ସରକାରଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉତ୍ତମ ଯୋଜନାକୁ ନିଜର ସଫଳତା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ
ଅଧିକାରୀ, ପୁରୀ ।

ବୁଦ୍ଧ ପ୍ରଧାନଙ୍କ ସଫଳ ଉଦ୍ୟମ

କାଳହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲାର ମଦନପୁର-ରାମପୁର ବ୍ଲକ୍ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଏବଂ ମୋହନଗିରି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ମଧ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ "ସିଙ୍ଗପୁର" ଏକ ବଡ଼ ପାହାଡ଼ ଯେଉଁ ଗ୍ରାମ । ଗ୍ରାମଟି ଜିଲ୍ଲା ଉତ୍ତର ମହକୁମା ଉଦ୍ୟାନୀୟାବତୀଠାରୁ ୮ କି. ମି. ଦୂରରେ ଏବଂ ମୋହନଗିରିଠାରୁ ୪ କି. ମି. ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଉକ୍ତ ଗ୍ରାମରେ ବୁଦ୍ଧ ପ୍ରଧାନ ନାମକ ୩୫ ବର୍ଷର ଯୁବକ ବାସ କରନ୍ତି । ଗ୍ରାମର ପ୍ରବା ଉକ୍ତ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବିଜିତ ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରିଛନ୍ତି । ଘରେ ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଭାଇ ଏବଂ ଭଉଁସକୁ ନିଶାଲ ୧୨ ବର୍ଷ ଏବଂ ଅନ୍ତରେ ତଳୁଟି । ତାଙ୍କର ୩ ଏବର ଶୁଷ୍ଟ ଜମି ଏବଂ ୧.୦୯ ଏକର ବାଗି ଜମି । ଶୁଷ୍ଟ ଜମିରେ ଧାନ ଶୁଷ୍ଟ କରିଥାନ୍ତି ଏବଂ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ଧାନ ଫସଲରୁ ଖାଇବା ଖାଦି ସହିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖାଦି ତୁଳାଜାଣରେ ଭାରି ବଡ଼ ହେଉଥିଲା । ତା'ପାଖକୁ ବାଗିଆର ମହୁରିର କଷାପାଟରେ ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ଶୋଚନୀୟ ହୋଇ ରହୁଥିଲା । ବିଜିତ ଅଧିକ ଅର୍ଥ ଉପାଦାନ କରି ପରିବାର ଖାଦି ତରଣ କରିବାକୁ ଘର ବାଗିରେ ପୁରୁଷ ତଳି ଆଗୁଥିବା ଦେଖା ସାଧ୍ୟରେ କୁଅରୁ ପାଣି ଉଠାଇ ବାଗିକର ପାତାଳପଥା ପ୍ରଭୃତି ପରିପତ୍ତିର ଶୁଷ୍ଟ କରି ଆଗୁଥିଲେ । ଏ ଉଦ୍ୟମରେ ବର୍ଷକୁ ହାରାହାରି ୫,୦୦୦ ଟଙ୍କା ବା ପରିବାର ପ୍ରତିପୋଷଣରେ ବାଜାଇ ପଡୁଥିଲା । ଉପାଦିତ ପରିପତ୍ତିବାକୁ ନିଜର ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରେ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ଏବଂ ମୋହନଗିରି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକ ହାତରେ ସେ ବିଜି କରି ଆଗୁଥିଲେ । ମରୁଟି ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସହାୟତାରେ ପଡ଼ିଆ ସରକାର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନାଭିର ସ୍ତ୍ରୋତ୍ତାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଇ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ ସାହାଯ୍ୟ ସହଯୋଗ ଯୋଗାଇଲେ ।

ମୋହନଗିରି ଗ୍ରାମ ସେବକ ଶ୍ରୀ ଚେରୁରାମ ସାହୁ ଗଞ୍ଜ ସୁବବଦ ଉଦ୍ୟମ ଏବଂ ପରିବାର ପ୍ରତିପୋଷଣରେ ଅଧିକ ଆସ କରିବାର ଚେଷ୍ଟାକୁ କାର୍ଯ୍ୟପାରି ପ୍ରାକ୍ତନିଷ୍ଠାକରୀ ନାଭିରୁ ସୋହାଗୁରେ ତାଙ୍କୁ କେତେ ଦିନ ଧୂଳିକାଳୀ ଭାବରେ ବାଣି ତାଙ୍କର ଦରୋହରୁ ବୁଦ୍ଧ କରିଥାରେ ପ୍ରପାରିତ କରାଇ ମୋହନଗିରିସ୍ଥିତ ବଜାହାଣ୍ଡି ଆର୍ଥିକ ଗ୍ରାମ୍ୟ ବ୍ୟବ୍ଧ ଶାଖାକୁ ପାଣି ପମ୍ପ ଗଣ ପାଇଁ ଉପହାସନ କଲେ । ଏଥି ପୁରୁଷ ଶ୍ରୀ ବୁଦ୍ଧ ପ୍ରଧାନ ନିଜ ଘର ବାଗିରେ ୨୫ ଫୁଟର ଗଭୀର ୧୧ ଫୁଟ ଗୋଲେଇ ଏକ କୁଅ ଖୋଳି ନିଜେ ଉଡ଼ା ମାଟିରେ ତାକୁ ଅଭ୍ୟାସୀ ପଥା କୁଅ ଠିଆକି କରି ଦେଖା ସାହାଯ୍ୟରେ ପାଣି ମହାର ଆଗୁଥିଲେ । ବ୍ୟବ୍ଧ କର୍ମପଥା ତାଙ୍କର ପର ବାଗି କୁଅ ଉଦ୍ୟମି ତନୁ ସେହୁସାରିଲା ପରେ ୮,୧୯୦ ଟଙ୍କା ୮୫ ପଇସାର ଋଣ ମହୁରୀ କଲେ ଏବଂ ୧୯-୧-୧୯୮୬ରେ ବିନ ୫,୨୯୦ ଟଙ୍କା ୮୫ ପୁଲ୍ଲ୍ୟର ୨ ହୁଏ ପାହାରି ବିଶିଷ୍ଟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶୁଳିତ ପାଣି ପମ୍ପ ଯୋଗାଇ ଦେଲେ । ପମ୍ପ ଘର ଓ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଖଡ଼ ପାଣି ଆବଶ୍ୟକ ଟଙ୍କା ଦେଲେ, ମୋଟ ଋଣ ଉପରେ ଉତ୍ତମତା ୧୦ ହାତରେ ପୁଅ ଆବା ଏହି ଜଣ ଦିଆଗଲା । ତାଙ୍କୁ ବିଦାୟ ଖବରକୁ ୨,୨୩୦ ଟଙ୍କା ୯ ପଇସା ବ୍ୟାଙ୍କ କର୍ମପଥା ହାତ କଲେ

ତାଙ୍କ ଘର ବାଗିରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶୁଳିତ ପମ୍ପ ବସିବାରୁ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନ ଏବଂ ତାଙ୍କର ପରିବାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତିର ଉତ୍ତମ ହିତ ହୋଇ ଶୁଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଭାଗି ପଡ଼ିଲେ । ଉଡ଼ୁ ଅନୁଯାୟୀ ବିଜିତ

ଏକର ପିଛା ୧୮,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଟାଣି କରି ପ୍ରାୟ ୬୦,୦୦୦ଟଙ୍କାରୁ ୬୫,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଲାଭ ପାରିଥିବା ବିଷୟ ଜଣିଲେ । ଏ ଜମିର ଶତା ଚାଷୀ ସବୁଜିଆ ଦେଶରେ ଯେଉଁ ପୁଣିଯାଏ । ଉକ୍ତ ଲାଭାଂଶରୁ ଜଳସେଚନ ପକାରେ ନେସିନ୍ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପନସେଚ୍ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରଥମ ସରକିଏ ବଢ଼ିଲା ନୟାରେ ବଣି ଜଳସେଚନର ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପନସେଚ୍ କରାଯାଇଛି । ପୂର୍ବର ଶତା ପ୍ରାୟ ୩,୦୦୦ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଘୋଟିଏ ଜଳସେଚନ କୁଅ କରାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ଉକ୍ତ ସୁଧ ସହ ୫ ବର୍ଷ ନୟାରେ ପରିଣାମ କରି ଯୋଗୁକା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଏ ନୟାରେ ଟିକି ସେଚ୍ ଉକ୍ତ “କୁଣି ପଣିନ” କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସେଥି ସେ ଅନୁସାରେ ପରିଚାଳିତ ହେଉଛି । ବୃହସ୍ପତିର ଉଦ୍ୟାନବିହାର ପରାମର୍ଶରେ ଏକର ପିଛା ନାଗହୋଡେନ୍ ୮୦ କି. ଗ୍ରା. ପଟାୟ ୧୦୦ କି. ଗ୍ରା. ଓ ଫସ୍‌ଫେଟ୍ ପାଉ ୧୦୦ କି. ଗ୍ରା. ମିଶାଇ ଚମାଟା ଫସଲକୁ ବଢ଼ାନ୍ତି ଶ୍ରୀ ନରସିଂହ ପାଟ୍ଟନାୟକ ପୁଅ ଆଇ. ଏ. ପତିବା ପରେ କୁଣି ଜମିରେ ମନ ଜବାବ କାପାୟ ପାଟାୟ ବଢ଼ାନ୍ତି । ସାନ ପୁଅ ଶ୍ରୀ ଉତ୍ତମ ପାଟ୍ଟ ପୁଅ ପ୍ରାଣେଇ ଲାଗିଛନ୍ତି । ପତିବା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଶ୍ରୀ ନରସିଂହ ପାଟ୍ଟ ଓ ପାଟ୍ଟ ପୁଅ ଶ୍ରୀ ଉତ୍ତମ ପାଟ୍ଟ ଉତ୍କଳୋତ୍ତର ଲାମ, ପଟ୍ଟ ଶିକା ପାଣି ବିଦେଶ ପଠାଇବାକୁ ବିରାଯାଉଥିବା କୁଣି ନନ୍ଦୀ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

କଲିକତା ବନ୍ଦାଉକୁ ଜମାଟା ଓ ବ୍ୟାପକିକମ୍ ପଠାଇବାକୁ ବୃହସ୍ପତିରୁ ପ୍ରାୟ ୨୦ କି. ଗ୍ରା. ବା ବଣି ବ୍ୟବସାୟ କରିବାକୁ ଶ୍ରୀ ନରସିଂହ ପାଟ୍ଟ ନନ୍ଦୀ ନନ୍ଦୋଦୟକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଜର ୧୨ ଏକର ନୟା ୫ ଏକରରେ ଜମାଟା ଲାଗାଇଛନ୍ତି, ଏ ଏକର ନିଜର ବ୍ୟାପକିକମ୍ (ଫଳ ଲାଭ) କରି ୩୬୫ ଡେରାଉଟି ଏକର ଜମିରେ ଲାଗାଇଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମ ଥର ଏ ଜୁନେ ଉତ୍ତର ବିଷମର ବିଶି ଜମିକୁ ନନ୍ଦୀ ନନ୍ଦୋଦୟ ରୁଣି ଦେଖାଥିଲେ ୨-୩ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚରୁ ବଢ଼ିଥିବା ବିଷ

ଫସଲରୁ ଦେଖିଲେ ଯେତେ ଉଚ୍ଚ ଯାଉଥିବା ଅନୁଭବ କରିଲେ । ଏ ନୟାରେ ଭୁବନେଶ୍ଵର-୨ ବିସମ ରେଳି ଏକରେ ଜମିରେ ଯୋଗଳ ଓଡ଼ ଟେସିମିଲ ଜମିରେ ଲାଗାଇଥିବା ଶ୍ରୀ ନରସିଂହ ପାଟ୍ଟ କରିଲେ । ବଡ଼ର, ଚଳ ପାଣ୍ଡା ବିସିନ ଜମିରେ ଯାହା ପାଉଥିଲେ ସେଥିରେ ନରସିଂହ ପାଟ୍ଟ ପାରିବାରିକ ନିଜର ଅଭାବ ନୟାରେ ବଢ଼ାଥିଲା ବିଷ୍ଣୁ ଏ ପରିପରିବା ଶୁଷ୍କ ଦଳସେଚିତ କୁଅ ଓ ଉତ୍ତର ବିସମର ବିସନ, ଆଦି ପରାମର୍ଶ, ପ୍ରାଣେଇ ଚଢ଼ାବ୍ୟାମ, କୀଟନକର ଔଷଧ ଘୋରାଘ ଘୋରୁ ଆଦି ସେ ପମାନରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇପାରିଛନ୍ତି । ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିଜେ ଉପକରଣର ଭବ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି ।

ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ସୁପ୍ରଭ କଲିକତା ନଗରୀରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଦ୍ୟଗ ଉଦ୍ୟାନ ବିହାର ବୃହସ୍ପତିର ଉପକରଣ ମଞ୍ଚରେ ଏକ ଅଖ୍ୟାତ ପକ୍ଷୀ ପହୁଡ଼ ପରିବା ଏକ ଜନାଦୁତ, ଖ୍ୟାତ ହୋଇ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ବ୍ୟା ଆସିପାରିଛି । ଏହାଠାରୁ ଶୌରବ ବ'ର ହୋଇପାରେ । ଏ ଅଞ୍ଚଳର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବୃଷକୋଳେ ଆଦିବାସୀ ଏହି ପରାମର୍ଶ ଶୁଷ୍କ ବରବାକୁ ଆସୁଥାନ୍ତି । ବୃହସ୍ପତିର ସହରର ପରିବା ବହାର ଆଦିରୁରୁରୁର ହୋଇପାରିଛି । ନରସିଂହ ପାଟ୍ଟ ସକ୍ତି ହେତେବ ବ୍ୟବସାୟ ଘୋରୁ ଆଦି ଆଦି ବହାର ଉପରେ ଏ ପଦର, ଟିକା ନିଜର ନକରି ଶ୍ରୀମାୟ ଆମଦାନୀ ଉପରେ ନିଜର କରିଛି ।

ଏ ମାଟି ଆମର ଜୟ, ଖ୍ୟାତକା, ଉଚ୍ଚିତ ଫସଲ ପରିପରିବା ଘୋରାଘ ବ୍ୟବସାୟରେ ସୁଖିପ୍ରାୟ ହୋଇପାରିଛି ।

ଅନୁବିଭାଗୀୟ ବୃନ୍ଦା ଓ ଲୋକ ପମନ
ଅଧିକାରୀ, ବୃହସ୍ପତିର,
ଉଦ୍ୟାନ

ଉକ୍ତ ବିଷ ମଧୁପ୍ରସାଦ ବିଦ୍ୟାବସ୍ତୁ ଭୁବନେଶ୍ଵର ବୃହସ୍ପତିର ଉଦ୍ୟାନ ଉଦ୍ୟାନିତ ପ୍ରତିପୁଷ୍ଟିରେ ନନ୍ଦୀ ଶ୍ରୀ ଉତ୍ତରୁଷ୍ଟି ପଟ୍ଟନାୟକ, ଶ୍ରୀ ବୃହସ୍ପତିର ବିଷମର, ଶ୍ରୀ ଉତ୍ତର ବୁମାର ବର ଓ ଶ୍ରୀ ବିଷମ ପ୍ରସାଦ ନନ୍ଦୀର ନନ୍ଦାପଣ ।

(୧) ରାଜଧାନୀରେ ଏକ “ଡ଼ାକ୍ତର ଯୋଧ” ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇ କଳାକାରମାନଙ୍କୁ ରହିବା ଓ ଭଲ ଭାବେ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବ ।

ସର୍ବଶେଷରେ କଳା ଓ ସଂସ୍କୃତିକୁ ସମ୍ମାନ ଚିତ୍ତ କଳାକାରମାନଙ୍କ ସର୍ବସ୍ୱିକ୍ଷ ଗମ୍ଭୀର ନିର୍ମିତ ରାଜ୍ୟ ଓ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସହିତ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସାହଯ୍ୟ ନିଆଯିବ ।

ଶିକ୍ଷା ନୁଷ୍ଠାନ ଓ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଆଦାନ

ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ବନ୍ୟା ପ୍ରଦୀର୍ଘତ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଚିଲିକା ଯୋଗାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସର୍ବାଧିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଆଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ଉଚ୍ଚିକାଳସ୍ଥରେ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଓ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଙ୍ଗଠନମାନଙ୍କର ଏକ ବୈଠକରେ ଭାରତ ସେନା ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ କହିଲେ ଯେ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ପ୍ରଳୟଙ୍କରୀ ବନ୍ୟା ଯୋଗୁଁ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅତ୍ୟଧିକ କ୍ଷୟକ୍ଷତି ହୋଇଛି । ବନ୍ୟାକ୍ଷତ ଲୋକମାନଙ୍କର ଦୁଃଖଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ପୁନର୍ଗଠନ କାର୍ଯ୍ୟ ନେରାସୋରରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । ସେ କହିଲେ ଯେ ବନ୍ୟାକ୍ଷତରେ ଛୁଡ଼ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଅଗ୍ରାଧିକାର କରିବା ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଛି । ବିଶେଷତଃ ହରିଜନ ଓ ଆଦିବାସୀ ଅଧିକାଂଶ ଅଧିକାରୀଙ୍କରେ ଦୃଢ଼ କଲୋନୀୟାନ ଦୁରନ୍ତ ନିର୍ମାଣ କରିବା ଏକାଠି ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପଡ଼ିଛି । ବ୍ୟାପକ ଫାଉଣ୍ଡେସନ୍ ଓ ଲୋକମାନଙ୍କର ସହଯୋଗ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିବାବୁଦ୍ଧିରୁ ସରକାର ତାତକାଳିନୀରେ ପୁନର୍ଗଠନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଓ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ଦୃଢ଼ ସହଯୋଗର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ।

ଡାକ୍ତା, ନାଲ୍‌କୋ, କେ. କେ. ପଡ଼ିଶା ଶ୍ରୀ ନିରମ, ଅସଲ୍ କଣ୍ଡିଆ, କେଶାବ, ଭାରତ ସେବାଶ୍ରମ ସଂଘ, ରାମକୃଷ୍ଣ ନିରମ ଓ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଚିଲିକା କମିଟି ପ୍ରଭୃତି ସଂସ୍ଥାନମାନଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ସହିତ ବୈଠକରେ ଯୋଗ ଦେଇ ଚିଲିକା ଓ ପୁନର୍ଗଠନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସର୍ବାଧିକ ସହଯୋଗ ପାଇଁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ । ଡାକ୍ତା କମିଟି ବନ୍ୟା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଚିଲିକା, ପୁନର୍ଗଠନ ଓ ପୁନର୍ଗଠନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଫଳାଫଳ ତଦାରଖ ସହାୟତା ପାଇଁ ବୈଠକରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଉକ୍ତ ବୈଠକରେ ଗାନ୍ଧୀପୁରୀ ଶ୍ରୀ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ନାୟକ, ନିଳସେବନ ଓ ସଂସଦ ବ୍ୟାପାର ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୟ ମହାପାତ୍ର, ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ମନ୍ତ୍ରୀ ହରିହର ଦାମୋଦର ଭାରତ, ପ୍ରମୁଖ ଚିଲିକା କମିଟିର ଶ୍ରୀ ପି. କେ. କେ. ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ପ୍ରମୁଖ ସଭିତ ଶ୍ରୀ ସ୍ୟାଲିନୋହର ନାଥପାତ୍ର ଓ ଭାବସୁ ବିଜୟ ସଭିତ ଶ୍ରୀ ଭାବସୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ପ୍ରମୁଖ ଉପସ୍ଥିତ ଗରି ଆଲୋଚନାରେ ଭାଗ ନେଇଥିଲେ ।

ବିଂଶପୁରୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ଶକ୍ତି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ଗାନ୍ଧୀରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ବିଂଶପୁରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ବ୍ୟବସ୍ଥା, ପନିସେଚୁରୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଯୋଗ, ଭଜତ ଚୁଆ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ବାଲ୍ୟାଶ୍ରମ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଭୃତି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଉଚ୍ଚ ଅନ୍ତଃସର ମାସରେ ରାଜ୍ୟର ୧୦୦ଟି ଗ୍ରାମରୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ କରାଯାଇଛି । ଏହାକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ୬ ମାସରେ ଗାନ୍ଧୀର ମୋଟ ୨୧୩ଟି ଗ୍ରାମରୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ ଦିଆଯାଇଛି । ସେହିପରି ଉକ୍ତ ପନିସ ମଧ୍ୟରେ କୃଷି ପାଇଁ ଉଦ୍ଭିଦ ୧,୫୫୪ଟି ପନିସେଚୁରୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଯୋଗ କରାଯାଇଛି । କେବଳ ଗତମାସରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ପନିସେଚୁରୁ ସଂଖ୍ୟା ହେଉଛି ୪୪୧ । ଚଳିତ ବର୍ଷ ମୋଟ ୫ ହଜାର ପନିସେଚୁରୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଯୋଗ କରାଯିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି ବୋଲି ଗତମାସ ବିଂଶପୁରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବିବରଣୀରୁ ପ୍ରକାଶ ।

ସେହିପରି ରାଜ୍ୟରେ ଭଜତ ଚୁଆ ବ୍ୟବହାର ୫୦୦୦୦ ଟୁନ ପାରଥିବା ବୁର୍ଜରୁ ଉଚ୍ଚ ଅପ୍ରେଲରୁ ଅନ୍ତଃସର ମଧ୍ୟରେ ୨୮,୫୮୦ଟି ଭଜତ ଚୁଆ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଣ ଦିଆଯାଇଛି । କେବଳ ଉଚ୍ଚ ଅନ୍ତଃସର ମାସରେ ଯୋଗାଣ ଦିଆଯାଇଥିବା ୫,୦୯୫ଟି ଚୁଆ ଏହାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଉଚ୍ଚ ସାହମାସ ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ମୋଟ ୧,୩୪୪ଟି ବାଲ୍ୟାଶ୍ରମ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । କେବଳ ଉଚ୍ଚ ଅନ୍ତଃସର ମାସରେ ଶାପିତ ହୋଇଥିବା ବାଲ୍ୟାଶ୍ରମ ୧୬୫ ସଂଖ୍ୟା ହେଉଛି ୧୦୬ । ଚଳିତ ବର୍ଷ ୬୦ ହଜାରଟି ଭଜତ ଚୁଆ ଓ ୬ ହଜାର ବାଲ୍ୟାଶ୍ରମ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ଲକ୍ଷ ରଖାଯାଇଛି ବୋଲି ବିଂଶପୁରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବିବରଣୀରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ।

ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା ବନ୍ୟାଗ୍ରସ୍ତ ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ରବି ଫାଉଣ୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ସମ୍ପ୍ରତି ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ବନ୍ୟା କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ କୃଷି ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ଚଳିତ ରବିରୁ ନିମନ୍ତେ ଏକ ବିଶେଷ ରବି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି ।

ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ୩ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ହେକ୍ଟର ଗୁଡୋପଯୋଗୀ ଜମିରେ ଅତି କମ୍ ୩୦ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ରବି ଫସଲ ଉତ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଗ୍ରାମ ୩ ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଜାଲିଜାତୀୟ ଫସଲ, ୧୩ ହେକ୍ଟରରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଚୈବିତୀ, ୧୨ ହେକ୍ଟରରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଉଦମ, ମହା, ମାଣ୍ଡିଆ ଆଦି ଫସଲ, ୮ ହେକ୍ଟରରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଆଖୁ ଏବଂ ୮ ହେକ୍ଟରରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଫସଲ ଉତ୍ପାଦିତ ହେବ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ୨୪ ହେକ୍ଟରରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ବିଭିନ୍ନ ପନିସିରିବା ଗୁଣ କରାଯିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଶିଳ୍ପ ହୋଇଛି । ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଜଳସେଚନ ସୁବିଧା ଥିବା ୩ ହେକ୍ଟର ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଧାନ ଫସଲ କରାଯିବାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରହିଛି ।

ସୁବନ୍ଧୁ ଏହି ଏହି ଆଉ ଶୁକ୍ତିରେ ଉପାଧାର ପାରିବ । ସେହିପରି ଭାବରେ ନିର୍ମାଣାଧୀନ ଭବ୍ ତାପତ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ର ପାଇଁ ମୋଟ ଏକ ଦହର ଲୋକଙ୍କୁ ଶୁକ୍ତି ଘୋଷଣା ଦିଆଯାଇ ପାରିବ । ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଶିଳ୍ପ ବିଭାଗ ଅଧୀନରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ କର୍ମାଗାରସବୁ ଓ ଶିଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟରେ ଶାସ୍ତିୟତା ମୋଟ ୧୦୭୯ଟି ଦୁର୍ଗାୟ, ଦୁର୍ଗାୟ ଓ କୁର୍ସି ଶ୍ରେଣୀ ପଦ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ନିମ୍ନୁକ୍ତି ଘୋଷଣା ଦେବେ ।

ପୁଣ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସରଳାୟନ ଆସ ନିମ୍ନୁକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସର୍ବାଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆଶୋପ କରି ରାଜ୍ୟର ୫୦,୦୦୦ ଜଣ ସୁବନ୍ଧୁ ଆସ ନିମ୍ନୁକ୍ତି ନାଥମରେ କାମଧାରୀ ଘୋଷଣା ଦେବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ କର୍ମାଗାରସବୁରେ ଅଧିକ ବ୍ୟାପକ କର୍ମଶୂଳୀ କାର୍ଯ୍ୟଗତ ଅବସ୍ଥାରେ ନିମ୍ନୁକ୍ତି ଦେବା ସମୟରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଲୋଡ଼କୁ ବିଶ୍ୱର କରିବା ପାଇଁ ସେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥିଲେ ।

ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଚଳସେତନ ଓ ବ୍ୟବସାୟ ବ୍ୟାପାର ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୟ ମହାପାତ୍ର, ଶିଳ୍ପ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବୈଦ୍ୟ ପ୍ରସାଦ ମାଧୀ, ଶିଳ୍ପ ଉତ୍ସାହୀ ତନ୍ତ୍ର ଶ୍ରୀମତୀ ଜମଜା ଦାସ, ପୁଣ୍ୟ ଉତ୍ସାହ ସଚିବ ଶ୍ରୀ ଗୁନାକାଞ୍ଚ ମିଶ୍ର, ଉତ୍ସାହ କମିଶନର ଶ୍ରୀ ବୁଦ୍ଧଗୋପନ, ପୁଣ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପ୍ରମୁଖ ସଚିବ ଶ୍ରୀ ସ୍ୟାମୀନୋହନ ମଜପାତ୍ରଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗର ଉତ୍ସାହ ସଚିବ ଓ ସଦସ୍ତ କର୍ମବ୍ୟୟମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ରହି ଆଲୋଚନାରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ଅଭିଜ୍ଞ ମହିଳା ଶ୍ରୀତାବିତ୍ତ ଉପରେ ପ୍ରାମ ଶିକ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ନିର୍ମାଣ

ଗାନ୍ଧ୍ୟରେ ଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ମହିଳା ଶ୍ରୀତାବିତ୍ତମାନଙ୍କ ଉପରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏକ ପ୍ରାମାଣିକ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ନିର୍ମାଣ କରାଯିବ ବୋଲି ରାଜ୍ୟ ଶ୍ରୀତା, ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଓ ବ୍ୟସ୍ତୁତି ଏବଂ ସୁବନ୍ଧା ଓ ଲୋକ ସାଙ୍ଗ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶରତ କୁମାର ବର ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ ଶ୍ରୀତା ପରିଚ୍ଛଦ ପକ୍ଷରୁ ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରଜନା କେନପାରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଏକାଦଶ ଏବଂ ଶ୍ରୀତା ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସଦସ୍ତ ହାସଲ କରିଥିବା କୁମାରୀ ପ୍ରମତି ମିଶ୍ର ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଖ୍ୟାତିପ୍ରାପ୍ତ ଶ୍ରୀତାବିତ୍ତ କୁମାରୀ ଚରିତା ସନ୍ଧ୍ୟା ଓ ଶ୍ରୀ ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ଉପସ୍ଥୁ ଗାନ୍ଧ୍ୟରୀୟ ସପକ୍ଷନା ଗ୍ରହଣରେ ପୁଣ୍ୟ ଅତିଥି ରୂପେ ଯୋଗଦେଇ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବର କହିଲେ ଯେ ନିର୍ମାଣତା ହିଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରତିଭାର ବଡ଼ ଉପାଦାନ । ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ କଳା ଓ ପ୍ରତିଭାର ବିକାଶ ପାଇଁ ଉପାଦାନ ସ୍ଥାପନ କରି ଏଥିରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ଶ୍ରୀତାବିତ୍ତମାନଙ୍କୁ କ୍ଷେତ୍ର କ୍ଷେତ୍ରରେ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି । ଏହା ଫଳରେ ରାଜ୍ୟରେ ଶ୍ରୀତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ନୂତନ ଗାନ୍ଧ୍ୟରୀୟ ସୃଷ୍ଟି ଦେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରତିଭାବାନ ଶ୍ରୀତା ପ୍ରୋମୋନାସକୁ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ସମର୍ଥକ ହୋଇଛି । ସେ କହିଲେ ଯେ ଶ୍ରୀ ଗାନ୍ଧ୍ୟରେ ପ୍ରଚଳିତ ଥିବା କବାଟି, ଦଳି, ଉଲଟିଲ ଆଦି ଖୋଳକୁ ଅଧିକ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଯାଇ ଉତ୍ସାହ ଖୋଳାଯାଉଛି । ଖୋଳକୁର ପ୍ରସାର ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ନଅଲକ୍ଷ ବର୍ଷର ଆର୍ଥିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ସଙ୍ଗେ

ସଙ୍ଗେ ରାଜ୍ୟନୀତିକ କଳିଙ୍ଗ ଆତିସମ୍ମତ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଆତିସମ୍ମତରେ ପରିଣତ କରି ଏଠାରେ ପିକ୍ସେଟିକ୍ ଶ୍ରୀତା ୧୯୯୨ ମସିହା ମଇ ମାସ ପୁଣ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର କରଣକୁ ନିଶ୍ଚିତ ନେଇଛନ୍ତି ବୋଲି ଶ୍ରୀ ବର ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ବର କହିଲେ ଯେ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସହଯୋଗରେ କୁତୀ ତଥା ପ୍ରତିଭାବାନ ଖୋଳାମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସୁଯୋଗ ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉଦ୍ୟମ ଅବ୍ୟାହତ ରହିଛି । ଉର୍ବରାବତୀୟ ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଭାରରେ ଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ଓଡ଼ିଶାର କୁତୀ ଶ୍ରୀତାବିତ୍ତମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚତର ତାଲିମ ପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେମାନଙ୍କୁ ଆଗୁଆ କୋର୍ଟି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଘୋଷଣା ଦେବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କୌଣସି କଟକଣା ଓ ଅଧିକ ଅଭାବ ରହିବ ନାହିଁ । ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବର କହିଲେ ଯେ ପ୍ରତିଭାବାନ କୁତୀ ଶ୍ରୀତାବିତ୍ତମାନଙ୍କୁ ସମାନ୍ତରାଳ ତଥା ଗାନ୍ଧ୍ୟରୀୟ କରିଆରେ ଅଧିକ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ଦରକାର । ସବୁକ୍ଷେତ୍ରରେ ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ କଳା ନିର୍ମାଣ ଭାବେ ପରିସ୍ପର୍ଶନ ହୋଇପାରିବ । କୁତୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ କୁତୀ ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ଓ ବର ସବୁ କୁତୀୟ ଖୋଳାକୁ ଅଧିକ କୋର୍ଟି ଦେବା ନିମନ୍ତେ ୨୧ ଦିନ ପାଇଁ ବ୍ୟାଜାଲୋକ ପର୍ଯ୍ୟଟ ବୋଲି ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବର କହିଥିଲେ ।

ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶ୍ରୀତା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀ ଅନାଦି ସାହୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା କରି କହିଲେ ଯେ ଶ୍ରୀତାବିତ୍ତମାନଙ୍କୁ ବିଭାଜନ ସମତ ଶ୍ରୀତା କୌଶଳ ଘୋଷାଗତରେ, ସେମାନେ ନିଜର ରୂପେ ରାଜ୍ୟ ତଥା ଦେଶ ପାଇଁ କୌଣସି ଆଣିବାରେ ସମର୍ଥକ ହୋଇପାରିବେ ।

ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବର ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ କୁତୀପ୍ରମାଣ ଶ୍ରୀତାବିତ୍ତ କୁମାରୀ ପ୍ରମତି ମିଶ୍ରଙ୍କୁ ନବତ ୨୫ ଦିନର ବନ୍ଧା ଓ ମାନସିକ ସହ ସମାନ୍ତିତ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କୁମାରୀ ଚରିତା ପଦ୍ମାକୁ ଉପକୌଶଳ ଓ ମାନସିକ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । କୁତୀ ଶ୍ରୀତାବିତ୍ତ ଶ୍ରୀ ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ଦାସଙ୍କୁ ସମ ନିତ କୋପାଇଥିଲେ ଯେ ସେ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯୋଗ ଦେଇପାରି ନଥିଲେ ।

ଶେଷରେ ଶ୍ରୀତା ବିଭାଗ ଉପନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀ ଜୟମଣି ସାମନ୍ତରାୟ ପ୍ରମାଣୀକ ଅପଣ କରିଥିଲେ ।

ବିଦ୍ୟାଳୟର ଉନ୍ନତି ନିମନ୍ତେ ପର୍ବଦା ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବା ଅନୁଚିତ

-ଶିଳ୍ପ ଉତ୍ସାହୀ ଶ୍ରୀମତୀ) ଦାସ
ଓଡ଼ିଶା ନିବନ୍ଧକର୍ତ୍ତା ସାମାଜ୍ୟ କ୍ରମରେ ଏକ ବ୍ୟାପକ ପରିଚେତ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଲାଲ୍‌ଜୀ ଉଚ୍ଚ ଇଂରାଜୀ ବିଦ୍ୟାଳୟର ବାସ୍ତବ ଗବ୍ଧରେ ପୁଣ୍ୟ ଅତିଥି ରୂପେ ଯୋଗଦେଇ ଶିଳ୍ପ ଉତ୍ସାହୀ ଶ୍ରୀମତୀ) କମଳା ଦାସ ନାରୀ ଶିଳ୍ପର ପ୍ରସାର ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆଶୋପ କରିଥିଲେ । ସାହାଜ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀ ପଥାୟତ କଳି ଏକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଦନସାଧାରଣଙ୍କ ସହଯୋଗରେ ଗୋଟିଏ ବାସିକା ଉଚ୍ଚ ଇଂରାଜୀ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଆରୁ ଆରୁ ଟି ପି)ରେ ସର୍ବମୋଟ ୩୯ ହଜାର ୭୫୮ଟି ପରିଷ୍କାର ଗପକୃତ ହୋଇଛି । ଗତ ଅବଧିରେ ମାତ୍ରରେ ଏଥିରେ ଗପକୃତ ହୋଇଥିବା ପରିବାରଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୧୧୫୯୨ । ଗତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ମୋଟ ୧ ଲକ୍ଷ ୧୪ ହଜାର ୫୮୯ଟି ପରିଷ୍କାରକୁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଗପକୃତ କରାଯିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ବୋଲି ବିଏମ୍ ପୁଅ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଗ୍ରଗତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିବରଣୀକୁ କଥାପଢ଼ି ।

ଜବାହର ଲୋକଗଣ ଯୋଜନାରେ ତର୍କିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଅଗସ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ ଗତ ଅପ୍ରେଲରୁ ଅବଧି ବର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଟନାପ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ୨୬ ଲକ୍ଷ ୫୭ ହଜାର ଶ୍ରମ ଦିବସ ପୁଞ୍ଜି କରାଯାଇ ଶ୍ରମାଣ୍ଡ ଲୋକଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । କେବଳ ଗତ ଅବଧିରେ ମାତ୍ରରେ ପୁଞ୍ଜି କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରାୟ ୧ ଲକ୍ଷ ୪ ହଜାର ଶ୍ରମ ଦିବସ ଏହାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ଏହାଛଡ଼ା ଗତ ପମସ ମଧ୍ୟରେ ମୋଟ ୨୦୫୫ ଶ୍ରମ ଟିକ୍ସ ସୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇ କରାଯାଇଛି । ତଦୁପରେ ଗତ ମାସରେ ହାପନ କରାଯାଇଥିବା ୧୪୩୫୫ ସୁନିଶ୍ଚିତ ଏବଂ ଅନ୍ୟତ୍ର ତର୍କିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ମୋଟ ୧,୨୧୦୫ ଶ୍ରମ ଟିକ୍ସ ସୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇ ନିମନ୍ତେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ବୋଲି ଗତ ପକ୍ଷର ମାସ କିଂଗ୍ସ ପୁଅ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଗ୍ରଗତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିବରଣୀକୁ ପ୍ରକାଶ ।

ସମସ୍ତ ବୁଦ୍ଧ ମହକୁମା ସହ ଟେଲିଫୋନ୍ ସଂଯୋଗ ସ୍ଥ ପିତ ହେବ

—ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଚେଟେରା

ବି ଶିକ୍ଷା ଓ ପରିବହନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଚେଟେରାଙ୍କ ସୌରହସ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏକ ବୈଠକରେ ରାଜ୍ୟରେ ଟେଲିଫୋନ ଯୋଗାଯୋଗ ଏବଂ ତାହା ପରିବହନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିସ୍ତୃତ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା । ଶ୍ରୀ ଚେଟେରା ଓଡ଼ିଶାରେ ଟେଲିଫୋନ୍ ସୁବିଧାକୁ ସୁସଜ୍ଜିତ କରିବା ଓ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହର ମଧ୍ୟରେ ଏସ୍. ଟି. ପି. ପରିବହନ "ଲୋକାଲ୍ କଲ୍" ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ, ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ବିଶେଷ କରି ଆଦିବାସୀ ଅଧିକାର ଅଞ୍ଚଳରେ ଅପୂର୍ବ ସଂଖ୍ୟାକ ତାଳପତ୍ର ହାପନ, ନିୟମିତ ତାହା ବ୍ୟାପୀ ସୁଗମ, ତାଳ ଓ ଟେଲିଫୋନ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ଆପଣ ପରିଯୋଗର ସମାଧାନ ଗପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥିଲେ । ଆଲୋଚନାରେ ସଂଗ୍ରହ ଗ୍ରହଣ କରି ଟେଲିଫୋନ ନେନେରାଲ୍ ମ୍ୟାନେଜର୍ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଯେ ତର୍କିତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ଶାସନ କ୍ଷେତ୍ର ମହକୁମା ସହିତ ଟେଲିଫୋନ୍ ସଂଯୋଗ ସ୍ଥ ପିତ ହେବା ବର୍ତ୍ତମାନ ବାକି ଥିବା ୩୫ ମହକୁମାଙ୍କ ଗଣ୍ୟ ହେଉଛି । ସେହିପରି ରାଜ୍ୟର ୫୭ଟି ସବ୍ଡିଭିଜନ୍ ମଧ୍ୟରୁ ୨୨ଟିରେ ଏସ୍. ଟି. ପି. ସୁବିଧା ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ତର୍କିତ ଯୋଜନା ଗ୍ରହଣ ଅବଶିଷ୍ଟ ସବ୍ଡିଭିଜନ୍‌ରେ ଏହି ସୁବିଧା ଯୋଗାଦ ଦିଆଯିବ ନିୟାମିତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ୧୯୯୧-୯୨ ପ୍ରାୟ ଏସ୍. ଟି. ପି. ସୁବିଧା ମିଳିପାରିବ ବୋଲି କହିଥିଲେ ।

କେବଳ ଓ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହର ମଧ୍ୟରେ ହେଉଥିବା ଟେଲିଫୋନ୍ ସଂଯୋଗ ପ୍ରାୟ ୧୫ ଟି ଟି. ପରିବହନ ଲୋକାଲ୍ କଲ୍ ସୁବିଧା

ଧରାଯିବା ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ବାବଦୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନେନେରାଲ୍ ମ୍ୟାନେଜର୍ କହିଲେ ଯେ ଆଗାମୀ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରୁ ୪୦ ଟିଲୋକାଲ୍ କଲ୍ ସୁବିଧା ମଧ୍ୟରେ "ସୁସ୍ଥ ପୁରୁଷ ଶ୍ରମ ପ୍ରଣାଳୀ" ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ବଡ଼-ଭୁବନେଶ୍ୱର ମଧ୍ୟରେ ଟେଲିଫୋନ୍ ଶ୍ରମ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭୁବନେଶ୍ୱର ପୁରୁଷ ଟ୍ରାନ୍ସାକ୍ସ କମିଟି । ଏହା ଫଳରେ ଟେଲିଫୋନ୍ ଗ୍ରାହକମାନେ ବିଶେଷ ଉପକୃତ ହୋଇପାରିବେ । ଉତ୍ତମ ବିଶ୍ୱାସ ବନ୍ୟା ବିପଦ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଭିତ୍ତିରେ ଟେଲିଫୋନ୍ ଓ ଟେଲିଗ୍ରାମ୍ ସଂଯୋଗ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମାତ୍ର ନିଆଯାଇଛି ଏବଂ ତର୍କିତ ମାସ ଶେଷ ପ୍ରାୟ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ବୋଲି ସୁଚନା ଦେଇଥିଲେ ।

ପୁଣ୍ୟ ପୋଷ ମାଞ୍ଚର ନେନେରାଲ୍ ଆଲୋଚନା କାଳରେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଯେ ରାଜ୍ୟର ସର୍ବମୋଟ ୪,୩୯୫୫ ଶ୍ରମ ପକ୍ଷାତ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ ୪ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୪,୩୦୦ଟି ପକ୍ଷାତ୍ତରେ ତାହାର ଖୋଲାଯାଇଛି ଏବଂ ୧୯୯୨ ମାତ୍ର ପୁଣ୍ୟ ଅବଶିଷ୍ଟ ୯୫୫ଟି ପକ୍ଷାତ୍ତରେ ଖୋଲାଯିବ ଆଦିବାସୀ ଅଧିକାର ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରଚଳିତ ନିୟମାବଳୀକୁ ଯୋଗକ କରାଯାଇ ତାହାର ଖୋଲାଯାଇଛି ବୋଲି କହିଥିଲେ ।

ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରୁ ନିୟମିତ ତାହା ବ୍ୟାପୀ ପଠାଯିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ବୈଠକରେ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା । ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ନିଗମ ବସ୍ରେ ତାହା ବ୍ୟାପୀ ଟ୍ରେକର ନିମନ୍ତେ ପରିବହନ ମନ୍ତ୍ରୀ ସହଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହାଛଡ଼ା ଦେଶର ବସରେ ମଧ୍ୟ ତାହା ବ୍ୟାପୀ ନେବା ଆଶିଷ କରାଯିବା ନିମନ୍ତେ ପରିବହନ ସଚି ଗ୍ରହଣ ଏହା ଫଳରେ ପରିବହନ ବସ୍ ମଧ୍ୟ ନିୟମିତ ତାହା ବ୍ୟାପୀ ନେବା ଆଶିଷ ନିମନ୍ତେ ବାଧ୍ୟ ହେବେ ।

ଏହି ବୈଠକରେ ରାଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ ସଚିବ, ପରିବହନ ନିଗମର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପରିବହନ ମୁଖ୍ୟ ପୋଷ ମାଞ୍ଚର ନେନେରାଲ୍, ଟେଲିଫୋନ ନେନେରାଲ୍ ମ୍ୟାନେଜର୍ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ନିଗମର ମୁଖ୍ୟ ପରିବହନ ନିଗମର ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଗଞ୍ଜାମ ବନ୍ୟାଞ୍ଚଳରେ ରିଲିଫ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ପ୍ରାୟତଃ ଗଞ୍ଜାମ ବନ୍ୟାଞ୍ଚଳରେ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ସମସ୍ତ ରିଲିଫ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ଶୁଭ୍ କରାଯାଇଛି । ନଭେମ୍ବର ୨୪ ତାରିଖ ପୁଣ୍ୟ ମିଳିଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନୀ ପ୍ରାୟାସୀ ବନ୍ୟାକ୍ତିତ ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୧,୯୧୩-୫୧ ଟିଆଇ ଟୁଆ, ୧୦୨-୮୧ ଟିଆଇ ଟୁଆ ଏବଂ ୨୩,୧୨୭ ଟିଆଇ ଟୁଆ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଛି । ସେହିପରି ୨୨ ବସ୍ତା ବିସ୍ତୃତ ଓ ବେଶ୍ୟରେ ଏବଂ ୭୩୦-୫୦ ଟିଲୋ ଲିଟର ଟିଲୋପିନି ବନ୍ୟାକ୍ତିତ ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଛି । ବନ୍ୟା ସମୟରେ ପାଣି ଯୋଗ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ମୋଟ ୩୯୦-୮୪ ଟିଆଇ ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ବିତରଣ କରାଯାଇଥିବା ଏହି ବିବରଣୀକୁ ପ୍ରକାଶ । ଆଉଟି କରାଯାଇଛି ଯେ ବନ୍ୟା ପୁରୁଷ ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୧୦ ହଜାର ଖଣ୍ଡ ପୋତି, ୧୦ ହଜାର ଖଣ୍ଡ ଗାଈ ଓ ୩୦,୧୧୪ଟି ପିଲାମାନଙ୍କ ପୋଷାକ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଛି । ଏହାଛଡ଼ା ୨୦ ହଜାର ଖଣ୍ଡ ବସ୍ତା

ମୋ ବାପା — ମୋ ସ୍ମୃତି

ଦୀପ୍ତି ପଟ୍ଟନାୟକ

ଅନୁଗୁଳ ମେଳା । ବିହତ ଅନ୍ଧକରେ ବାଉଁଶ ପାଣିଆରେ
 ଲୁହାଣିମାନ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି ହୋଇ ଚିଆରି ହୋଇଥାଏ ।
 ପଶିବାକୁ ନେଇ ପାଗାଣୁବା କର୍ମୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ବତନ୍ତ୍ର
 ବ୍ୟାଜୀ ବହୁ ଜନସମାଗମ ଲାଗି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ପୁଁ ଓ
 ମୋ ଭାବ ପାବକ ହାତ ଧରିଧରି ହୋଇ ଚାଲୁଥାଉ । ଲୋକପାତ୍ର
 ଅନୁରୁ ଶୁଭ ଲଳ ଲାଗେ । ଲୋକ ଲୋକ ହୁଏ ପରି ପରିପରିବା
 ଶବ୍ଦ ହୋଇଥାଏ । ତଦାନୁରୂପ ଅଧିକ ଲୋକ ଆଗସ୍ଥରେ ।
 ପଥରେ ଚାଲି ଖାତାବାଜୀ ଆନନ୍ଦ କିଏ ଜାଣନ୍ତା କେବେ ! ନେତ୍ରୀ
 ଓ କର୍ମୀମାନଙ୍କ ଉପରେ ଗଢ଼ ଦାୟିତ୍ବ । ମୋ ହୋଇ ଚିତ୍ତାବଳୀ
 କାହୁଁଗୋ ସ୍ବାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମରେ ଝାଡ଼ ଦେଇ ଅସହଯୋଗ
 ଆନ୍ଦୋଳନରେ କେଳି ବରଣ କରିଥିବା ବେଳେ ପୁରୀ ରମାଦେବୀ,
 ମାଳତୀ ଦେବୀଙ୍କ ପଦ୍ମବିଧାନରେ ଗଢ଼ା କଟାକ ଗାୟିକା
 ପାଗାଣୁ ଫେରୁ ସେ ଏହିପରି ମେଳାମାନଙ୍କର ଗୋପସର
 ଗୋଟିଏ କିଛି ଦାୟିତ୍ବ ନେଇଥାଏ । ଖାଲିକା ବେଳ ଦେଲେ
 ସମସ୍ତେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଲୋଡ଼ି । ପ୍ରଭୁତ ଶିବା ଠାରୁ ଠା
 ପଡ଼ିଥାଏ । ଶୁଣିମାନେ ଗୋଧୂଷ ଡାକା କରୁଥିଲେ ।

ଆମେ ଛୋଟ ହେଲେ କି ବାପାଙ୍କ ଏପକ୍ଷ ସେପକ୍ଷ
 ସମ୍ପର୍କରେ ପଞ୍ଜାରେ ବସିଯାଉ । ସେଦିନ ଭାଇର ମୋର ହାତ
 ଛୋଟାହୋଇଗଲା ଟାକୁ ୨/୩ ବର୍ଷ ଓ ମତେ ୪/୫ ବର୍ଷ
 ହୋଇଥିବ କି କଥା । ସେ ଦିନୁ ଗହଳି ଭିତରେ ବାପାଙ୍କ
 ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ଖବର ଦେଇଦେଲା — “ଦେ” ହଜିଯାଇଛି ।
 ପକ୍ଷୀକୁ ଗଠିକା ମନ । ସେତେ ପର ସେତେ ବୟସ ପୁଁ ପରି
 ପରି ସବୁ ଶୋଇଲେ କି ଆମ ଘରଟି ସାତନାଥ । କେତେ କେତେ
 ଭବିଷ୍ୟାତ ମତେ ଖାଲିକା ଯାଗାକୁ ନେଇଗଲେ । କହିଲେ —
 “ବାପା କିଏ ବିନ” । ପୁଁ ତାଙ୍କ ବାବୁରୁ ଶାସିଯାଇ ବାପାଙ୍କ ପାଖ
 ଯାଆ । ହରିଲା ଜନିତା ମିଳିବା ପରେ ଯେଉଁ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ
 ସେଦିନ ତାଙ୍କ ସ୍ବାଦ ପାଗବାଜୀ ଜଟନୀକୁ ଏବେ ଉଠୁଛି
 ଶିଶୁଗୋ ଦେହଟି ୩ “ବାପ” ହୋଇ ମୋ ହୃଦୟ ଭିତରେ ଏବେ
 ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବ ଆସି ହୋଇଯାଇଥିଲା । ସେହି ଦିନଠାରୁ ୧୯୯୦ ବୁଦ୍ଧ
 ୨୨ ଭାରିଆ ସକାଳ ୯ଟା ୪୫ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋ ବାପାଙ୍କୁ ମୋ ଭିତରେ
 ପୁଁ ଖୁବ୍ ଘାଣ୍ଟି ଉଠୁଥିଲି ତାଙ୍କ କଳନା ବେଳେ କରୁଥିଲି ନଥିଲି

କି ପାରିବି ନାହିଁ । ଭାରିବଣି ବସ୍ତ୍ରରେ ହଜିଯାଇଥିଲି ସିନା
 ଭାରିବଣି ବସି ପରି ବାଟି ଉଠୁଥିବ “ସମୟ” ପୁଁ ଉଦାତ୍ତଦେଲି ଜୁନ୍
 ୨୨, ୧୯୯୦ ମସିହାରେ — ପଞ୍ଚମ ପୁରୀର ନାହିଁ, ବିଭାବ
 ମଣିଷ ମୋର ପିତୃଦେବ ବିନୋଦ କାହୁଁନିଶାକୁ ।

ଭିନ୍ନ ଦିଗତି :

ଆମି ୧୯୯୦ ଡିସେମ୍ବର ୨ ତାରିଖ । ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗର ଗତ
 ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଫୋନ୍ ପାଇଲି । ସେ ମୋ ପଛୁ ଫେରିଛନ୍ତି ।
 ମତେ ପାଇନାମାଟି । ମୋର ଦିପଦ ଅନୁରୁପି ଲେଖାଟି ।
 ସାମ୍ରାଜେ ମୋ ବାପାଙ୍କର ପ୍ରତିଛବି । କାମରେ ମୋର ବାଟି
 ଉଠୁଛି ଏପ୍ରକାର ୩୦, ୧୯୯୦ ସମ୍ପାଦକ ବଥା । ଆମ ସଙ୍ଗରେ
 ଦିଗତି ଦିଗତି ଉଦ୍‌ଲୋଚ ଯାଉଥିଲେ ବାପାଙ୍କର ସାଧନାପୀଠ
 ମଞ୍ଜୀପୁରରେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ । ୬୦ ବର୍ଷର ଜୀବନସ
 ଜୀବନର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପଲକ୍ଷେ ପୁଁ ମୋ ଚେତ୍ତାରେକଡ଼ିଗଟି ନେଇଥିଲି
 ବାପାଙ୍କୁ ଦେଇ ଆସିବି ଓ ତାଙ୍କ ବଥା ନେଇ ଆସିବି ମୋ
 ବ୍ୟାସେତରେ । ମୋ ମଝିଆ ଭାଇ ଦୀପକ ଯିଏ କି ନିଜକୁ
 ଉତ୍କଳ ଭରି ଦେଖି କେବଳ ବାପାଙ୍କ ଅସମୁଦ୍ଧ ବାସ୍ୟକୁ ସମୁଦ୍ଧ
 କରିବା ପାଇଁ ବାପାଙ୍କର କଣେ ଅଟି ଅଟକେ ସଦକାରୀ
 ବ୍ୟାପାର ପଞ୍ଚନାୟକଙ୍କ ହାତରେ ତୁଆ ଚେତ୍ତାରେକଡ଼ିଗଟିଏ
 ପଠାଇଥିଲା ତାଙ୍କର ମନ କଥା ଗୁଡ଼ି ଉଠୁବା ପାଇଁ । “ନଗର
 ମୁଁ ଶୁଣୁଗଲାଲେ — ଭାଇ ତାଙ୍କ ଭାରି ସୁଲ୍ୟାଖ” ବହି କହି ତଦର
 ଯୋଡ଼େକ ହୋଇ ଧାଉଁ ଆସିଲେ ଆମ ପାଖକୁ । କହିଲେ ଅଗୁ
 ଆସିଲେ ନିଶ୍ଚୟ ଫେରି ଆସିଥିବେ — ଗୋଟି ହୋଇ ରହ । ମୋ
 କଥାତକ ତା ବ୍ୟାସେତକୁ ଉଠାଇ ଦେ ବଞ୍ଚିଣୀ ।

ତାଙ୍କର ସେଦିନ ୯୦ ମିନିଟ୍ କଥାକୁ ପୁଁ ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟକୁ
 ଗ୍ରହଣ କରିନେଲି । “କୌଣସି ନୈତିକ ପ୍ରକଳ ନପଦାଉ, ସବୁ
 ଉପାସରେ ଅର୍ଥ ଉପାଦାନ କରି ସୁଜ୍ଞ ଜୀବନ ସାଧନ କରିବା ହିଁ
 ମୋ ପିଲାଟିକୁ ମୋର ଉପଦେଶ ।” ସେଦିନ ସେ ମଞ୍ଜିଆ ଓ
 କଳମ ପୁଲଟି ମିନିଷ ଭଗବାନଙ୍କୁ ମାରିଥିଲେ ପ୍ରଥମ ଥର
 ପାଇଁ ।

୧୯୭୦ "ପଦମ" ଉପରେ କହିବାର କଥା
ସାଧାରଣଜନ ଆସି ପଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଲା । "ପଦମ"କୁ ଧରି
ଆଣିଛି - ପଦମକୁ ଧରି ଧରି - ପାଟିକରେ, ଆମେ ଧରିବାକୁ
କେତା କଲୁ । ପୁଅ ମାଟି ପଡ଼ିଲା ପିଲା ପଦମକୁ ଧରିବାକୁ
ନାହିଁ । ଶାନ୍ତରା ରାଜା ଶେଷ ବର୍ଷରେ କାହିଁ ଦେଖାଇ ପଦମ,
ପାଣି ଆମେ ଉପରେ ଆମକୁ ଦୁଇଗୁଣିଲେ ।

୧୯୭୪ ମସିହା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିନ ପଦମ ନେଇ ଶେଷିଏ ବାଦ
ଧରି ବାପା ଶୁଣିଆସିଥିଲେ ଏକ ପୁଅ ହୋଇ । ପଡ଼ିଆ
ପଦମରାଜା ପେଡ଼ିଆ ବା ଶାନ୍ତରାଜାଙ୍କ କଥା ଆମେ ପୁଅକୁ
କେ ପୁଅନ ଶାନ୍ତରା ପ୍ରକାଶ କରିଦେଇଥିଲେ । ଆମେ ଧରି
ଶାନ୍ତରା କୋଉ ଉପରେ ଶାନ୍ତରା ପରି କାହିଁ କହିଲୁ ଧାନ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ଆମେ ଶୁଣିବା ବାସିଦ୍ଦ ପଦ କଥା ବୁଝିବା ଓ ପୁଅର କଥା ଶେଷ
କେତେବର୍ଷ ପଦକୁ ପାଗଳାଣି କି ନାହିଁ ଗୋଟିଏ, କୋଉ ଗୋର
ନିଜକୁ ବଢ଼ି ଦେବା ବାପାକୁ ବଡ଼ କରିବାରେ ଏକାକି ବାସିଦ୍ଦ ପୁଅର
ପୁଅର ଶୁଣିଥିଲା । ତା'ର ବାପା ଆମ ଶାନ୍ତ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ
ଦାୟିତ୍ୱ ଦେଇଥିଲା ।

ପଦମେ ଜାଣିଛି - ୧୯୬୦ ଦିଶବର୍ଷର ୭ ଶାନ୍ତିରେ
"ଶାନ୍ତରାଜା"ର ପୁଅନ ଶାନ୍ତ ଉପାସନା ଦେଲା, ଡକ୍ଟର ମହେନ୍ଦ୍ର
ମହତାବ ପୁରୀମାଣୀ ଧରିକେଲେ । କଟକ ରୁନେନକ୍ସରେ ୧୯୭୦
କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ନାମରେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିଆଇଥିଲା । ନେଇ କେହି ଆସି
ନଥିବାର ମୋର ମନେ ପଡ଼ିଛି ଶେଷରେ ଆମର ବିଷୟ କରମ
କରିବ ପ୍ରକୃତ ନିଜାବାସୀଙ୍କ ପାଖୁ, କୋଉ ପାଣିତ, କାତା
କାହା ପ୍ରକୃତ ବଡ଼ କାହିଁ ପଦ୍ୟର ଆନନ୍ଦରେ ବିଭୋର କୋର
ପଡ଼ୁଥିଲେ । କେ ପୁଅରେ ୭୦ ପୁଅ ଶେଷି ଗୋଟି - ଆମ
କୋର କରାବଦ୍ଧ ଦେଇଥାନ୍ତି । ଶାନ୍ତି କରାବଦ୍ଧ ନାହିଁ
ଶାନ୍ତିରାଜା ଦେଇଥାଏ - ଶେଷର ପାନ ଶାନ୍ତ ଦୁଇଗୁଣ ପାଣି
ଓ ଆମେ ୭ ଓ ୪ ବର୍ଷର । ପଦମରେ ପୁଅ ଶେଷିଦିନ ହିଁ
ବାପାଙ୍କ କେଶବରାଜେ ପୁଅ ଓଡ଼ିଥିଲା । ଆମ ୧୯୯୦ ଦିଶବର୍ଷର
ଦୁଇଗୁଣ ଦେଖିବାକୁ ଧରିବ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଶାନ୍ତରା ଆମ ପଦମର
ମାନସପତ୍ତରେ ନାହିଁ ଉପୁଛି । ମାତ୍ର ବର୍ଷ ଧରି ପାଣି ଆମକୁ
ନେଇ ଆମ ଗୁରୁ ।

ଶାନ୍ତରାଜାଙ୍କ ଦୁଇ ଶାନ୍ତ କାହାରି ହୁଏ କି ୧୯୬୩ ମସିହା
କେଶବ ବାପା ପୁରୀପୁରୀ ଏକାକିଆ ଶେଷି ନିଜାବାସୀ ଉପରେ
କହୁଥାନ୍ତି ମୋ ପର ଶାନ୍ତ ପାଣି (କେଶବରାଜା କେଶବରାଜା,
ଶାନ୍ତରାଜା) କେଶବ କେଶବ ଶୁଣି ଆସିବାର ପାଣିରୁରେ ନା
କେଶବରାଜା ପାଣି । ବାପା ଆମେ କେଶବ ଶାନ୍ତ ପିଲାମାନେ
କହିଲେ କାହାକୁ ଦୁନିଆ କାହାରେ କାହା କୁଆର ଚଳିପାରିବ
ନାହିଁ, ଯେହୁ କେଶବ ପରେ କେଶବ ଆସିବାରୁ ଶାନ୍ତିରେ ।
ଦୀପକ ଆସିବାର ତା'ର କିଛି ଦିନ ପରେ । ମୋ କଥା ଶାନ୍ତ
ପାଣିର କାହା ହୁଏ କାହା ଶେଷ ହିଁ କହୁଥିଲେ ।

କେଶବ ପାଣିକରେ ଶାନ୍ତ କାହାକୁ ଦେଖିଛି ଶୁଣି ଶୁଣି
ମନରେ । କିଛି ପୁରୀର କେଶବରାଜା ପଦକୁ କୁହୁ ପଦମ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ
କେଶବ ମୋ ସାଧାରଣଜନେ ଶୁଣିଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆମେ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ
ଆଣିବାର ଆମର କେଶବରାଜା ଦେଖିଲେ । ମୋ କୁପଦର
କାହା କହିଲେ, କେଶବ ପୁରୀ ପଦ୍ୟର ମୋ ମା' କୋର କି

କାହାକୁ କେଶବ ଶାନ୍ତ । ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ପାଠ ପଢ଼ା ପୁଅ
ଆଣି କହିଲୁ । ତା'ର କି ପାଣିକୁ ନାହିଁ ? ଆମର -
କୋଶବରାଜା "କି"ବିଏ କି କୋଶ ପାଣିକୁ ପାଣି ଶାନ୍ତି । କୋଶ
କାହାକୁ କି କହିଲେ କୋଶାଣି - ତାକୁ ଗୋର ଦେବାକୁ ପୁଁ ଶୁଣିଲୁ
- ଧିବ କେଶବ କେଶବ ପଦପାଣି ହିଁ ଉପରେ କହିବ ଶାନ୍ତ
କୋଶକୁ କହିଲେ ଶେଷି ଶାନ୍ତରା କହୁଲେ କି ଶାନ୍ତରା କେଶବ ।
ଏହି କଥା ପଦକ ମୋ ଜୀବନର ଗତକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଦଳାଇ
ଦେଲା ।

କାହାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଆମେ ଗୋଶବରାଜା । ଦାରିଦ୍ର୍ୟ କେଶବ
କାହା ମନକୁ ଗିରି କରିନଥିଲା, ଆମେ ଯାହା କହିଦେଇଥିଲେ
କାହା ଥିଲା କାହାର ପୁଅନ ଓ କେଶବ କଥା, ପାଶାବରାଜା ପଡ଼ି
କିଛି ଅସୁବିଧା ଉପୁଡ଼ୁଥିଲା କେଶବ ଆମ କଥାଟିକି ଦେଖୁଥିଲା ।
ମୋ ଆମେ କୋଶିଏ ପାଶାଣି କହିଥିଲେ - "ମା' ଜୀବନରେ
ପରେ "ପୁଅ" କେଶବ - ଯେକାଳି ଦିନିଆ ଧରି ପାଣି ପୁଅକୁ
କୋଶକୁ ନେବେ ।" ଏହି କଥା ପଦକ ମୋର ପାଶାଣି
କୋଶି ।

୧୯୬୩ରେ ମୋ ଆସିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ମୋ ପାନରାଜା
କୋଶରା କୋଶର ଆମେ କାହାଙ୍କର କୋଶ ପାଶାଣି ଶାନ୍ତ
ଆମ । କେଶବ କେଶବ କା' ପାଣି ନିଜୁକି ଦେଇଥାନ୍ତି । ପୁଁ
ପାଠ ପଢ଼ିବା ପାଣି ଆମେ କି କାହାଙ୍କ ପାଣିରୁ ବା ଦିନରାତି
କୋଶି କେଶବ ମୋ ମନ ଅନ୍ୟ ଦିଗକୁ ପାଶାଣି ନାହିଁ ।
କାହିଁକି କାହା ଉପକ୍ଷି କୁପଦର କୋଶାଣି ବାସି - କୋଶୁଳ
କାହାଣି କାହା । ମୋ ନିଦ କାହିଁପାଶାଣି ଶୁ' କାହିଁ ଦିଏ -
ଆମେ ଆମେ ଆମେ କି କୋଶର କୋଶ କାହିଁ ଦିଏ । ଆମେ କୋଶ
କାହା କାହିଁକି କୋଶ ଶୁଣି ପଡ଼ି କୁପଦାପ ସେକେଶବେ ।
କାହା ଆସି କାହାଙ୍କ କୋଶି ପଡ଼ି ଉପାଣି ଦେବାକୋ ପଦା ଦିନ
ପୁଁ ଉପିଆ କୋଶୁ ଆମେ ପଦା, କେଶବ କାହାଙ୍କର କୋଶ
କାହିଁକି ପୁଁ କୋଶ କରିଗଲି । କୁପଦା କୋଶାଣି କାହା ମୋ
କାହାଣି କୋଶର ପଦାଣି । କେଶବରାଜା କାହାଙ୍କର କୋଶ
କାହାଙ୍କ କୋଶ । ପଦା ଦିନ ପାଣି କାହା ମୋର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ
ମୋର । ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ କୋଶ ପୁଁ କୋଶକୋଶେ କୁହିଁ
ପାଣି - କୋଶକୋଶେ ୧୦ ନିଜର ପାଠ ମୋ ପାଣି ଆମେ
କୋଶ ପଡ଼ୁଥିଲା ।

କେଶବ କୋଶ ପରେ ଆମ କୋଶାଣି କାହାଙ୍କର
କୋଶାଣି କୋଶକୋଶ ଆମେ କୋଶାଣି ବା କୋଶାଣି
କୋଶ ପୁଅମୋ କୋଶ ପଡ଼ି ନାହିଁ କୋଶାଣି କୋଶାଣି
କୋଶ କୋଶାଣି କୋଶାଣି ଆସିଥିଲେ କାହା ମୋର କୋଶ
କୋଶାଣି କୋଶାଣି । ପୁଁ ପ ମୋ ପାନରାଜା କୁଶକୋଶୁ କୋଶାଣି
କୋଶାଣି - ପାନରାଜା ମୋର ପାନରାଜା । କୋଶାଣି କୋଶ
କୋଶାଣି କୋଶାଣି କୋଶାଣି କୋଶାଣି ।

କୋଶାଣି କୋଶାଣି କୋଶାଣି ପୁଁ କୋଶାଣି କି କି କୋଶାଣି
କୋଶାଣି କି ? କାହା କି କୋଶାଣି କୋଶାଣି - "ମା' କୋଶାଣି
କୋଶାଣି କୋଶାଣି । କୋଶାଣି କୋଶାଣି କୋଶାଣି, ପଦା ପଦିଆ ପୁଁ
କୋଶାଣି କୋଶାଣି କୋଶାଣି କୋଶାଣି । କୋଶାଣି କୋଶାଣି
କୋଶାଣି କୋଶାଣି କୋଶାଣି କୋଶାଣି । ପୁଁ କୋଶାଣି କୋଶାଣି
କୋଶାଣି ।

ସେତେବେଳେ ଆମ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କ ପରିବାରର ସଂଖ୍ୟା ହୋଇଥାଏ ଏ ଗାଈ ଜଗେ ଅତି ନିଜର ଲୋକଙ୍କର ବଦଳ ହୋଇଥାଏ କଟକ । ସେ ଆଥାଡ଼ି ଆମ ଜଗତକୁ ମୋ ପାଇଁ ହାଲିହୁଦାକୁ ବାପା ତାଙ୍କ ଆଣିଥିଲେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ବାପକୁ ସେ ବାପାଙ୍କର ସଂଗ୍ରାମରେ ଚିତ୍ତ କାମ କରିଥିଲେ ।

ବାପା ବଢ଼ିଲେ - ସେତେ ଅକ୍ଷର ଅଛି ସବୁ ଅକ୍ଷର ଅନୁସାରେ ପ୍ରଭୃତି ପକ୍ଷୀମାନ । କ'ଣ କଣ ଆମେ ଆଉ - ଦୋଳ ଦାଲ, ଦୁଇ ଦାଲ ଖମ୍ବାରେ ଅଛି ଦୁଇରେ ଆଣି । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଲୋଡ଼ି ଫାଉଳି ସମସ୍ତ କାମ ଆରମ୍ଭ ଦେଲା - ସମସ୍ତଙ୍କୁ ହେଲେ କାମ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ । ଜଗତ ଭାବରେ ଏହି ଲେଖା ଅକ୍ଷର ପଡ଼େ । ସ୍ୱର ଶକ୍ତି, ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ବଳ । ଲୋଡ଼ି ଅକ୍ଷର ଯଥା-ର ଉ ଆଣି ଥାଏ ବାପର ଭାବରେ । "କଟକଟକ" ପଡ଼ି ପ୍ରସ୍ତୋତ କରି ଅକ୍ଷ ଜାଗାରେ ବିପର କଟକଟକିବାର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅକ୍ଷରରୁ ନିଶାପଡ଼ିଲା । ସେହି କାମ ଗୋଟିଏ ବେଳୁକାରେ ହିଁ ବାପା ଓ ପୁଅ ଉଭୟ ସଂଖ୍ୟାରେ କରିଦେଲେ ।

ପ୍ରମୋଦ କହି ଲାଗିଛି - ଲେଖନ କାହିଁ - ବୋଲ ବଡ଼େ ଅନ୍ୟମାନେ ବୁଝନ୍ତି - ବାପା କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ କିଛି କହନ୍ତି ନାହିଁ । ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ମୋତେ ପାଖରେ ନେବା ନିତିଏ ବସନ୍ତ ଘରକୁ ଯାଆନ୍ତି ଓ ଗାଈରେ ଘାଟ ମନ କଥା କହି କହି ଶୁଣନ୍ତି । ଯାମା ଶେଷ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା - ମନ କଥା ମୋତେ କହିବାକୁ ମୁଁ ସେତେବେଳେ ଯାହା ଶୁଣିବା କହିନଥିଲି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସେହି ସମୟର ବହୁଳ ଗୁଡ଼ିକୁ କିଛି ଭାବରେ ଆପଣ ଲେଖି ।

ଫାଉଳି କାମ ତ ଅସରୁଛି । ସମୟ ତ ସମୟକୁ ବଢ଼ି ବଢ଼ି ଯାଏ ସମୟକୁ ଉଠି ଫାଉଳି ଏବେ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କ ଅତିଥିରେ । କାମ କହିଲା । ଆଉ ସେହି ଘର ଚଳିଲା ନାହିଁ । ବଡ଼, ମାଗାଡ଼ି, ସେହିକ କାଗଜର ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ି ବଢ଼ି ଶୁଣିଲା । ପାବକ ଓ ମୁଁ ଶିଖ ଶିଖ ସମୟରେ ଡିକେସନ ନେବା ଅନ୍ୟାୟ ବହୁ ସହରର ବହୁ ନାମ୍ୟଗଣ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ବାପାଙ୍କ ପଡ଼ିତ ବହୁତା ଓ ଯା ଆସ ଫଳରେ ଆମେ ପିଲାମାନେ ସେହି ଡେଇଁଆ ପରେ ନୀରବରେ ଚଳିବାରେ ଅକ୍ଷର ହୋଇଯାଇଥାଏ । ସିନେ ଅଫିସ ଓ ଗାଡ଼ିରେ ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ଗୋରୁପଡ଼ି । ମୋ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଖଟ ଥାଏ ବାଉଣ ମୋର ଦିନିଆର । ଏହିପରି ଜଗତରୁ ଉଠି କାଳ ସେହି ପରେ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କର ପିଲାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟରୁ ଦେଖାଥିଲା ।

୧୯୫୫ ମସିହାରେ ବାଗବାଟୀ ଶ୍ରୀତିଥିମନ୍ତ୍ର ଅଫିସ୍ ଉଠିଗଲା । ୨୦୦ ସୋଭାବାଟିର ଏହି ଘରେ କେତେ ମୁଠି ବିକ୍ରୟ କଥା ସଫିଯାଇଛି ସଜଡ଼ାଯାଇଥିବା କଟିକପୁରୁଣି ମିଶ୍ର ଭାବରେ ଫାଉଲିଙ୍କ କରାଯାଇଛି । ଆମକୁ କିନ୍ତୁ ସେହି ନିମ୍ନୋକ୍ତି ଘରେ କିଛି ଦିନ ଗଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ସକାଳ ୭ଟା ବଜିଲା ଖାଇ ବାପାଙ୍କ ପାଇଁ ନେଇ ମୁଁ ଶୁଲିଆସେ ସେ ଗାଡ଼ି ଟଙ୍ଗା କେତେ ସେତେ ଘିଅ ଡିଆଁ କାମ କରିବାକୁ ଯୁଏ । ଖରାପର ଗାଈ ପଡ଼ିଥିଲା ଓ ଦୁଇପକ୍ଷୀ ବିଶ୍ୱାସ ।

ମନ କାମ କରିବାକୁ ସମୟ ଉଦ୍ଧାର ସମୟ ଅକ୍ଷର କରିବାକୁ ଆମେ ଚାଏ ଦେଲା । ଲେଖାପଡ଼ି ସମୟରେ କେହି

ଆସିଲେ ଆଉ କେଣିବା ସମୟ ଦୁଃ ଲାଜ । ଆମେ ଡିନିକର ହୋଇଯାଇଥାଉ ଡିକେସନ ନେବା ପାଇଁ । ଦୁଇଟି ଚୋର ସାଥୁ ନିମ୍ନୋକ୍ତି ଘରୁ ଆସିଯାଆନ୍ତ ସାଙ୍ଗରେ ଘୋରଦେଇଥାଏ । ସେ କେତେବେଳା କେତେବେଳେ ପଡ଼େ, ବାପାଙ୍କ ପାଖରେ କିଛି ସମୟ ଡିକେସନ୍ ନିଏ ଓ ଅନ୍ୟ କିଛି ସମୟରେ ଗୋଦାଗରୁ ଯାଏ । "ପ୍ରକାଶ"ରେ ବହୁଳା ଶାଳ ଦାସିଦୁ ଦୁଇଜଣ ପରେ ବି ସେ ଆସେ ଡିକେସନ୍ ନେବା ପାଇଁ । ଆମର ଘୋର "ସ୍ଥାନମାନଙ୍କ" ପରିକାର ଡାଈରେ ସୁରାଜ୍ୟ (ବିଶ୍ୱାଳ), ଦୁଇଟିକର ସ୍ଥାନ ଅକ୍ଷର ଥିଲା ।

ଧରାବନ୍ଧ କାମ - ଶ୍ରୀତିଥିମନ୍ତ୍ର :

ମୋର ଖଉଣି ଅକ୍ଷରର ନିୟମ ହୋଇଯାଇଥିଲା ସେ ବାପା ସେହିଥିରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲେ ବି ମୁଁ ସକାଳ ୭ଟାକୁ ଗାଡ଼ି ଟଙ୍ଗା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଶାରିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କରିଯାଉଥିଲି । ଫାଉଲିଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା ନିଶ୍ଚୟ କରିବା, ଦୁଇଟିକର ଉପରେ ଦୁଇଟି ଅକ୍ଷରରେ ନିଁ ଲେଖିବା, ଫାଉଲି କିନ୍ତୁ କେତେ ଜଗତର ଲେଖା ଗୁଣିଲା ତା'ର ଚାଲିବା କରି ପୁଡ଼ି ଫାଉଲିରେ ଗଢ଼ିବା କାମ ଥିଲା ମୋର । ଲେଖାକର୍ମର ଚାଲିବା ଅକ୍ଷର ଦେଖୁଥିଲା । ତେଣୁ କିନ୍ତୁ ଲେଖାକର୍ମର କେତେ ଫାଉଲିରେ ଲେଖା ଅଛି ତାହା ସହଜରେ ନିଶାପଡ଼ି ଯାଉଥିଲା । ୧୫ ଦିନର ଫାଉଲି ଓ ମୁଁ ଘାଟ ବର୍ଷକାଳ ରୁଡ଼ିକ ଦୁଡ଼ିକ ଦେଖୁଥିଲୁ ।

ସଞ୍ଜର ବାସିଦୁ :

ମଝିରେ ମଝିରେ କଟିକ କଟିକ, ସେହିକ କଟିକ କାମ ମୁଁ ଓ ମୋର ବାବୁମାନଙ୍କ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ସ୍ଥଳରେ ପଡ଼ୁଥିଲେ ବି ଅକ୍ଷରର ସମୟରେ ଉପରେ ସାଦାଘ୍ୟ କରିବାରେ ଦୀପକ ଓ ଆଲୋକ କେତେ ପକ୍ଷର ନାହାନ୍ତି । ସଞ୍ଜରୀ ଭାବରେ ଲେଖନୀୟ ସିଂହ ମୁକୁରୁ ଆଣି - ପ୍ରମୋଦଙ୍କ ଭାଷାକୋଷକୁ ବିଦାହୋଇ । ଦୁଇଟିକା ମୁକୁରୀ ଶେଷ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଉ ଆସିଛନ୍ତି - ଦୁଇଟିକା ଉପାଧାୟୀ ଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ମଧ୍ୟ । ଶେଷ ମୁକୁରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କୁ ଖପା ପକ୍ଷର ଦେଖନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଆମକୁ ତାଙ୍କ କାମ ବରାଉବାରେ ଅନ୍ୟାୟ କରାଉଥିଲେ ବାପା ।

ଦୁଇଟି କରି ପୁରୁ କାମ ଦୁଇଟି ନିୟମରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ ହିଁ ଗାଈ ଖାଉଣାକୁ ଯୁଏ । କେହି ମିଛ କହିଦେଲେ ନିଆଁକାଣ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲେ । ତେଣୁ ଆମେ ମିଛ କହୁଥିଲେ ବି ବାପାଙ୍କୁ କେବେ ମିଛ କହୁନଥିଲୁ । ବାପା ସବୁବେଳେ କହୁଥିଲେ - ମୋ ପିଲାଙ୍କୁ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ମିଛ ଶିଖାଉଛି କେହି ଆସିଲେ କହିବେ ବାପା ଘରେ ନାହାନ୍ତି - ଅନ୍ୟଟି ଆମେ ବେଳେ ବେଳେ ତାଙ୍କ ମନକୁ ସରର ସୁନ୍ଦର କରି ଉଠିବା ପାଇଁ କହିଦେଇ । ସେଥିପାଇଁ ଆସିଯାଆନ୍ତୁ ବହୁ ପ୍ରମୋଦ ଭିତର ଦେଇ କଟି କରିବାକୁ ହୋଇଛି ।

ମୋର ବିବାହ ବସ୍ତ୍ର ହୋଇଥିଲେ ବି ଆମେ ସଉଣି "ସ୍ଥାନମାନଙ୍କ" ବାସ୍ୟ ସହିତ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇଥାଉ ସେ ବାପା ବିଶ୍ୱା କରିପାରିବ ନାହିଁ ମୋ ଅକ୍ଷର କରିଦେଲେ "ସ୍ଥାନମାନଙ୍କ" କାମ ହୋଇପାରିବ । ବହୁ ସମାଲୋଚନା ଶୁଣିବାକୁ ହୋଇଛି ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ

(କବି ନିୟମେ କୃତ)

ପ୍ରହରାଜ ସତ୍ୟନାରାୟଣ ନନ୍ଦ

ଏକାଦଶ ପଞ୍ଚ

ବିରୁତ ତମସ ଅନୁନୟ ଆଉ ବିନୟ ପରେ,
ପୁରାଣୀ ରାଧା ପ୍ରଦୟା ହେଲେ ପୁରବ ଭରେ ।
ଥକ ଗାଗର ଶେଷ ଆସାଦ ପଡ଼ିବି ଝରି,
ଅପରାଧ ବେଶ ବିରୁଦ୍ଧିତ ହୋଇ ଏକାକେ ଝରି ।
ଶ୍ରୀରାଧା, ରବିତ ମୁଖ ପଛ ଗମାରେ ଭରି,
କହୁଛି ପ୍ରିୟ ବାଣ୍ଟବୀ ଦେଖୁ ଅନୁତ ଶୋଭା ।

ବିପ୍ରାଣ ଯିଏ ତରୁଣ ଶୁଭରେ ବିଜି ଚିଣି,
ଅନୁନୟ ଆଉ ବିନୟ ବାଣ୍ଟବୀ ପ୍ରଦୟା ବିଣି ।
ପ୍ରଣିପାତ କରି କୁଣ୍ଡିତ ଭଲେ ମନକୁ ମାନ,
ଅପେକ୍ଷାରତ ହୁଏ କୁଣ୍ଡେ ବୀଜମାୟ,
ବାଟିକି କହୁନ ସେଇ ପଥ ଦୁନେ ଅନୁସରଣ ।

କୁତ କୁସଳ ଗୁରୁଗୁରୁ କହି ସନକସନା,
କହି କହି ହୁନେ ବାଗୁନାହିଁ କିଣି ପଦସ୍ଥଳନା ।
ପ୍ରଣିପାତ କରି ମଣି ମୁଦ୍ରାର ମଧୁର ସ୍ପର୍ଶ,
ହୋଇ ନାହିଁ କିଣି ହାତ ଗତିରେ ପ୍ରଦୟା ବିଣି ।
ପ୍ରାଣନ କର ପ୍ରିୟ ଗମାପଡ଼ୁ, ପରିତ୍ୟାଗରେ,
କିଣି ଯିଏ ତରୁଣ ବିଜି ନିମିଷକରେ ।

କଳାକର ସେ ବାଣ୍ଟବୀ ମଧୁ ପ୍ରଦୟା ଭରି,
କୁହୁ ବାଣ୍ଟବୀରେ ଅତନୁ ଆଶା ଅନୁସରି ।
ବାଣ୍ଟୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ପଦେ ପରି ଦୃଢ଼ ଭାଷା,
ପ୍ରିୟ ମନେର ଭଣିତ ଦେଇ କହୁଛି କଥା ।
ପଥ ସମେତ ଦେଖିଥାନ୍ତି ଅଳ ଆଶୁରେ,
ଭରି ମହତ କର ନାହିଁ ଆଉ ଅବାଧନରେ ।

ବାଣ୍ଟବୀ ଯଦି ଉଦ୍ଧାରିତ ଏ ଶବ ମୋର,
ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଗୁରୁଗୁରୁଗଣ ମନେ ନକର ।
ନିମିତ୍ତ ବାରିଧାୟୀ ପରି କେତେ ମୁଖହାର,
ବନ୍ଧୁ ଭାବରେ ସମିତ ହୁଅ ବନବାର ।
କୁତ କହୁଥିବୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରନ୍ତି ହୁତ ତର୍କିତ,
କୁହୁ ଗଣାୟ ଶାଶ୍ଵତ ପାଇଁ ବିଚିତ ।

ଅଳ୍ପ ଦେଖି ପୁଣି ଉପକରେ ସଜାରେ ସବୁ ସୁସଜ୍ଜିତ,
ଅତି ମୁଗୁଲାରୀ ବାଜନୀକ୍ରମ ଦିଶେ ଦିଶେ ଦେଖ ବଞ୍ଚିବିତ ।
ଅନନ୍ତ ଭଣ୍ଡ ପୁରୁଷା ପୁରୀ ବନ୍ଦନ ବଳ ଲକ୍ଷ୍ୟା ଭାବ
କବି ବିକିତି ସୁସଜ୍ଜିତ କରେ ଉଦ୍ୟତ ଦୃଶ୍ୟ ବି ଅଭା ଲାଭ ।
ଅଭିଯାଗ ପାଇଁ ସମଗ୍ର ପଥରେ ଅଗ୍ରଦଳୀ ନେତରେ ପଶୁ,
ଅନନ୍ତଦେବ ପାଶୋରୁ ପଥ ନିକଟେ ବିସ୍ତରଣ ।
ବନ୍ଧନୀ ଭଣ୍ଡି ବେଶିତ ଦେଖି ପଶୁ ସମଗ୍ର,
ମନ୍ତ୍ର ବନ୍ଧନ ଧୂଳିରେ ମାଧବ ଅନୁବିଷୟେ ମଗ୍ନ ବଳ ।

ସୁଦେଶ ପ୍ରତି ଅନ୍ତରେ ଏକ ଦାଃ କୋମଳ ପଦ୍ୟାବଳୀ,
ଭାବ ମାଧବୀକୁ ପ୍ରଦାନ ପାଆ ନାହିଁ ପାରୁ କେଶୀ ବିଜୟାଗୀ
ସେଇ ବ୍ୟକ୍ତିର ସଜନୀ ଦୃଶ୍ୟ ପାଦ ପଦ୍ମରେ ସମର୍ପିତ
ଏକ ପଦ୍ୟାବଳୀ କେତେ ମାତ୍ର ଦେଖ ଅନୁଭବ ଅନୁଷ୍ଠାନ ।

ପୁରୁ ପଦ୍ୟାବଳୀ ମନୋହରୀ ଅଧିକ ଶୁଭ,
ମଧୁ ପଦ୍ୟାବଳୀ କାବିର ଦୁଃଖ ଅନେକ ଭଣ୍ଡି ।
ବହୁଳ ସୁଦେଶ ଦେଖ ଦେଖିବ ଅନୁଭବନ,
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଖ ବାଦ ବେଶ ଅନୁଭବନ ସଂସାରଣ ।
ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ଦୃଶ୍ୟ ଅଧିକ ଅନୁଭବନ,
ଅଳ୍ପ ଦେଖ ପ୍ରାଣି ପଦ୍ୟାବଳୀ କବିର ଉପାଦାନ ଅନୁଭବନ ।

ଅପରି ବିଷୟ — ପୁଣି ମାଧବ ପଦ ଅଭାବ ଦୁଃଖ ବେଶ,
ପୁରୁ ପଦ୍ୟାବଳୀ ଦେଖିବାପାଇଁ ଭାବ ମନୁଷ୍ୟ ମନ—ନୟନେ ।
ନିଜର ଅନେକେ କବିର ଦୃଶ୍ୟ ପଦ୍ୟାବଳୀ ଭଣ୍ଡି,
ଅଧାଦି ଭଣ୍ଡି ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ଉଦ୍ୟତେ ।
ଅନନ୍ତ ଦେଖ ଦେଖରେ ପିତ ବରଣ ଦେବ,
ପୁର ପଦ୍ୟାବଳୀ କବି କବି ଦୃଶ୍ୟ ଅନୁଭବନ ମୋଦ ।

ଅନୁଭବ କବିର ପ୍ରାଣି ଦେଖିବ କବି ଦେଖିବ,
ଭଣ୍ଡି ମନୁଷ୍ୟ ନୀଳ ପଦ୍ୟାବଳୀ ପ୍ରଦାନ ପାଆ ।
ବଳ ଅନେକେ କବିର ଦୃଶ୍ୟ ଅନୁଭବନ,
ନୀଳ ବହୁଳ ମନୋହର ଦେଖ ଅନୁଭବନ ।
ପଦ୍ୟାବଳୀ ନିଜର ନୀଳ ଦିନିକ ଭାଣ୍ଡି,
ଅନୁଭବନ କବିର ଦୃଶ୍ୟ ଅନୁଭବନ ଦିଶ ନୟନେ ଅଧି ।
ବନ୍ଧନୀ ଦେଖ ପୁରୁ ପଦ୍ୟାବଳୀ ଦୃଶ୍ୟ ବନାରେ,
ପ୍ରସ୍ତୁତ କବି ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ଦୃଶ୍ୟ ଭଣ୍ଡି ।

ପୁଣି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅନୁଭବନ କବି ଦେଖିବ,
ପିତ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବ ଦେଖିବ ଦିନିକ ଭାଣ୍ଡି ।
ବହୁଳ ନୀଳ ନୀଳରେ ନୀଳରେ ନା' ଦୃଶ୍ୟ ଦୃଶ୍ୟ,
ପ୍ରାଣି ପଦ୍ୟାବଳୀ କବିର ପଦ୍ୟାବଳୀ ବି ଅନୁଭବନ ।

ମାଧବୀ ଦୃଶ୍ୟାବଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରସ୍ତୁତେ ମାଧବ ଦୃଶ୍ୟ,
ଦେଖିବ ଦେଖିବ ଦେଖିବ ଦେଖିବ ନୀଳ ଦୃଶ୍ୟରେ ।
ବନ୍ଧନ କବି ଅଳ୍ପ ଦୃଶ୍ୟ ନିଜାଦିତ,
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବ ଦେଖିବ ଦେଖିବ ଦେଖିବ ।

ଶୀତଳ

ବନ୍ଧନୀ ଦେଖ ଦେଖିବ କବି ଦେଖିବ,
ପଦ୍ୟାବଳୀ କବି ପ୍ରସ୍ତୁତେ ଅନୁଭବନ ।
ଅନୁଭବ କବି ଦେଖିବ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବ,
ଅନୁଭବନ ଅଳ୍ପ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବ ଦେଖିବ ।

ଶ୍ରୀରାଧା ନିଜନ ମୋହନ ଭାବରେ ନମ୍ବୁ ମନ,
ମଧୁ ପୁନଃ କୁହୁଣ୍ଡ ଗୁପ୍ତନ ଯେତେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ।
କେହି ବୁଝିଲେ ଅନୁଗ୍ରହନର ଛନ୍ଦ କେତେ,
ସାଗର ବାହିନି କୁଣ୍ଡ ବନାରେ ପ୍ରଣୟ ପଥେ ।

ଦୟାଂଶୁ କାନ୍ତି ମୁନିର ଉଦୟ ଦିଶେ,
ପଦ୍ମ ତାଳିଏ ଆଗନ୍ତୁ ଛୁପି ମାନସ ଭାବେ ।
କୁଣ୍ଡେ କୁଣ୍ଡେ କୁହୁ କାଳରୋଚ ମଧୁର ତାନ,
କ୍ଷୁଦ୍ରନାଦି ବିଶି କୁଣ୍ଡ ବହିତେ,

କ୍ଷୁଦ୍ରନାଦି ପଥ ଅନୁସରଣ ?
ତୁମ ଆଶାତ ପାଇଁ ଉପଦେଶ ଏ ପଦାବଳୀ,
ଆଶାତ ଭରୁ ଶ୍ରୀରାଧା ହୃଦୟେ କୁଣ୍ଡ ପରି ।

ହେ ରାଧା, ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ଦିଗରେ ରହି ଅନେକ ଛନ୍ଦ,
ବିଷୟେ ଗୁଣ୍ଡ ମୁନିର ବିଷୟରେ କୁପ ଦିଶୁଛି ପ୍ରାୟ ।
ପୁର ବହିର ଶାଖାରେ, ଶିଖାରେ ପଥ ତମ୍ଭ,
ବିଶ୍ୱ ପଦ୍ମ ଅଗ୍ରତ ପାଇଁ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଗୁଣ୍ଡ ସାଧନା ମନୁ

ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଅଳ୍ପ ତେଜ କେ ଅଳ୍ପେ ମୁନି ଅନୁଷ୍ଠାନ,
ତୁମ ମନୋର ପଦ୍ମପାଦରେ ବିଷୟ ପରି ହେବ ସେ ଶୀତ ।
ପାଦ ପଦ୍ମରେ ନିବେଦିତା ସେତେ ନିରା ନିରା ଅବନୀରେ,
ଦେଖିଲେ ତାଙ୍କୁ ମୁଖ ଅବନୀ କରୁଛନ୍ତି ବାହ୍ୟରେ ।

ନାପରେ ଶ୍ରୀରାଧା ଗୁଣରେ ଆଉ ଆଶାବରେ,
ନିଶ୍ଚାୟ ମୋର ନିବେଦିତ ମୁଖ ନିଶ୍ଚୟ କଲେ କୁଣ୍ଡ ଆଦେ
କ୍ଷୁଦ୍ରନାଦି ମୁନିର ଛନ୍ଦ ବନବାହ,
ସେ ପଦ୍ମପଦ୍ମ କୁଣ୍ଡ ବୁଝିଲେ ଦେଖି ଶ୍ରୀରାଧା ବି ମୁନିର ।

ରାଧା ଭାବନାରେ ନିମଗ୍ନ ମନ ପ୍ରତୀକ୍ଷା କଲେ ନିଜନ ପାଇଁ,
ଫଳଦେଶର ରାଧା ଦୟା ଦେଶର ଶାନ୍ତକ ପାଇଁ ।
ନମ୍ବୁ ଶବ୍ଦରେ ସାଗର ଯେପରି ଛନ୍ଦି ପିତେ,
ଗୁଣ୍ଡ କଳି ଉଦ୍‌ବେଗ ମୁଖ ବିବରଣ କରେ ।

ଯେପରି ଶ୍ରୀରାଧା ମୁଖ ଭାବନା ନିଶ୍ଚୟ ଦରି,
ବିବିଧ ପ୍ରକାର କୁଣ୍ଡ ଗୁଣ୍ଡ କଳି କଳି ।
ନମ୍ବୁ ଗୁଣ୍ଡରେ ନମ୍ବୁ କଲେ ପ୍ରତିପାଦିତ,
ଗୁଣ୍ଡର ଆନୋଦ ଗୁଣ୍ଡମୁଖର ପୁର ଆବେଶରେ ଉଦ୍‌ବେଗ ।
ବନ୍ଧ ଉପରେ ବନ୍ଧି ଉଦ୍‌ବେଗ ମୁଖ ଅଳ୍ପ ମୁଖାଦର,
ଗୁଣ୍ଡର ମନୁରା ସାଗର ଗୁଣ୍ଡରେ ଦେଖିଲେ ମୁଣ୍ଡିମାଳ ।

ନୀଳ ପଦ୍ମର ମୁଖାରେ ଯେପରି ପରିବେଶିତ ପାଦ ପଦ୍ମ,
ପାଦ ବାହ୍ୟରେ ଆଗନ୍ତୁ କରେ ଶ୍ୟାମଳ କୋମଳ ଶ୍ୟାମ ଗୁଣ୍ଡ ।
ଗୁଣ୍ଡର ଗୁଣ୍ଡା ପରିବେଶରେ ପ୍ରତିପାଦିତ,
ନୀଳ ଉଦ୍‌ବେଗ ଗୁଣ୍ଡ ଗୁଣ୍ଡରେ ଶ୍ୟାମ ପଦ୍ମ ଶ୍ୟାମରେ ଗୁଣ୍ଡ ।
ସେତେ ବା ଯେପରି ବିବିଧ ଉଦ୍‌ବେଗ କୁଣ୍ଡ ଭାବନା ନମ୍ବୁ ମୁଣ୍ଡ,
ପଦ୍ମ ପ୍ରାୟେ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମର ଗୁଣ୍ଡର ଯେପରି ଗୁଣ୍ଡ ନମ୍ବୁ ।

ମୁଖ ପଦ୍ମରୁ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମର ବିବିଧ ପାଦିତ ମୁଣ୍ଡ ପରି, —
କୃତ୍ରିମ ପଦ୍ମରେ ଦରି ଶ୍ୟାମରେ ଶ୍ୟାମ ଆଶା ଗୁଣ୍ଡ ।
ମୁଣ୍ଡ ମୁଣ୍ଡର ପଦ୍ମ ପଦ୍ମର ମଧୁ ଗୁଣ୍ଡରେ ଉଦ୍‌ବେଗ,
ଗୁଣ୍ଡ ନିଜନ ଅବିଶାସ ଆଶା ଅଧୀନ କରଇ ଆବେଶରେ ବିଶ୍ୱ ।

ହସନ ଗାୟିକା ଦେଖାନ୍ତୁ ଉତ୍କଳ ନାଟକ ଶେଷ,
ସୁଦୃଶ ପୁରୁଷ ଶୁଣ ସୁଦୃଶ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଖିବେ ।
ଶୈବରେ ବସନ୍ତରେ ପଶି ନିଶ୍ଚୟ କରେ ଲୋକ ପଟ
ଶୁଣି, ନିଶ୍ଚୟ ବସନ୍ତ ବାଣୀ କେତେ ବରଦ ।

କବି ସମୟେ ଉତ୍କଳ ଦାସ୍ୟ ଶୀତ ଶୋଭିତ ଦିବ୍ୟଧାରା,
ଦିଗ୍‌ଦୃଶ କର ଅଗ୍ର ଦୃଷ୍ଟି ପୁଣି ନାଥ ଶୋଭା ପଦମା
ପ୍ରକୃତକାଶୀ ପୁଣ୍ୟ ପଦରେ ପାଳନ ରୂପ,
କୃଷ୍ଣ କେଶେ ହୃଦ ନିଶ୍ଚୟ ନିତ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରେମ ସୁରୁପ

ଅସୁରାଦୀ ଅବଲୋକନରେ ଅପରିହାସ ନିଶ୍ଚୟ ଦୁଇ,
ଶାଫ୍ତ ଅପାଙ୍ଗ ଲୋକ ନିଶ୍ଚୟ ନିଶ୍ଚୟ ଶୁଦ୍ଧ ପାଣି ।
ବ୍ୟାକୁଳ ପ୍ରକାଶେ ବରଦ ଦେଖ ତା ନିତ୍ୟ ପାଣି,
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ବଳିକା ଅଧୀନ କେଶ, ପ୍ରେମର ପାଣି ।

କେତେକେଶେ ପୁଣି ଶକ୍ତିଶୀ ପୁଣି ପଶୁ କେତେକ,
ଶୈବରେ ବଳି ବରଦେଶେ ପୁଣି ପଶୁ ପୁଣି କେଶ ।
ପଦ୍ମେ ପ୍ରକାଶ କେଶେ କେଶେ ଶୈବଧାରା ପୁଣି,
ପୁଣି ପୁଣି ପ୍ରକାଶ କେଶେ ଶୈବଧାରା ।

ଶୟନ ପାଣିରେ ପାଣିରେ ଶୈବଧାରା ବରଦେଶେ,
ପୁଣି ପ୍ରକାଶେ ପାଣିରେ ଶୈବଧାରା, କେଶେ ପାଣିରେ ।
ନିଶ୍ଚୟ ପୁଣି ନିଶ୍ଚୟ କାହୁଁ କୁବେରୀ ପଦ ଧ୍ୟାନରେ,
ଅବଲୋକନରେ ଶୈବ ନିଶ୍ଚୟ ନିଶ୍ଚୟ ।
କେଶେ ପ୍ରକାଶେ ଶୈବ ନିଶ୍ଚୟ କାହୁଁ କେଶେ,
ଅବଲୋକନରେ ଶୈବ ନିଶ୍ଚୟ କାହୁଁ କେଶେ ପ୍ରକାଶେ ।

ଜନ ବିଚ୍ଛୋରଣ ଓ ଜନ୍ମ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

ଅଧ୍ୟାପିକା ଗୁଣ୍ଡାଂଶୁବାଳା ମହାନ୍ତି

ଭାରତ ସମସ୍ୟାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜନସଂଖ୍ୟା ବିଚ୍ଛୋରଣ ଏକ ପ୍ରଧାନ ସମସ୍ୟା — ଶୁଣିଲେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଭାବେ — ଦିନ ଥିଲା ଶିଶୁଟିଏ ଜନ୍ମଲାଭ କଲୁଥିଲେ, ଆନନ୍ଦର ସୀମା ଶହୁନୁଥିଲା । ଆଜି ତା ପାଖକୁ ଆନନ୍ଦ ବୋଲାଇଲେ ପରିବାର ମୁଖାରିତ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଆଜି ପୁନଶ୍ଚ ଶିଶୁଟି ଜନ୍ମ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରିବାର କାହିଁକି ଦେଖୁ ପୁଟି ପରିତ୍ୟାଜ୍ୟ ହୋଇପଡ଼ିଛି । ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ସନ୍ତାନ ସମ୍ଭବ ପାଇଁ ଜଟିଳ ସମସ୍ୟା । ଏହା ଜନସଂଖ୍ୟାର ବିଚ୍ଛୋରଣ ହୋଇ ଚାଲି ଚାଲିଯାଏ — ଅଧିନୀତିକ ମାଳାଅମ୍ବଙ୍କ ମତରେ ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନର ହାର ଯଦି ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିର ହାରଠାରୁ କମ୍ ହୁଏ, ତେବେ ଆମେ କହିବା ଯେହୁ ଦେଶରେ ଜନ ବିଚ୍ଛୋରଣ ଘଟିଛି । ତାଙ୍କ ମତରେ, ଆମର ଖାଦ୍ୟର ପରିମାଣ ଗାଣିତିକ ପ୍ରଗତିରେ ଜନ ବୃଦ୍ଧିର ହାର କମ୍ ମିଳିବ ପ୍ରଗତିରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଛି । ତେଣୁ ଆମ ଦେଶରେ ଯେ ଜନ ବିଚ୍ଛୋରଣ ଘଟିଛି, ଏଥିରେ ଦୁଇଟି ନାହିଁ । ତେବେ ଏହି ସମସ୍ୟାଟି କାହିଁକି ହୁଏ ? ତାର ପ୍ରତୀକରଣ କିପରି କରାଯାଇ ପାରିବ ? ଏ ସବୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆଲୋଚନା ବିଷୟ ନୁହେଁ, ସମଗ୍ର ଦେଶର । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖାଯାଇ ଏ ସବୁର ପ୍ରଶ୍ନ କାହାର କ'ଣ ?

ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କମ୍ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ବିବାହ କରିବାର ପ୍ରଥା ବିଧିବା ବିବାହ ପ୍ରଥା ପ୍ରଚଳନ ଓ ପୁରୁଷ ଶିଶୁର ସ୍ତ୍ରୀ ଶିଶୁ ଦୁଜନରେ ଅଧିକ ହୁଏ । (୧) ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ନିରକ୍ଷରତା ଓ ଶିକ୍ଷାଭୀତ ଅବସ୍ଥା । (୨) ଅନେକ ପରିବାରର ଆର୍ଥିକ ଅନାବନ ଯୋଗୁ ସନ୍ତାନ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଦ୍ୱାରା ରବିବ୍ୟତରେ ପରିବାର ପାଇଁ ଅଧିକ ସମ୍ଭଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । (୩) ଜନସଂଖ୍ୟା ଅନୁପାତରେ ଶିଶୁ ସଂଖ୍ୟାର ବୃଦ୍ଧି । ଗଣନା କରି ଦେଖାଯାଇଛି ଆମ ଦେଶରେ ୧୯୮୧ ମସିହା ମୁଖ୍ୟ ୧,୦୦୦ ଶିଶୁରେ ୧୨୫ ଶିଶୁ ଶିଶୁମୁଖରେ ପଡ଼ିଛି ।

ଏ ସବୁ କାରଣରୁ ଠିକ୍ କରି ଅନୁଧ୍ୟାନ ହଲେ ନିଶ୍ଚୟିତ ଯେ ଶିଶୁର ଜନ୍ମକ କଳିଷ୍ୟତ ଗଠନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁରସ୍କୃତିର ଅଭାବ ଓ

ନିରକ୍ଷରତା ହିଁ ଅସଫଳ ପ୍ରତି କରୁଛି ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଏ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ ପାଇଁ କିପରି ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ?

ବିଚ୍ଛୋରଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ଆମର ସମସ୍ତ ପ୍ରୟାସିକ ଯୋଜନାରେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗ୍ରହଣିତ ହୋଇଛି । ସର୍ବ ପରିସ୍ପେକ୍ଷରେ ଟଙ୍କର ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର କହିଛନ୍ତି — “କାର୍ତ୍ତୀୟ କ୍ଷତ୍ରରେ ଜନ୍ମ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଲାଗି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ସାମାଜିକ ସେବା ତଥା ମୁଣ୍ଡ ଶିକ୍ଷା ଦାନର ପ୍ରତିଷ୍ଠା, ପ୍ରସୂତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ଉନ୍ନତ ଶୁଦ୍ଧ ନିଦାନର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ କରାଯାଇଛି ଯେ କୌଣସି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନୀତି ହେଉ, ତାହା ଉତ୍ତରାଞ୍ଚିତ ଭାବେ ଉପଲବ୍ଧ ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ନେବା ଆବଶ୍ୟକ । ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ଉପଚେତନା ପ୍ରଣାଳୀ କିପରି ଜନ୍ମ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ହୋଇପାରିବ, ସେଥିପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନାରେ ପରୀକ୍ଷା ବିହୀନ ବ୍ୟୟ ଅବଳର କରିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେ ସବୁର ଫଳାଫଳକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ କରାଯାଏ ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟିତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହୋଇପାରି ନାହିଁ । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା :

- (୧) ଲୋକସଂଖ୍ୟା ପଦ୍ଧତିଗୁଡ଼ିକର ଭୁଲ ଲାଗେ ନିୟୋଜନ (wrong implementation of sterility) ।
- (୨) ଜନ୍ମ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ପ୍ରତିଷ୍ଠାଗୁଡ଼ିକ ଠିକ୍ ଭାବରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚି ପାରିବାର ଅସୁବିଧା ।
- (୩) ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉପଚେତନା ପ୍ରଣାଳୀ କରିବାର ଅଭାବ ।
- (୪) ଆମ ଦେଶର ଲୋକମାନଙ୍କର ନିରକ୍ଷରତା ଓ ଶିକ୍ଷାଭୀତ ଯୋଗ୍ୟତାର ଅଭାବକୁ ଜନ୍ମ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆବଶ୍ୟକ ଦୁର୍ଘାଟନାର ଅଭାବ ।

ଯେଉଁ ଉନ୍ନତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ସଫଳ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଆମର
ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଚଳିଥିବା ଦାୟିତ୍ବରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଉନ୍ନତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ
ପଦକ୍ଷେପରେ ସଫଳତା କରାଇବା ବିଧିବଦ୍ଧ ।

(୧) ଶ୍ରେଣୀଗତ ବ୍ୟାପାରର ସଫଳ ପ୍ରଦାନ ସମୟରେ
ବାଧାବଳିତର ବ୍ୟାପାରର କାର୍ଯ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ।

(୨) ଅବଶ୍ୟକ ସମୟରେ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା ।

(୨) ସରକାର ଉନ୍ନତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦକ୍ଷେପ ଓ ନିୟୋଜକ ସମ୍ପର୍କରେ
ପ୍ରଦାନ ପ୍ରଦାନ ।

(୩) ଶ୍ରମାଜୀବୀମାନଙ୍କରେ ସମୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ଶିକ୍ଷଣ
ବିଶେଷକାରୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ।

(୩) ଜଣେତରା ବାହାର କରିବା ଶାନ୍ତି ଶିକ୍ଷାଦାନ ।

ଏ ସମସ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ଆମେ ସମସ୍ତଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ
ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦକ୍ଷେପ ପ୍ରତି ସଫଳତା ଦେବା ଆମ
କାର୍ଯ୍ୟ । ଯଦିଓ ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ସଫଳ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ
ଦ୍ୱାରା ବିଶିଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ଉନ୍ନତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦକ୍ଷେପ ଦେଇପାରିବେ,
ତାହା କେବଳ ସମ୍ଭବ ହେବ ଶାନ୍ତି ପରିମାଣରେ । ଯଦି ଏହାକୁ
ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିବା, ତେବେ ଭାରତର ଆର୍ଥିକବିକାଶ
ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟିରେ ହେବ ।

(୪) ଉନ୍ନତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଆବଶ୍ୟକତାରେ ଠିକ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବା
ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଦେବା
ଆବଶ୍ୟକ ।

(୫) ଶ୍ରମ ଶାନ୍ତି ଓ ଦାୟିତ୍ବ ଲୋକମାନଙ୍କ ନିକଟରେ
ପ୍ରଦାନ ପଦ, ଦୂର ଦୂର, କେବଳ ଓ ଶ୍ରମମାନ

ଆବଶ୍ୟକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ,
ଆବଶ୍ୟକ, କେବଳ ।

ଉପର ଡି. ଆର୍. ପଦକ୍ଷେପର ଉନ୍ନତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦକ୍ଷେପରେ ଶ୍ରମ ଶାନ୍ତି ପ୍ରଦାନ ପ୍ରଦାନ ।

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ମହାନ୍ତଙ୍କୁ ବିଜ୍ଞାନ ଓ ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରାଳୟର
ସମସ୍ତ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସମ୍ମାନରେ ଭେଟିବା ।

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ମହାନ୍ତଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଓ ଶିକ୍ଷା
ମନ୍ତ୍ରାଳୟର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସମ୍ମାନରେ ଭେଟିବା ଏବଂ ତତ୍ପରେ
ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସମ୍ମାନ କରାଯାଏ ।

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସମ୍ମାନରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସମ୍ମାନରେ
ସମ୍ମାନ ଓ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସମ୍ମାନରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସମ୍ମାନରେ
ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସମ୍ମାନରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସମ୍ମାନରେ

ଭୁବନେଶ୍ୱର ସ୍ଥଳୀରେ ଶିକ୍ଷା ଓ ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରାଳୟର
ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସମ୍ମାନରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସମ୍ମାନରେ
ଶ୍ରୀ ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରାଳୟର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସମ୍ମାନରେ

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଉତ୍ତରୀୟର ବ୍ୟାପକ ଉପଲବ୍ଧି
ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଇନ୍ଦିରାଗାନ୍ଧୀଙ୍କୁ ଉପହାର ଦେଖାଉଛନ୍ତି ।

କଳାକାରୀ କେଶବରାୟ + ୨ ଭାଗ ସଂପଦର ଗାୟିକା ଦେଶରୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ
ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ପ୍ରଦୀପ ଦାନ ଶୁଭ ଉଦ୍ଘାଟନ କରୁଛନ୍ତି ।

ଭିକ୍ଷୁକ ପ୍ରସଙ୍ଗ

